

Czillér építész sógora felakasztotta magát

Hétfő, 1931 március 16

III. évfolyam, 11. szám

Újpest-Hungária
2:0 (0:0)

Ferencváros-Bástya
7:0 (1:0)

Franciaország-
Németország
1:0

Reggeli Ujság

Jacob Martel 19 éves berlini leány a londoni futóverseny győztese.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

V. Lipót-körút 5. Vasárnap d. u. és éjjel: V. Vilmos császár-út 34

Ára 20 fillér

Telefon: 296-99 és 125-10

Telefon vasárnap délután és éjjel: 229-31 és 253-09

Álmában, az ágyban fojtotta meg áldozatát Schreiber 10-én reggel, azután eladta a nő ruháit

és harminc pengővel a zsebében indult el Szolnok felé

Vasárnap pontosan megállapították Schreiber és Nagy Mária utolsó napjainak történetét — Nagy razziát rendeztek szombaton éjszaka Schreiber állítólag Csehszlovákiába szökött. Pontos leírás Nagy Mária garderobjáról

Percenként jelentkeztek vasárnap, akik Pesten, a környéken vagy vidéken látni vélték Schreibert

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A budapesti főkapitányságon minden ember vasárnap is talpon volt és lankadatlan erővel folytatta a nyomozást, hogy Schreiber Tamás, a Hernád-utcai büntény gyanúsítottjának utját és tartózkodási helyét megállapítsa. A rendőrség valamennyi detektívcsoportja a gyilkosság ügyében nyomoz és a detektívek Schreiber Tamásnak azzal a legújabb fényképével, amelyet ma a Reggeli Ujság közöl, végigjárják újból Budapest sötét, kétes-

hirű utcáit, lebujait, hogy a gyilkos menekülésének utját felderítsék. A nyomozás számai Vogl József dr. rendőrkapitány kezeihez futnak össze, akinek

telefonján percenként jelentkeznek a városban szétszéledt detektívek

és azok az önkéntes nyomozók, akik hol egy vendéglőben, hol egy kávéházban, vagy az utcán vélik a bőröndben talált áldozat gyilkosát felismerni.

Schreiber, barátai szerint is, elmenekült Budapestről

A rendőrség egyébként

vasárnapra virradó éjszaka monstre razziát tartott Budapest területén és több száz olyan embert találtak, akik Schreiber Tamást személyesen ismerték,

és a legutóbbi hetekben beszéltek is vele. Az a tény, hogy

ennek a viharos multu embernek ennyi személyes ismerőse volt, s az ismerősök között a legtöbb ellensége, valószínűsíti a rendőrségnek azt a feltevését, hogy ha Schreiber nem szökött volna meg Budapest területéről, úgy az éjszakai világ emberei már feltétlenül felismerték volna.

Egyébként azok, akik Schreiberrel baráti vagy büntetési kapcsolatot tartottak fenn a multban, ugyancsak valamennyien azt állítják, hogy a pesti éjszaka hírhedt «neppers» tizenegyedike óta eltűnt a fővárosból.

A rendőrség munkáját eddig nagyban megnehezítette, hogy nem ismerték Nagy Mária ruházatát, nem tudtak leírást adni arról, hogy a szerencsétlen nő milyen ruhát, kalapot viselt a legutóbbi időben? Ma már erről is pontos és részletes adatokkal rendelkezik a rend-

őrség. Nagy Mária garderobjáról a következő leírást adják:

Nagy Mária szegényes garderobjá

Volt a szerencsétlen nőnek egy fekete szilbundája. Régebben viselt egy sötétkék kabátot, amelyen drapp szőrme volt. Ismerik ezenkívül egy pár lakk hőcsizmáját, egy ujjatlan fekete selyemruháját, egy világos szövetroháját, egy szakadt rózsaszín kötött kabátját, amelyet leginkább otthon használt és azt a fekete, fehér szalaggal díszített kalapot, amely a lapokban között fényképeken is látható Nagy Márián.

A nyomozás adatai szerint

Schreiber Tamás a gyilkosság után Nagy Mária minden ruhaneműjét eladta. Egyrészt pénzre volt szüksége, másrészt el akarta a nyomokat tüntetni. A silány kis garderojból a gyilkos 30 pengőt kaphatott. Ennek a pénznek nagy része elment költségekre.

Ebből váltotta meg Budapesttől Hatvanig és Hatvanól Budapestig a vasutjegyet, ebből fizette az autótaxit, a hordárt és ebből vásárolta meg azt a barnássárga bőröndöt is,

amelybe áldozatát gyömöszölte. Mindez összesen a rendőrség számítása szerint 18 pengőbe kerülhet.

Körülbelül 12 pengő lehetett tehát Schreiber Tamás zsebében, mikor a gyilkosság után elmenekült Budapestről.

Menekülésének utját és utolsó napjait kronológikus sorrendben a következőképpen vizsgálja meg a rendőri nyomozás:

Schreiber Nagy Máriával e hó 4-én utazott el Békéscsabára a lány nővérehez. Lakásadó-nőjüknék, özvegy Tapai Sándornénak be is jelentették, hogy elutaznak és március 6-án már együtt ismét megjelentek a Hernád-utca 50. számú házában lévő albérleti szobájukban. 7-én és 8-án a rendőrség feltevése szerint nem történt különösebb esemény Schreiberék életében.

A gyilkosság napja és Schreiber menekülésének utja

Kedden, március 10-én történt a rendőrség feltevése szerint a gyilkosság. Schreiber Tamás reggel nyolc és kilenc óra között álmában, az ágyban fojtotta meg Nagy Máriát, azután felkelt, felöltözött, kívülről bezárta a kis fülke ajtaját és eltávozott hazulról.

Innen, amennyire az eseményeket rekonstruálni lehet, a Teleki-térre ment, ahol megvásárolta az olcsó, viaszosvászonnal bevont bőröndöt.

A bőrönddel nappal nem akart hazamenni. Félte, hogy a házbelieliek meglátják. Várt este hét óráig. Tapaiék hallották, mikor este felnyitja az ajtót, bemegy az előszobából nyíló kis fülkébe s aztán ismét magára zárja a fülke ajtaját. Ez egyébként nem volt szokása Schreibernek, tehát érthető, hogy Tapaiék feljegyelték. Háromnegyed nyolckor kilépett

Hétfőn, 9-én azonban Schreiber már elhatározta a gyilkosságát.

Ennek egyik előrelátó intézkedése volt annak a csomagnak az elküldése, amelyet Nagy Mária Békéscsabán lakó nővére 10-én meg is kapott. A Hubai néven lakó házaspár ugyanis feladott egy kis dobozban egy pár sárga hócipőt és két narancsot Békéscsabára.

A dobozhoz egy levelet is mellékeltek, amelyet azonban — mint ezt az irázzakértők mára megállapították — Nagy Mária nevében már Schreiber írt.

Ennek a doboznak a fedelét a rendőrség Békéscsabán már le is foglalta s a címzésről megállapították, hogy az Schreiber Tamás írása.

a fülkéből Schreiber. Tapai Ilonka, a főbérletosa leánya a sötét előszobában tartózkodott. Schreiber járásából, mozgásából

észrevette, hogy az valamilyen nehéz tárgyat visz.

A gyilkos természetszerűleg minél előbb igyekezett künn lenni a házból. A nehéz bőröndöt azonban

már a kapuban elfáradt és megállt. Itt találkozott Tenczer Bélánéval, a Hernád-utcai ház egyik lakójával. Tenczerné látta, hogy a földszinti albérlet a két kezében tartott nehéz bőröndöt leteszi a kapu előtt és zsebkendővel megtörli vertékes homlokát.

Schreiber tovább ment. Csakhamar rájött azonban, hogy nem bírja a nehéz koffert a Keleti-pályauvarig vinni,

megállított egy arra haladó taxit és beült. Ezt a taxit a rendőrség mára megtalálta.

Az autót átkutatták és felfedeztek benne olyan pecsétviasztörmeléket, amilyen pecsétviasz a Hatvanból Szolnokra küldött poggyász tetején volt.

A háziasszonynak ekkor már feltűnt, hogy Nagy Máriát, illetve Hubainét két nap óta nem látta. Alig várta, hogy Schreiberrel találkozzon és megkérdezze, mi van az asszonnyal?

Jelentkezik a barát, aki félrevezeti a lakásadót

Schreiber szerdán, 11-én délelőtt — körülbelül abban az időben, mikor Szolnokon a holttestet tartalmazó poggyászt felfedezték — ismét megjelent a Hernád-utcai lakásban. Be ment a fülkébe, magára zárta az ajtót és mosakodott. Néhány perccel később kijött, mint aki sietve távozni akar. Tapainé az előszobában várta.

Schreiber láthatóan megdöbben a váratlan találkozástól.

Kezében kis barna táská és egy fehér papirba csomagolt holmi volt.

— Hol a felesége, Hubai ur? — kérdezte a háziasszony.

— Beteg és elutazott — válaszolta Schreiber és már az ajtónál volt. Mikor már félábravál kilépett, mint akinek eszébe jutott valami, visszafordult a háziasszony felé:

— Ha néhány napig nem jönnek haza, ne nyugtalankodjon, én is elutazom a feleségemhez.

Ugyanezen nap délutánján, hét órákor kopogtattak a Hernád-utcai ház földszinti lakásának ajtaján.

Egy körülbelül 180 centiméter magas, jellegzetesen nagyorru fiatalembernek nyitották Tapalék ajtót.

— Sógoromat, Hubait keresem, — kezdte az ismeretlen ember.

Miután Tapalék felvilágosították, hogy «Hubai» elutazott, a magas, nagyorru fiatalember papírt és ceruzát kért, hogy adják át irásbeli üzenetét sógornak. Ezzel azután el is távozott.

Néhány perccel később Schreiber visszajött, mint aki elfelejtett valamit.

Tapalék közölte vele, hogy sógora kereste. Schreiber látszólag meglepetést színel, bár minden bizonnyal

az ismeretlen fiatalembert ő tanította ki erre a szerepre, hogy a lakásadónót félrevezesse.

— Csak nincs valami baj az asszonnyal? — sópánkodott Schreiber és máris bement a fülkéjébe.

Percek múltán ismét kopogtattak. Az előbbi fiatalember jött. Schreiber bevezette a szobába s körülbelül fél óráig kettesben voltak.

Háromnegyed kilenckor mindketten távoztak.

Tapalék pontosan hallották, mikor Schreiber bezárja az ajtót.

Ez tehát március 11-én, szerdán este történt és ettől az időtől kezdve többé Schreiber senki nem látta Budapesten. Akik azóta a rendőrségen azzal jelentkeztek, hogy a gyilkost itt, vagy ott felismerték, valamennyien tévedtek.

Schreiber utolsó üzenete

Érdekes, hogy az egyéb bűncselekményekben jártas sötétéletű Schreiber milyen körültekintéssel járt el már a gyilkosság elkövetése előtt. A Nagy Mária Békéscsabán lakó nővérenek írt levélben, amelyről irászakértők megállapították, hogy Schreiber műve, a következőket írta:

„Ne haragudj, hogy most csak egy pár hűcipőt tudok küldeni, de rövidesen kipótolok majd mindent. Tamással együtt vidékre megyünk s majd onnan többet írok.“

Ezzel egyrészt az volt Schreiber célja, hogy ha Nagy Mária hosszabb ideig nem jelentkezik, nővére ne kutasson utána, másrészt pedig

ugy gondolta, ha a rendőrség fel is fedezi, hogy Nagy Mária eltűnt, éppen nővére fog alibit igazolni azzal, hogy huga vidéken tartózkodik.

Tapalék csőtörtőskön, 12-én, mikor az üresen hagyott kis fülkét takarították, az asztalon egy cédulát találtak. Ezt is Schreiber írta és szövege a következő volt:

„Vidékre mentünk, a felmondásra járó összeget postán megküldöm. Hubai.“

Ex volt tehát a gyilkos utolsó jelentkezési formája. Azóta nyoma veszett.

A rendőrség megállapítása szerint az a fiatalember, aki 11-én mint Schreiber sógora

jelentkezett s aztán az esti órákban a gyilkossal együtt távozott,

nem is sejtette, hogy milyen szörnyű büntény főszereplője mellett statisztált.

Ezt a fiatalembert, aki bizonyára az éjszakai világból ismerte Schreiber, a gyilkos valamilyen ürüggyel megkérhette erre a baráti szerepre, anélkül, hogy magáról a büntényről informálta volna. Bizonyos, hogy Schreiber ennél sokkal óvatosabb volt.

Ez a viharos multu fiatalember egyébként esztendő óta a legkülönbözőbb álneveken lakott vidéki és budapesti lakásain. Ma délelőtt jelentkezett a Szövetség-utca 13. számú ház egyik lakója, aki elmondotta, hogy

a fényképek alapján ráismert arra az alhérlőre, aki nála mint Várnay Thamiér kereskedelmi utazó lakott feleségével, született Varga Máriával mult év novemberétől december végéig.

De jelentkeztek mások is, akiknél Schreiber

Schreiber hat évvel ezelőtt Morvai Károly álnéven Miskolcon nőszülni akart, de közben lopás miatt letartóztatták

Miskolcra jelenti a Reggeli Ujság tudósítója: Nemcsak a budapesti főkapitányság, de az ország különböző rendőrhatalmái, így többek között a miskolci rendőrség is erélyes nyomozást folytat már napok óta Schreiber Tamás József gyilkossági ügyében. A miskolci rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy

Schreiber Tamás József már több ízben szerepelt az ottani hatóság előtt.

hosszabb-rövidebb ideig szintén dlnéven lakolt.

A főkapitányság egyébként megtett most már minden intézkedést, hogy a külföldi rendőrhatalmások is kapcsolódjanak be a nyomozás munkájába.

Értesítették a Jugoszláv és csehszlovák rendőrségeket és megküldték Schreiber fényképét Európa minden nyomozó hatóságának.

Minden jel amellet szól ugyanis, hogy

Schreiber már 11-én este külföldre szökött.

Eppen ezért megdőlnek azok a jelentések, amelyek szerint a gyilkost az elmúlt napokban a Dunántul valamelyik városában látták. A közönség élénk fantáziájára jellemző egyébként, hogy

még vasárnap éjszaka is percnként jelentkeztek olyanok,

akik részben Budapesten, részben Budapest környékén vélik a gyilkost felismerni.

1924-ben Miskolcon telepedett le és mint kereskedő vállalt alkalmazást. De különböző szabálytalanságok és visszaélések miatt főnökei elbocsátották és amikor állását elvesztette,

Miskolcon bűnszövetkezetet alapított.

Néhány kereskedősegéd barátjával abban állapodott meg, hogy a déli órákban, amikor a legnagyobb a forgalom a kereskedésekben, filléres értékű apróságokat vásárol. Közben társai segít-

ségével módot talált arra, hogy értékes tárgyakat ellopjon.

Schreiber és társai ezt a tervüket valóra is vitték.

Schreiber szíjjárta a miskolci kereskedéseket és kisebb-nagyobb tolvajlásokat követett el.

Az így szerzett portékákat eladták és a pénzt a bűnszövetkezet tagjai egymás között felosztották.

Több mint egy esztendőig folytatta ily módon üzemeit Schreiber, aki

1925 tavaszán aztán megkérte egyik tekintélyes és gazdag miskolci kereskedő leányának a kezét.

A szülők abban a reményben, hogy a fiatalember megbecsüli magát és komoly kereskedő lesz, „igen“ mondtak, de

az eljegyzést már nem lehetett megtartani, mert időközben a rendőrség leleplezte Schreiber Tamást és úgy őt, mint társait letartóztatták.

Néhány hónappal később a miskolci törvényszék már ítélkezett is a kereskedő fosztogatására alakult bűnszövetkezet felett, de ítélethirdetés után Schreiber megszökött a városból.

Röviddel a gyilkosság előtt Schreiber állítólag ismét visszatért Miskolcra, ahol állandóan panaszkodott, hogy nem tud állást szerezni s elmondotta, hogy

barátjától kap kisebb összegeket és ebből kénytelen tengetni életét.

Schreiber a kis pénzt — mintahogy azt a miskolci rendőrség megállapította — nagyon ügyesen kamatoztatta. Értéktelen apróságokat vásárolt, hamis kölnivizet gyártott és azzal házalt. Schreiber állítólag március 3-án elutazott Miskolcra, ahol legutóbbi lakásában Morvai Károly néven szerepelt

és távozásakor megadta budapesti címét is.

Éjszaka a pesti alvilágban, ahol mindenki ismeri Schreiber, a „neppert“, a „kokszos srácot“

Hajnali beszélgetés a zöld-tüllruhás Bözsivel, aki mulatott a gyilkossal s akinek egy „ruppót“ adott, de nehezen, mert smucig

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Nepper-kávész a Csikágóban. A kis hűnözők, az apró szélhámosokkal foglalkozók: a „nepperek“ bonyolítják le itt üzleteiket. Most, szom-

SCHREIBER TAMÁS LEGUJABB ARCKÉPE

baton, éjfél felé még kevesen vannak a tágas, dohos, egérszagu helyiségben. Az üzem valójában két óra után indul. A hatalmas vaskályhába még lapátolják a szenet. De a jazz-zenekar már élénken csattog. A primás „rádióhegedűn“ játszik (zenebohóc kezébe való hurok és hangszórós kombináció) s elepedő hangon szerelmeset énekel. Hol az a régi nyár“ címűt és hasonlót. A

tűkoralatt kanapén három nő ül. Várároznak. Virágos Bemberg-selyemruhájuk van, az egyiknek méregzöld pullovere, a másiknak kontya. Pontos meghatározás: facér lányok. Tejeskávét fogyasztanak s a legkövérebb — egy ponyyhaju fekete — félkarral a pincért ölelgeti. Távolsági boxban két férfi. Egy cvikkeres, éltebb, billárdgolyó-fejű s egy puderesképű fiatal, pizse orral és karpereccel. A karpereces percnként ásit...

Ilyen egy tipikus lokál, ahol a nepperek üzleti duma közben szórakoznak — ha van rá dohánnyuk.

Schreiber Tamás is közéjük tartozott,

amíg nem avanszált magasabb rangosztályba. A nepper nem gyilkos. A nepper a fejét rázza, amikor ilyen nagy „balhé“ről van szó. Ettől fél... Az is a fejét rázza, akit most székkel kintünk meg az asztalomnál. Ugy tudom, családár bu-

kásért ült főképpen, mert valamikor önálló fényképész volt. Kis „butikja“ volt Soroksár-Szentpéteriben. Azután az Údvadsereg hadnagya lett. Egyenruhában járt és zoltárokat énekelt. Ezt is abbahagyta, felcsapott rikkancsnak. Egyébként érettségizett ember. Most levelezőlapokat árul a lokálokban. Főként fényképeket. És a zsebében hordja a butikot. Cingár alakja, beteges külseje, rossz lödenkabátja, átázott cipője, szomorú vándorszínész-arca van.

— Maga persze ismeri Schreiber?

— Kérdezem. Két ismert és kitűnő rendőri riportertársaságában ülök. Ez bizalomra gerjeszt. Brancsbeliek. Tisztelettel néz ránk. De azért megütközve feleli:

— Honnét tetszik azt tudni, hogy én ismerem a Schreiber?

— Maga mindenkit ismer a pesti éjszakában. És Schreiber mindenki ismeri... Vagy nem?

Kedden láttam utoljára Schreiber, mutatta az utlevelét

Gyorsan elszánja magát:

— Dehogy is nem, kérem, persze, ismerem. Ennél az igen tisztelt asztalnál tagadja? Itt ugylis tudják, ha hazudok. Hát ismerem, kérem,

a pestvidéki fogházból. Ó hamis írásért ült, én a bukásért. 1929-ben volt, júniusban. Akkor még nem volt bajusza. A nő hordta neki az ebédet. Egyszer láttam is. Egy „klassz clnka“, szegény...

— És milyen ember volt a fogházban Schreiber?

— Izzága, kérem, izzága. Mindjárt dühös lett, goromba. Most kedden láttam utoljára. Délelőtt 11 óra körül a József-utcai raunkaközvetítő előtt. Megszóllítottam: „Hová megy, Schreiber?“ „Nincs hahnm, mondta, megyek külföldre melózni“ és mutatta az utlevelét. Rendes utlevele volt. Megkérdeztem, minek hord bajuszt. „Hogy ne ismerjenek meg“,

mondta. Látja, feleltem én, azért mégis megismertem... Többet nem beszélünk, sietett.

A mi kis riporteri társaságunk is más kávéházakba sietet, hogy folytassa a terepszemléit. Elegánsabb helyiségbe, egy Rákóczi-uti programmos, zenés, félemeletű mulatóba. Ott is jó ismerik Schreiber. Világosan mutatkozik a helyzet:

ez a „kokszos srác“ (ahogy a mulató üzletvezetője nevezi) a pesti alvilág egyik igen ismert alakja.

„Kokszos“, az kokainos. A tulajdonos elmondja róla:

— Gyakran fordult meg nálam, nem a nővel, de soffőr-társaságban.

Krausz Szi-mi soffőrével, Mayer Jenővel és Fedák Sári volt soffőrével, Somogyival.

Mit ittak? Pesszót, vörösborral. Ez a Schreiber

Az új nagy Chaplin-film megérkezése miatt

Mesék az írógépről

csak nagyszombatig kerül bemutatásra, kizárólag a KAMARÁBAN

A Pilavin-szappan

nem közönséges mosdószappan, hanem egy különös arcszappan, amely a mindennapi mosdásnál, valamint a fürdésnél nélkülözhetetlen. Az arc- és kéz bőrt finomítja, kellemes az illata.

zömök ember, a pofája hosszukás, erősen kiugró esonittal, bal arcán az áll táján, lencséje van. A külseje iparosemberé, aki igyekszik urasan öltözni. *Lefogadom, hogy hol tudnak róla pontosabban Egy: az Amor-kávéházban. Kettő: a Csirabárban, a Dob-utcában. Három: a Hollandia-szál lodában lakik*

egy kis „koksos” nő.

Csinos, szőke, okos lány. Olyan okos, hogy van neki írása a rendőrségtől, mintha ő ellenőrizné a koksosokat. Hát ahogy az ellenőrzi! Ehhez járt biztosan, beszerezte...

Pár házzal odább vándorolunk egy dohány-utcai zenés-kávéházba. Kis interjú a főúrral: — Járt itt Schreiber? — kérdezzük.

— *Hogyne járt volna — hangzik a prompt válasz —, idejárt a Silberrel.*

— Ki az a Silber?

— A Silber, az a Silber. Nincs annak más neve. Az is eltűnt vagy négy hete. Sáros (adós) maradt vagy nyolc ruppóval (pengővel), hogy az Isten verje meg...

Egy öreg lokálnő beleszól:

— *A Cérna is együtt volt Schreiberrel...*

És a pincér:

— *Stimmt...*

Tovább nem hallom. Éktelenül vidám jazz-recsegés harsogja tul a szót, a karmester végigtáncol a helyiségen és torkaszakadtából énekl: „Kisasszony, szívbajok ellen szedjen tangót”...

A hölgyek beledúdolnak. Egy terebélyes, kis pajkos, aki pipacsvörösre duzzadt iparosképzű férfivel mulat, sörrel kínálja meg a tangózó karmestert. A karmester iszik, a hölgy iszik, a vörös-képzű férfi fizet, a főúr megjegyzi:

— *Milyen szép ennek az öreg cinkának a lány! Hoszonkétéves! Sanzonénekesnő egy kabaréban! — Van itt olyan lány, akivel Schreiber is mulatott? — kérdezem.*

— Van. Ott hátul ül az egyik boxban. Ideküldhetem.

Egy salátázöld túllruhás, mélyen kivágott, szegény kis tündér

jön az asztalhoz. Tizenhét évesnek nézem. Arany-sárga félhosszu haja, rózsaszínre mázolt, vizes kékszemű.

— *Bőzsi vagyok — pukkedlizik előttünk s mindnyájunkkal féltékeny kezet fog. Egyik kollégám tölt neki s megkérdezi:*

— *Igaz-e, Bőzsike, hogy te ismered a Schreiber-t?*

A kis lány ok nélkül elneveti magát. Iszik egy slukkot, úgy mondja:

— *Ismerem. Egyszer láttam.*

— *Mulattál vele?*

— *Ahum, — feleli —, mulattam vele.*

— *Hát hogy mulattál vele, Bőzsike?*

— *Hát csak úgy mulattam, hogy bejött soffőrökkel és nagyon hangos volt. Részeg volt és rám szólt, hogy üljek az ölébe. Aszondtam, nem ülök én, mert arra való a szék. De ő csak ráncigált, hogy az ölébe üljek. Aszondtam neki, hogy ez nem szép tőle és nem ültem. Akkor asztán sokat lttak a soffőrökkel és mikor elment, adott nekem társalgási pénzt.*

— *Gavallér volt?*

— *Nem a'. Smucig. Egy ruppót adott, azt is nehezen.*

— *Mért vagy te ilyen szép báli ruhában? Tán-cosnó vagy?*

— *Nem, én pincérlány vagyok.*

— *Hát a Nagy Máriát nem ismerted?*

— *Nem én. De hallottam egy lánytól, hogy a koksos bárba járt, a Csirába. Nem mindig, de néha.*

Szerette a kokszt, mindig nevetett tőle és akkor ütni-venni kellett, szerette a verést. «Szadista» volt...

— *Nesze, Bőzsi, itt a társalgási pénz...*

A karmester megint végilejt a lokálon. Most a «Gardeoffizier»-t harsogja. A salátatúllruhás, hegyesvállu kis Bőzsi visszamegy a boxok elé, a lányokhoz. Vasárnap hajnal van. Három óra, a hangulat tetőfoka — és vagy harminc lány ül magányosan üres asztalok előtt. Rúzsozzák a szájukat, puderezik az arcukat és várják a sorukat, a férfit, aki — esetleg megvilkolja őket.

Dénes Zsófia.

Társadalmi Egyesületek Szövetsége kötelékébe tartozó nemzeti testületek. A szobor körül

több mint 10.000 ember helyezkedett el, a többi külön csoportokban a közel mellé-utcákba zsufolódott

s a kíváncsiak seregszám lepték el az Erzsébet-hidat s a félig lebontott piarista épületet.

Az első szónok Ilosvay Gusztáv ny. államtitkár, a Reviziós Liga társelnöke volt. A Hiszekegy el-éneklése után Urmánczy Nándor, a TESZ elnöke beszélt:

— *A mostani béke látszatbélke — mondotta. — Sorvadnak miatta a békecsindlók is. A feldarabolt Magyarország lidércnyomása rajtuk, ha tudják, hogy nem nyugszunk meg a magyar föld szétadarabolásában. A Kárpátok sziklavonalát nem lehet kimozdítani helyéből, de ugyanígy nem lehet a mi telkünkön kiölni a nemzeti egység gondolatát. A magyar nemzet itt, Európa közepén, nem kis nemzet, hanem nagyhatalom, veszedelmes erőt jelent s jó lesz, ha ezt tudomásul veszik a genji jarizeusok és irástudatlanok. Irástudatlanok, mert nem ismerik sem a történelmet, sem a földrajzot és az igazságot sem.*

Végül esküre emelte a kezét és több ezer ember mondta utána:

— *Esküszünk, hogy Nagy-Magyarorszáért élünk-halunk!*

Herczeg Ferenc

Rothermere lord üzenetét tolmácsolta

s a közönség tomboló lelkesedéssel vette tudomásul, hogy Rothermere tovább is kitart a magyarságról való nagyszerű harcában.

Ezután Szabó József, Beke Károly, Budaváry László, Kacsóh Miklós beszélt, majd Ilosvay Gusztáv mondott záróbeszédet. A Himnusz eléneklése után a postászenekar eljátszotta a Rákóczi-induló, majd az óriási tömeg teljes rendben szétszórt.

A diákság az Egyetem-téren gyülekezett és zárt

sorokban vonult a Szabadság-térre, a Batthyány-örökmécs elé. Megkoszorúzták a vértanu emléket, majd a Szabadság-téren Észak szobra előtt a Területi Szövetség képviselője, Dél szobránál Zima Alajos, Kelet szobránál Hadnagy Endre, Nyugat szobránál Lenkey Antal beszélt. Innen az ifjuság a Kossuth-szobor elé ment és megkoszorúzták.

A vígadóbéli ünnepeken Lázár Ferenc felsőházi tag mondott ünnepi beszédet. Utána Márkus Margit és Esterhási István beszélt. Egy nagy diákküldöttség a Várban megkoszorúzták a honvédszobrot. Itt Román József beszélt.

Az egyetemi ifjuság a Petőfi-szobor elé délután 3 órakor vonult. Boros Ferenc után vitéz Bajcsi-Zsilinszky Endre beszélt.

— *A magyar ifjuság földadata — mondotta —, hogy visszatérve a nagy magyar lázadóhoz, Petőfiszhez, álljon a magyar munkásság és a magyar paraszttársadalom mellé és a nemzeti gondolatban ébressze föl a szociális gondolatot is.*

A Múzeum-kertben a lépcsőről Dezsényi Béla beszélt.

Az egyéb ünnepek

A budapesti leventék a tabáni temetőben és a Kerepesi temetőben rendeztek hazafias ünnepet. Nagy Ferenc, Németh Sándor, Gyomlay László, dr. Horváth Károly és Temesváry Győző beszélt.

A BSZKRT székházában tartott ünnepeken Márkus Jenő h. vezérigazgató mondott nagyhatású beszédet.

Szép ünnep volt az Akadémia-utcai GyOSz-ház falába helyezett Bem-emléktábla előtt. Leleplezték Bem József arcképt magába foglaló plakettet, amelyet Farkas Zoltán készített. Nagy Albert báró megnyitó szavai után vitéz Magasházy László, a Bem-tűzérezed nevében mondott beszédet.

A Magyar Izraelita Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete a Facsarnokban tartotta impozáns Petőfi-ünnepét. Fábrián Béla dr. és Riegler Tibor dr. beszélt. Hitet tettek a zsidók magyarsága és becsületes hazafisága mellett.

Vácott az evangélikus leányegylet ünnepén Horváth Károly dr. beszélt nagy hatással.

Nagy-magyarorszáért élünk-halunk, esküdte vasárnap, március idusán ezer és ezer ember Petőfi szobra előtt

— *A Reggeli Ujság tudósítójától. —*

Tegnap még tél volt, hó, lucok és hideg. De az ég kegyelmes volt:

vasárnapra, a magyarság nagy nemzeti ünnepeére ragyogó napsütés köszöntötte a fővárost.

A zászlók megvidámított színekkel lengtek a középületeken és a magánházak sok ezrén, az utcákon kokárdás sokaság, lányok pántlikával, magyar ruhában. Az utakon zárt csoportokban,

keményen döngő lépésekkel testületek, egyesületek, lobbogók alatti, zenezóval, nyomukban a tömeg, közöttük töméntelenül sok a fölismerehetően vidéki. A tömeg a Petőfi-térre ömlik a város minden részéből. Petőfi szobra körül, nagy négyzet fogva be a térből, diszruhás rendőrök álltak. Jönnek a küldöttségek, telik a tér, a szívekben a remény és a fejek felett az ég mosolygó kékje.

A Petőfi-szobor előtt tíz órakor gyülekeztek a

A beteg gróf Bethlen Istvánné vasárnap már látogatókat fogadott a miniszterelnöki palotában

— *A Reggeli Ujság tudósítójától. —*

Gróf Bethlen Istvánné, akit nyolc nappal ezelőtt, mint ismeretes, súlyos baleset ért séta közben és lábát három helyen eltörte —

a vasárnapot már otthonában, a miniszterelnökségi palotában töltötte.

Bár a miniszterelnök felesége a Faszor-szombat-riumból már saját lábán ment a reá várakozó autójá, orvosi rendeletre most mégis ágyba fektették, mert Adám professzor a beteg láb gyógyulása szempontjából szükségesnek tartja a hosszabb pihenést.

A grófné állapota egyébként örvendetesen javult és vasárnap már vendégeket is fogadott.

A magyar arisztokrácia és a diplomáciai kar hosszú sorokban vonult fel a miniszterelnökségi palotába, hogy tiszteletét tegye a beteg grófné

előtt. Valamennyi látogatót azonban mégsem lehetett bebocsátani, s csupán

a Bethlen-család tagjai és a meghítt baráti kör tehetett személyesen tiszteletét az ágyban fekvő miniszterelnöknek előtt.

Ennek ellenére is kora reggeltől a késő délutáni órákig a magánautók, a címerez és diplomáciát kocsik hosszú sora kigyózott a miniszterelnökségi palota felé, ahol

a tisztelgők a látogatók jegyzékére írják fel nevüket.

Értesülésünk szerint gróf Bethlen Istvánné orvosi engedély alapján

már e héten felkelhet az ágyból,

a megerőltető járástól azonban még tartózkodnia kell, mert teljes gyógyulásáig két-három hét is eltelhet.

Advertisement for shoes featuring various styles and prices:

- IRMA**: 12, 14, 16, 19. Price: 12,50
- ANCI**: Price: 14,50
- ELZA**: Price: 16,50
- KATÓ**: Price: 19,50

Additional text: "EGYSEG ÁRAK", "PARISNYÁT IS CSAK Del-Ka-nál!", "1950", "RÁKÓCI-ÚT. 6. ERZSÉBET-KRT. 28", "Ujpest, Fiókok Cegléd, Debrecen, Esztergom, Győr, Hódmezővásárhely, Kaposvár, Kecskemét, Nagykovács, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely"

Bud János kereskedelmi miniszter vasárnap délelőtt Rómából visszaérkezett Budapestre

A miniszter hétfőn délelőtt referál a miniszterelnöknek római tárgyalásainak eredményéről — Bud Jánossal Nickl Alfréd is Budapestre jött

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Bud János kereskedelemügyi miniszter, aki két héttel ezelőtt szinte váratlanul Rómába utazott, vasárnap délelőtt a triestli gyorsvonattal negyed tizenegyre a délviaszi pályaudvaron Budapestre érkezett.

Vele együtt Budapestre jött Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter, a bécsi magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalások magyar vezetője is, aki Bud János felépülése után Bécsből Rómába ment, hogy az olasz-magyar tárgyalásokon résztvehessen.

Megbízható helyről nyert információk szerint a tárgyalások elsősorban tarifális és hitelügyi kedvezményekre vonatkoztak,

Legfőbb céljuk azonban a

Magyarországból Olaszországba irányuló gabonaexport fellendítésének a megbeszélése volt.

Az egység létrejött

és ezáltal nemcsak az áruforgalom könnyebbül meg Magyarországon és Olaszország között, hanem lényegesen föllendül az árucseré is.

Az egység eredményéről Bud János kereskedelmi miniszter

elsősorban Bethlen István gróftól informálta,

akit hétfőn délelőtt keres föl a miniszterelnökségen.

A szelid magyar bárányból hogy lett világhíres nutria A verbói saphkásinas öt fia: a világpiac prémkicályai

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Dán Béla és Dán Károly szörmeiparosoknak a magyar szörme fejlesztése terén szerzett érdemeik elismerésül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Pesten, ahol az utolsó tíz egynéhány év alatt minden jelzöt elhasználtak, kísérleties feladat valakiről a reklám mellékzöngéje nélkül őszinte portrét adni. Hogy a Dán-családról mégis írni kell, azt nem is elsősorban ez a kettős kitüntetés magyarázza, hanem

az a romantikus és izgalmas merkantil-karrier, amelyet ez a kis Nyitramegyéből elindult szücsfamília száguld be néhány évtized alatt, keresztültörve a magyar horizontot, rákényszerítve a világra egy ismeretlen magyar árucliket.

„Dán Samu saphkásító boltja”

Olyan ez, mint egy regény. A mult század 30-as éveiben Verbó községből elindult egy falusi saphkáslegény — apjának 17-ik gyermeke — és Pesten a Károly-kaszárnyában szücs- és saphkásboltot nyit. Ekkor került a Dán név először a pesti utca frontjára, Dán Samu jóvoltából. Eleinte csak saphkát meg bekeszt árulnak a boltban, de rövid időn belül háromszor nagyobbítani kell a helyiséget. Dán Samu meggyözi a magyar arisztokráciát és a katonaságot, hogy ne Bécsből hozassa a szörmeárut, ő is tud olyan selymes,

meleg holmikát készíteni, mint az osztrák mesterek...

Azután, mikor az Orczy-ház földszintjén és emeletén már tömbökben állnak a magyar gyártmányu saphkák meg bundák, Samu bácsinak szük lesz a pesti piac és a vidéket is elárasztja áruival. Öt fiát bedúlítja a boltba és a vidéki vásárokon Dánék árut vásároltan kintálják a vásáros magyaroknak.

A fiuk közben bejárják a külföldet, nyelveket tanulnak s mert

mindegyikben van egy kis nosztalgia a művészetek iránt is, üzletzárás után, zenével meg írodalommal foglalkoznak. A legidősebb: Dán Leó Lisztől tanul zongorázni és operetteket ír a Népszínháznak és a későbbi Magyar Színháznak. Az ő „Scvillal” operettjében játssza Fedák Sári első címszerepét.

De persze, közben vigyáznak az üzletre is, amely a millenniumi és párizsi világkiállításon már kitüntetést kap. Leóból, a legidősebből kereskedelmi tanácsos lesz, megkapja a koronás érdemkeresztet, azután a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntetik ki s a Dán Testvérek a magyar kereskedelmi élet minden területében, megmozdulásában vezérszerephez jutnak. Dán Károly és Béla már kizárólag exportra dolgoznak, Leó pedig az elegáns Dorottya-utcai bolt pultja mellé szoktatja a pesti dá-mákat.

Igy alapították meg Dánék az időben és nagyságban egyaránt első európai szücsdinasztit.

Dánék felfedezik a magyar bárányprém titkát

Közben pedig kutatni kezdtek, hogyan lehetne a drága, külföldről behozott szörmenyersanyagot magyar állatok prémjével helyettesíteni?

A bolgár-török háború alkalmával kezdtek először magyar báránybőrrel készített katonai mellényeket gyártani.

Rájöttek, hogy a magyar bárány bőre, megfelelő festéssel, fényesítéssel kikészítve, a legnemesebb szörmek utánzására alkalmas.

Csak kísérletezni kell és ebből világcikket lehet csinálni!...

Dánék felfedezik a magyar bárányt! Az első sikeres kísérletek után megalakítják a Pannónia Báránybőrnemesítő és Kikészítő Részvénytársaságot, amelynek gyárában 2—300 munkás dolgozik a leginkább észak felé exportált magyar bárányból készült szörmek kikészítésén.

De valahogyan bennük volt mindig a művész nyugtalansága, szárnyaló fantáziája és a ragyogó eredmények sem jelentettek megnyugvást számukra. 1927-ben már olyan tökéletes árut csinálnak, hogy

a legkényesebb angol és amerikai árúházak is felügyelnek az új magyar specialitásra.

Csak persze még kicsit kételkednek, hogy ilyen olcsó árért csakugyan lehet-e jó bundát is szállítani. Az angol kereskedők annyig biztosítékot kértek tőlük az első szállítványokra, hogy

A magyar bárány uralja a világ szörme piacát

Angliában tanulmányok jelennek meg erről az új ipari csodáról és a lipcsel nemzetközi vásáron Európa szücskirályai kötelezővé teszik, hogy minden magyar árut mint „magyar nemesített bárányból készült szörmet” jelezzenek. Ez értéket jelent és vigyázni kell, mert

már szakértők is megtévednek a magyar-persza és a magyar-nutria utánzatoktól.

E pillanatban tizenegy művelője van ennek a speciális magyar iparnak és

ha nem válik be a magyar bárányból készült nutria bunda, akkor Dánék fizessék meg az árát!...

Dánék tudták mit csinálnak: az első szállítványokkal együtt csekket is küldtek biztosítékul.

1927-ben már óriási mennyiségű báránybőrrel készült szörme megy ki a tengerentúrra. 1928-ban már ennek a 20-szorosa, 1929-ben 100-szorosa és tavaly, 1930-ban már 560-szorosa fut a világpiacok felé.

Ennek értéke 23 millió pengő! Már

több pénzt hoz az országnak, mint a buza.

Az angol gyarmatoktól Skandináviáig és Amerika legszélsebb csücskéig egyformán márká lett a magyar báránybőrrel készült szörmeutánzat. Anglia olyan fantasztikus mennyiségeket vesz fel, hogy Dánék Londonban megcsinálják új központjukat.

A londoni Cityben egy négyemeletes házat vásárolnak és a Pannónia-British Limited döntőszerephez jut Európa szörmeaukciónban.

Ezt az árúházat a szolgák és expedíciós-személyzet kivételével magyar munkások, tisztviselők, mérnökök vezetik, Dán Károllyal az élen.

a világ minden szörmeárúházában magyar bárányból készült bundát, prémet és bélést ajánlanak.

Persze a külföld is megkísérlti a magyar szörmeutánzatok utánzását. Ezek a laboratóriumban, gyárakban és műhelyekben folytatott kísérletek azonban sorra fiaskóval végződnek, mert

a báránybőr kikészítésének elemi iskoláját, az évszázados magyar esavázási módszert nem tudják leutánozni.

Dánék a közben kitanult magyar szücsökkel pedig ontják a báránypréméből készült nutria-, persza-, bíber-, asztrágánbundákat — London, Skandinávia, Amerika és Ausztrália felé. És évről évre nagyobbítanak: újpesti gyárukban — amely valószínűs kis városná nőtt — ma éjjel-nappal 2—3000 munkás dolgozik.

Mindez pedig történelmi: 1931-ben, amikor recessz és ropog az ipari és kereskedelmi vállalkozások minden építménye. Dánék a feltalálók és hódítók göggyével néznek ma már a nemesprémek áraitól vergődő világpiac felé, amelyet magyar szívóssággal és találékonysággal

rákényszerítették egy eddig ismeretlen, speciális magyar cikk használatára és fogyasztására.

Es ha titokban be is vallják, hogy három évvel ezelőtt még ők sem gondoltak a békés és megmosolygott magyar bárány ilyen széduletes karrierjére, — az alkotó kiegyensúlyozottságával állanak mégis a gazdasági krízisben vajúdo Európa közepén.

Nem is szívesen veszik, hogy most «Jeleplezük» világhódító találmányukat.

Féltik az egyetemleges magyar szücskereskedelmet, amely e pillanatban ugyls a tönk szélén áll,

mert hiszen itt már nincs pénz, hogy valódi csincsillát, cobolyt meg szücskint vásároljanak. Ha kiderül a magyar nemesített bárány prémjének szédítő útja, — akkor még annyit sem adnak el majd a magyar szücsök a valódi, nemes szörmeből, mint eddig...

Ők csak dolgozni akarnak, olthatatlan szomjusággal a munka után. A muzsikás és a költő a gyárban és a pult mögött az alkotás öröme él ki. De legalább ezeknek az európai szücskirályoknak remek bundájuk lehet! — gondolná az ember. Persze, mint minden gyorsténykép-elképzelés, — ez is hamis. Dán Leó, aki egyébként Pekár Gyula alteregója, e pillanatban az ő világrész legnagyobb szörmeszállítója — elnyújt bársonygaléros télikabátban jár Pesten. Olyanban, amilyent B-listás banktisztviselők viselnek mély rezignációval.

Buenos-Airesben a walesi herceg ottartózkodása alatt a villamoson felrobbant egy bomba és 3 embert megölt

London, március 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Buenos-Airesből jelentik, hogy ott tegnap este bomba robbant fel Pieretti Anselmo olasz munkásnál, amint a munkásnegyedben leszállt a villamoskocsiról.

A bomba Pieretit és a mellette álló két utast, akik közül az egyik nő volt, megölte, három utast súlyosan megsebesített.

A többi utas sérülése könnyebb természetű. A villamoskocsi a bomba egészen összerombolta.

A hatóságok azt hiszik, hogy Pieretti kiszállásközben megboltlott és ez okozta a robbanást. A hatóságok most azt kutatják,

van-e valami összefüggés a robbanás és a walesi herceg buenosairesi tartózkodása között.

Az eset a városban óriási izgalmat keltett. A British United Press szerint az egész buenosairesi rendőrséget állandóan készenlétben tartják s az elmúlt éjjel külön rendőrorjáratok cirkáltak a kereskedelmi kamara palotájához vezető utcákon, miután a kamarában az elmúlt éjjel adott banketten a walesi herceg is jelen volt. A lapok jelentése szerint a walesi herceg a robbanás ellenére is egészen szabadon jár-kezik a városban s mindenütt igen melegen ünnepeik. A hatóságok a legmesszebbmenő óvatossági intézkedéseket megtették.

Montrealban leszúrta az osztrák konzult egy Balogh István nevű ember

— A Reggeli Ujság tudósítójának távirata. — London, március 15.

A Central News jelenti Montrealból, hogy bizonyos Balogh István nevű, állítólag osztrák ember hivatali helyiségében megtámadta és törzsúrással súlyosan megsebesítette Bachak Lajos osztrák konzult.

A konzultus egyik tisztviselője, aki felettesének segítségére sietett, könnyen megsebesült. A merénylet végül is sikerült megfékezni. Balogh valami kártérítési ügyben járt a konzulnál, akivel vitája támadt. Eközben annyira elragadta a szenvedélye, hogy revolvért rántott elő. A dulakodás hevében azután rálőtt a konzulra.

A halálos ítéletet Bécsben akarták végrehajtani rajtam, — mondja Percec, a horvát emigránsok egyik vezére

Bécs, március 15.

— A Reggeli Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése. —

Bécsben elfogtak három nagyszerb terroristát akik — mint ismeretes — azzal a céllal indultak el Zágrábról, hogy a horvát emigránsok Bécsben élő vezéreit, közöttük dr. Pavelics Antalt, a Jogpárt egykori elnökét és Percec Gusztáv volt főhadnagyot, a párt nagytekintélyű tagját meggyilkolják.

A Reggeli Ujság bécsi munkatársa

vasárnap délután felkereste lakásán Percec Gusztávot, akit elsősorban akartak megölni az összeesküvők.

Percec Gusztáv a merénylet okairól és előzményeiről a következőket mondotta el:

— 1929-ben emigráltam, mivel a horvát jogpárt tagja vagyok, amely a mostani rezsimmel homlokegyenest ellenkezik. Az új kormányzat uralomrajutásakor eljárást indítottak ellenem, az ítélet elől azonban Bécsbe menekültem. Az ítélet halálos volt s minthogy akkor már eltávoztam hazámból, in contumaciam 1930 július 17-én hajtották végre az ítéletet.

A régi szerb törvények szerint olyan szerb állampolgár meggyilkolásáért, akit valaha halálos ítélettel sújtottak, senkít bántódás nem ér.

Két év előtt a halálos ítélet után, tudomásom szerint, hazámból embereket küldtek utánam azzal a megbízatással, hogy visszahurcoljanak az ítélet végrehajtása céljából. Az akkori kísérlet sikertelen maradt s a mostani készülődésről is

tudomással bírtam. Most, amikor Zágrábrban a köztudomású események történtek,

biztos voltam benne, hogy újból érkeznek kiküldöttek, hogy végrehajtsák otthoni megbízatásukat.

Ez a mostani merénylet nemcsak ellenem, hanem a jogpárt volt elnöke, Pavelics dr. ellen is irányult. Ezeket a megbízottakat tartóztatták most le Bécsben.

A Reggeli Ujság munkatársa felkereste a Schönbrunnerstrasse 235. számú házban lakó

Kriz Ferenc szobamestert, akitől a nagy-szerbial három férfi lakást bérelt.

A házbellek elmondották, hogy egyáltalán nem tűnt fel nekik a három új lakó, nem is érdekeltek őket, egyébként a nap nagyrészét házon kívül töltötték.

Földökád, gyermekkád, mosdók kis gyári hibával B. A. L. I. N. T. - má 1. IV. Magyar-utca 1. szám (Kossuth Lajos-utca sarok). Telefon 853—19

Világhírű külföldi kerékpárok, varrógépek részletre is előleg nélkül

»DIADA!« VII, Thököly-ut 28 Kérjen díjtalan képes nagy árjegyzéket

DR. FÉNYES szakorvos vér-, bőr- és nemibetegeknek rendel egész nap Rákóczi-ut 32. z. em. 1 ajtó. Rókussal szemben

A BELÜGYMINISZTER IGÉRETE

Megvalljuk: mint *Rassay* Károly és *Várnai* Dániel, akik szerdán meginterpellálták a belügyminisztert a „Reggeli Újság” kolportázsjogának megvonása dolgában, mi is konkrét választ vártunk a miniszter urtól. *Rassay* Károly a maga interpellációjában olyan elvi magaslatra helyezte a kérdést, a jogi, politikai, szociális és emberi szempontoknak olyan kristálytisztá egyértelműségével kérte a „Reggeli Újság” számára az életlehetőségek biztosítását, hogy nem csodálkoztunk volna, ha a miniszter így formulázta feleletét: „ez az újság ártalmas hibát követett el, legjobb hitem szerint büntetést érdemel s ezért ennyi és ennyi időre megvonom tőle a szabad terjesztés jogát”. Ez más országban, más lappal is előfordult. A politikusnak a parlament porondján nem bírja a miniszter, de nekünk a fennálló törvények értelmében: bíránk. És ezért a bírónak kijáró tisztelettel, fájdalomosan bár, de tudomásul vettük volna az ítéletet, akárhogy hangzott volna is. Csak az a gyötrő tudat, hogy egzisztenciánk, a lapvállalathoz fűződő százak egzisztenciája, a szabadság terminusa továbbra is kitéve maradt a bizonytalanságnak, ez tette és teszi fájdalmassá a miniszteri választ.

És mégis, úgy érezzük, nekünk nemcsak tudomásul kell vennünk, de *biztató ígéretnek* is szabad tekintenünk *Scitovszky* Béla szavait. Mert mit mondott a miniszter? „Ha — mondotta *Scitovszky* Béla — megfelelő garanciákat látok abból a szempontból, hogy a lapok a jövőben az ország érdekeit ilyen kérdésekben teljes mértékben tiszteletben fogják tartani, akkor ebben az esetben, ilyen garanciák ellenében módot és alkalmat fogok találni az idők során arra, hogy az illető, erre érdemes lapnak a megfelelő enyhítést ebben a tekintetben megadjam.”

Botor dolog volna bármiféle rezervációt látni a miniszter szavaiban és nem érezni ki belőlük, hogy nem haldós ítéletet mondott ki, amikor megvonta a *Reggeli Újság* kolportázsjogát. A piedesztálról, amelyen a sajtónak a miniszter hite szerint mindenkor állnia kell, ha egyáltalán, nem tudatosan szálltunk le és a praemediatio hiányát a büntetőtörvény is enyhítő körülménynek tekinti. Bár sohase akartuk megsérteni Albániát, az interjú után, amelyet Albánia főkonzulja bécsi tudósítónknak adott s amelyet a *Reggeli Újság* más helyén közlünk, magunk is más világításban látjuk Albánia és Magyarország viszonyát s őszintén sajnálunk, ha ezt a baráti viszonyt akarjunkon kívül és akár csak egy diszharmonikus hanggal is megzavartuk vagy veszélyeztettük volna. Ha tévedtünk valamiben: jóhiszeműen történt, ha ártottunk: akaratunk ellenére történt.

És bármennyire nem jelölte meg a miniszter az időpontot, amikor száz százaléki hitelt adhat ennek a mi védekezésünknek, bármennyire tartózkodott attól, hogy a követelt garanciákat közelebről is megjelölje, mi azt éreztük ki szavaiból, hogy lelkiismeretünket és az esetből levont tanulságok helyes felismerését tekintve annak a garanciának, amely számára lehetővé teszi a kolportázs jog visszaadását. Nem hiszük, hogy akármelyik szempontból ígéretet kellene itt tennünk. Másfél esztendő alatt ez az újság elnyerte a közvélemény bizalmát és betűi közvéleményformáló és közvéleményirányító erővé alakult át. Ez lehetetlen lett volna, ha a magyar közönség nem érzi át szándékaink tisztességét és a nemzet szolgálatára irányuló akaratunk becsületességét.

A belügyminiszter válaszában előfordul a „segítség” ígérete is: vissza akar segíteni arra a piedesztálra, amelyen a sajtónak a 1848. esztendő parancsa szerint állnia kell. Akármennyire hiszük, hogy a piedesztálra mi mindenkor érdekesnek akartunk mutatkozni s nem rajtunk mult, hogy a belügyminiszter ur ezt kétségbe vonni kényszerült, éppen ezen a napon, amikor ezeket a sorokat írjuk, március 15-én, könnyű önmagunknak fogadalmat tenni, hogy a nagy márciusi parancsot soha szem elől téveszteni nem fogjuk. És mi bizunk benne, hogy a belügyminiszter ezt a fogadalmat olyan garanciának tekinti, amelynek ellenében mihamarább visszaadhatja a *Reggeli Újság* szabadságjogait.

„A feltörekvő és felvirágzó Albánia baráti érzelmekkel gondol Magyarországra”

— mondja Wallisch albán főkonzul, a hivatalos albán sajtószolgálat ausztriai és németországi vezetője, az albán-osztrák társaság elnöke

A *Reggeli Újság* intervjua Wallisch Frigyes dr. főkonzullal Zogu király élete és az albán kulturállam — A politikai szempont eltűnik a népet egyesítő reformok szempontjai mögött Építési politika és agrárreformok — Egy új ország régi földön

Magyarország és Albánia külpolitikája

Bécs, március 15.

— A *Reggeli Újság* bécsi tudósítójától —

Előkelő villa a Cottage-negyedben. A kapun egyszerű tábla: Dr. Friedrich Wallisch. A férfi, aki a csendes ház finoman csiszolt üvegablakai mögött él, nem ismeretlen a bécsiek előtt. Ismerik mint író és mint esztétát, mint politikus és mint embert. Rövid idő előtt egy könyve rendkívüli feltűnést keltett. És pedig egyformán szerzőjének nem-mindennapi írói tehetsége és a könyv nem közönséges témája miatt, amelyet ez az író és politikus választott. A téma „Neuland Albanien” („Albánia, az új föld”). Soha nem képzelt perspektíva nyílik a könyvből.

Felismerték, hogy Európában, nem is olyan messze tőlünk, egy nép él, amelyről nagyon keveset tudnak.

És ezt a keveset is fölöttébb hiányosan. Nagyrészt olyan emberek jelentéseiből tudunk valamit, akik az országot a háború végén, 1918-ban hagyták el. Azóta tizenhárom esztendő mult el. Egy pillanat a legtöbb nép életében. De hatalmas korszak olyan nép számára, amelynek fiatal életében minden esztendő külön korszakot, mérföldkövet jelent.

Dr. Wallisch Frigyes, albániai főkonzul, az albániai hivatalos sajtószolgálat ausztriai és németországi vezetője, Albánia előharcosa Ausztriában, hanem messze túl a határokon, az osztrák-albán társaság elnöke, amely egy kereskedelmi kamara funkcióját is ellátja, lekötölező szívvel beszél a témáról.

— Igaza van — mondja a főkonzul, miközben helyetlén kénytelen —, ha nem is általánosságban, de Albániáról való bizonyos elképzelések ma már minden jelentőségüket elvesztették.

Rendkívül sok történt 1918 óta Albániában.

Négy száz évig élt Albánia török uralom alatt. Nem kell önnek talán mondanom, hogy mit jelent, ha egy népet négy száz éven át megfosztják egyéni nemzeti életétől. Csak néhány év óta adatott meg Albániának ez a nemzeti egyéni élet, amely pedig minden fejlődésnek forrása.

Azóta Albánia az európai kulturkörhöz tartozik.

Azóta szívósan küzd Albánia azért, hogy tradícióit az európai kulturához való akarattal gazdagítsa. 1912 novemberében lett Albánia önálló állam. 1914-ben következett a Wied-epizódus. Világháború, antant-megszállás gátolták az önálló nemzeti élet kibontakozását. Az antant-megszállás után szörnyű zűrzavar következett; borzasztó politikai, gazdasági és szellemi összevisszaság a történelem utját elzárással fenyegette. Ekkor lépett egy fiatal államférfi a kormány élére, akit *Achmed Zogu Beynek* hívtak. 1889 október 8-án született, mint Közép-Albániából származó feudális nemzetség sarja. Családja a középkor vége óta örökös helytartója, kormányzója volt egy albán tartományban. A családi élet szeretetében, szoros közösségben hat nővérről (akik közül most négy Albánia művészi, karitatív- és sportintézményeiben nagy szerepet játszik, kettő pedig férjnél van), korán özvegyesre jutott, édesanyjának imádatában nőtt fel *Achmed Zogu bey*, aki kora ifjúsága óta küldetést érzett magában, hogy az albánok országát jobb jövő felé vezesse. (*Achmed Zogu bey* szöke, kékszemű, hegyi albán, ősi tisztaságban leszármazottja népének.)

— Miként történt, főkonzul ur, hogy *Achmed Zogu bey* az ország királya lett? Milyen uton haladt a belügyminiszterségtől és miniszterelnökségtől a királyi trónig?

— Feleljek önnek röviden erre? A történelmi fejlődése útján. Ez így történt: *Zogu* politikai ellenfele *Fan Noli* püspök,

egy jó hazafi, de politikailag hőbortos ember (*Querkopf*), aki szovjetideákkal koketál, 1924-ben uralomra került. Olyan uralomra persze, amely csak rövid ideig tartott.

mert sem a nép nemzeti életét felszítani és fejleszteni, sem a hazafiságot a gyakorlatba átültetni nem tudta.

Még 1924-ben, karácsony estéjén *Achmed Zogu bey*, Szerbiából jövet, bevonult Albániába. 1925 januárjában elnök lett, 1928 augusztus 25-én, amikor az országot

ismét monarchiává alakították át, az államelnök *Achmed Zogu bey*nek felajánlották az örökös királyi koronát. Szeptember elsején *Achmed Zogu bey* elhatározta, hogy a koronát elfogadja.

— Milyen eredményeket ért el *I. Zogu király*, amióta az államügyek vezetését kezébe vette? A főkonzul alig egy pillanattal gondolkozik.

— Az ország a meghasonlottság állapotában volt. *Zogu* hozta az államideát. Megteremtette a központi hatalmat. Az országnak, a legmodernebb példák alapján bün-

Husvételi vásárunk árai az áresés mélypontján!

Női tavaszi kabát a legzebb szövetekből, garantáltan 1931-es tavaszi fazonok .....kp. Részletre P 26.35

Leányka Intézeti vászonblúz la kékszőcske anyagból, előírással fazonok, P.I.—áremekedéssel 6-os, kp. Részletre P 9.35

Női fehér műselymes jumper színes szegélyvel, minden nagyságban .....kp. Részletre P 2.38

Nadrághatározó divatszínben .....kp. Részletre P 1.61

Férfi zakó- és sportöltöny gyapjuserge-bélésű, a legjobb minőségben, igen gondos kiállítás, rendkívül áron .....kp. Részletre P 45.90

Férfiöltönyszövet garantáltan elsőrendű minőségű, tiszta gyapjukamgarn. és chevot, kiváló magyar gyártmány .....kp. Részletre P 13.60

Női és férfi-esőernyő tartós minőség .....kp. Részletre P 5.27

Női trotörclép fekete, jó kivitelben .....kp. Részletre P 12.32

Női műselyem ruha igen izléesen díszítve, a legújabb mintákban .....kp. Részletre P 6.97

Női műselyemnadrág minden nagyságban és divatszínben, hiba nélkül .....kp. Részletre P 1.70

Női harisnya elsőrendű, szűrőszövetű műselyem minden divatszínben, minden párrért garancia .....kp. Részletre P 1.78

Női mosó bőrkésztyű fehér és sárga, rendkívül ár. kp. Részletre P 4.93

Férfi-trenchcoat elsőrendű impregnált anyagból, komplett szabás .....kp. Részletre P 32.30

Férfiöltöny, méret után fenti szövetekből, elsőrendű szabással, gondos kivitelben, teljes garancia mellett .....kp. Részletre P 85.-

Etamine Bonnes Femmes 150x250 cm nagyságban, csipkémotív betéttel, rendkívül izléeses kiállítás. kp. Részletre P 6.80

Férfi clép fekete, lúszó, regatta, kézi-munka .....kp. Részletre P 13.60

Divatrevünk

állandó érdeklődés mellett, naponta 4-8 óráig tart a V., Gróf Tisza István-utca 18. sz. ruházati áruházunkban. Feketekávé - kóstoló!

Szövetkezetünkönél bárki vásárolhat!

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezele központi ruházati áruháza:

Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 18.

Ruházati áruházak: Budapest, IX., Mester-utca 15/17.

Vidéken: Debrecen, Győr, Kaposvár, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Tölgymegye: Kecskemét

120 fűszer-, csemege- és húsaruda a főváros és az ország minden részében!

Butor-, edény-, és könyvosztály IX., Tinódy-utca 3. sz. alatt. — Tűzlobanyagosztály.

Szelvény. ITT LEVÁGANDÓ!

Ha ezt a szelvényt rendeléséhez mellékelve beküldi, vagy vásárlásakor bemutatja, akkor vagy egy lakkozott, nagy piroszójást aranydíszítéssel, vagy színes léggömböt, kávémérce, vagy piperecikket adunk.

tető és polgári törvényeket adott. Sőt ennél többet tett: az általa alkotott jogrendszert átvitte a valóságba. Jogot szerzett a jogoknak. A leküzdendő nehézségek, olyan országban, ahol nem uralkodott modern hivatalnoki tradíció, óriásiak voltak.

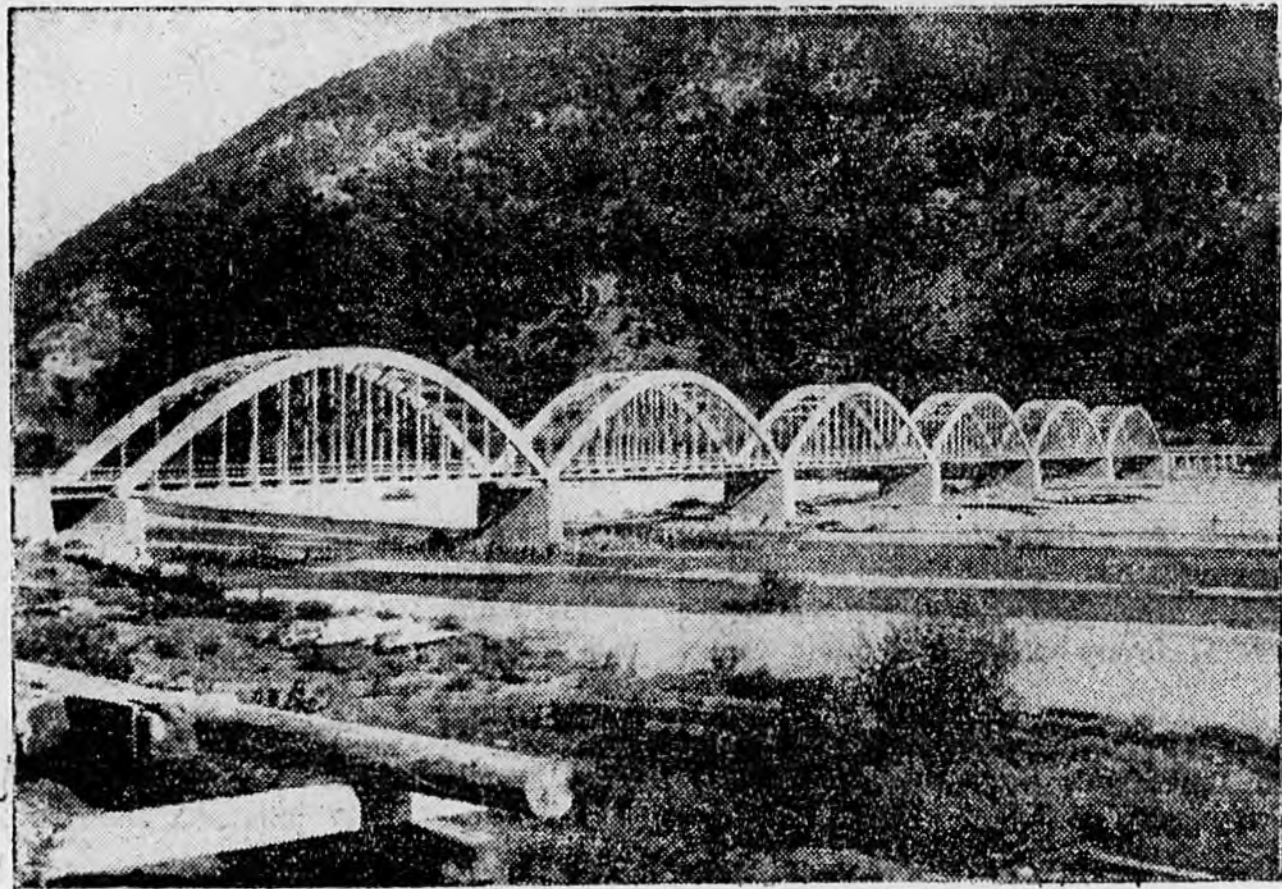
Ha ezeket a nehézségeket tekintem, teljes joggal állíthatom, hogy minden, ami Albániában e rövid idő alatt történt, a hihetlenséggel határos. Az idő tempója meggyorsította a kulturális fejlődés tempóját.

I. Zogu bevezette a bár harcias, de odáig fegyelmetlenül harcias országban az ál-

összevetve: a mezőgazdaságban. De Albánia természetesen rendkívül értékes természeti kincsek felett is rendelkezik. És a mezőgazdaság terén a legmodernebb követelések szereznek maguknak érvényt: a parlagon heverő latifundiumokat a nagybirtokosoktól megvásárolják és ezekkel keresztiül viszik a földreformot. E földreform legfőbb principiuma: „egy albán se maradjon föld nélkül”.

— Engedjen meg egy kérdést, főkonzul ur, amely Magyarországon bizonyára a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot: milyen Albánia magatartása külpolitikai tekintetben?

A ZOGU-HID ALBÁNIÁBAN

Egyike az Achmed Zogu uralma alatt épült modern hidaknak Albániában.

talános védőtelezettségét. Az oktatásügy terén komoly kísérletek történtek, amelyek teljes sikerre vezettek. Az országnak ma számtalan népiskolán kívül tíz középiskolája és magasabb mezőgazdasági iskolája van. Ha azt mondom önnek, hogy ezek az iskolák rendkívüli látogatottságnak örvendenek, elképzelheti, mennyire tárgyaltanok már azok a jelentések, amelyek Albániának letűnt idejéből származnak.

— Hogy látják Albániában az ország jövőjét?

— Az ország jövője a földművelésben és állattenyésztésben fekszik, vagyis mindent

— Annál szívesebben felelek erre a kérdésre, mert nagyon alkalmas arra, hogy félreértéseket eloszlasson.

Természetes, hogy Albánia külpolitikájában az Olaszországgal való barátság dominál,

de ez semmiképp sem csökkenti az ország önállóságát.

— Éppen ezért megengedheti talán a kérdést: milyen viszonyt tartott és tart fenn Albánia Magyarországgal?

— A Magyarországhoz való viszony

Látogassa meg a tavaszi

PRÁGAI NEMZETKÖZI ÁRUMINTAVÁSÁRT

az összes termelési ágak reprezentatív kiállítását
1931 MÁRCIUS 22-29

ingyen vizum, 33% kedvezmény a magyar és csehszlovák vasútkon. Igazolványok és felvilágosítások: Magyar Csehszlovák Kereskedelmi Kamara, ránk, Budapest, V. Nádor-utca 14 (Tel. 231-71) és az összes budapesti és vidéki MÁV menetgyvidékben. Vásárlásról árnyok ára P. 3.

egy a multban, mint a jelenben a legbarátságosabb. Albániában nagy szeretettel és barátsággal gondoltak és gondolnak Magyarországra. Albánia mezőgazdaságának reorganizációjában egyébként Magyarországnak köszönetreméltó része volt.

— Van-e tudomása főkonzul urnak arról, hogy egy albániai cikk miatt a budapesti Reggeli Ujság megrendszabályozása következett be?

— Igen, informálva vagyok róla.

— Szabad-e ebben a kapcsolatban a kérdést feltennem, hogy albániai részről ilyen megrendszabályozás követeltetett, vagy kéretett-e?

— Ki kell jelentenem, hogy ilyesmiről nekem tudomásom nincs.

Albániában a legszívesebben érzelmek uralkodnak Magyarország irányában.

Albán lapok olvasása meggyőzhet arról is, hogy ott Magyarország iránt élénk érdeklődés is nyilvánul meg. Azok a magyarok, akik Albániában voltak, ott minden szimpátiát megszereztek.

A beszélgetés most más irányba fordul. Wallisch dr főkonzul szíves volt meghívni, hogy vessek egy pillantást az ő „albán” lakosztályába. A világ, amely itt a szemlélő tekintete előtt megnyílik, rendkívül lebilincselő. A falakon, a szekrényekben és vitrinekben albán kézimunkák, amelyek primitivitásukban is meglepő izlésről tanus-

kodó valóságos műremek. A faragó-kést a nép az igazi művészet egyszerűségével kezelte, de izlése már Középeurópa modern művészeté felé közeledik. Nem fojthatom el magamban azt a megjegyzést:

— Ebben a művészetben van valami szimbolikus. Szimbolikus egy olyan ország számára, amely a középeurópai civilizációtól és kultúrától egészen ennek a generációnak napjaink el volt zárva, most szenvedélyesen törekszik ennek a földrészek kulturájára felé. Az átmenet már meg is van talán.

— Valóban, Albánia városai: Tirana, a rezidencia, a bájos Korca, Skutari, az ősi régi kereskedőváros, Elbassan, Valona és mások, erről tesznek bizonyosságot.

... És persze erről tanuskodik annak az embernek szívből jövő szóbeli tanúsága is, aki mint író és politikus egy életen át össze van forrva Középeurópa régi kulturájával.

Albánia nem találhat jobb védelmezőt, mint Wallisch Frigyes dr.-t, aki itt él az osztrák főváros e csendes Cottage-negyedében.

Jóleső érzéssel hagyom el a főkonzult. Nemcsak azért, mert ezeket a kijelentéseket a Reggeli Ujság számára volt hajlandó megtenni, hanem mert a kijelentésekből kiderül, hogy Albánia Magyarország barátja volt a Balkánon és barátja ma is.

H. B.

Szivenszurta és felakasztotta magát Spitzer Lajos részvénytársasági igazgató

Évekkel ezelőtt megduszgazdag többszörös háztulajdonos volt, de a vagyonát felemésztette egy szerencsétlen vállalkozás — Bucsulevelében részletes utasítást adott vállalatának ügyvezetésére vonatkozóan

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap este hat óra tájban megdöbbentő öngyilkosság híre terjedt el a városban. Spitzer Lajos ötvenkétéves részvénytársasági igazgató Bálvány-utca 6. szám alatt levő irodahelyiségében egy ujonnan vásárolt törrel a szívébe szurt és erejének utolsó megfeszítésével felakasztotta magát.

Az esti órákban a Bálvány-utca 6. számú ház egyik lakójának feltűnt, hogy az udvarra nyíló Általános Pénzszekrény és Irodabútor Kereskedelmi Részvénytársaság egyik vasajtaja, amely egyéb körülmények között erős vaspánttal és lakattal zárva szokott lenni, félig nyitva van. Rosszat sejtve erről a körülményről, értesítette a házfelügyelőt, aki egy rendőr kíséretében behatolt a helyiségbe. De amikor felgyújtották a villanyt, legnagyobb megdöbbenésükre

a szemben levő falon kiálló kampószögön függve holtan találták Spitzer Lajos, a vállalat egyik tulajdonos igazgatóját.

Az esetről nyomban jelentést tett az örszemes rendőr a főkapitányság központi ügyeletén, ahonnan bizottság szállott ki és a tragédia ügyében megindította a vizsgálatot.

A rendőrorvos intézkedésére leemelték a szögéről a holttestet, s amikor

az ingét feltépte, meglepetéssel állapította meg, hogy Spitzer Lajos halmellén egy hatalmas szurt seb tátong.

Közvetlenül a holttest mellett rövid keresés után megtalálták azt a hosszupengéjű éles tör, amivel Spitzer Lajos szivenszurta magát. Az asztalon feküdt négy bucsulevel. Ezek közül az egyik a rendőrséghez volt címezve, a többi pedig az elhunyt hozzátartozóinak szült.

A bucsulevel tartalmából és a nyugodt írásból, valamint a szobában levő rendből a rendőrség már a vizsgálat során arra a következtetésre jutott, hogy

Spitzer Lajos bámulatos nagy lelkierővel rendelkezett, amikor végrehajtotta halálos tervét.

Ugy rekonstruálta a rendőrség a tragédiát, hogy amikor Spitzer Lajos befecskendezte a bucsulevelek írását, a szobában mindent rendbehozott, az előkészített zsinogot felkötötte a szögre, hurkot font rá, felállt egy számlolyra és azután

a hosszupengéjű törrel szivenszurta magát s miután a halál nem következett be azonnal, erejének utolsó megfeszítésével — ami szintén nagy lelkierőre vall — kitruga maga alól a számlolyt és így függve maradt a szögön.

Spitzer Lajos részvénytársasági igazgatót évtizedek óta ismerték a szakmában s nagykonceptiójú üzletembernek tartották. Ugy tudják, hogy Spitzer megdöbbentő tragédiáját a gazdasági krízis okozta, mert esztendőkkel ezelőtt még dusgazdag háztulajdonos volt: az övé volt a Hársfa-utca 37 és a Kerlész-utca 18. számú ház, de ezeket — a hatmilliárd koronára becsült — vagyonobjektumokat egy balulvégződő vállalkozása nagyrésztben felemésztette.

A hátrahagyott bucsulevelekben Spitzer részletesen intézkedett a vállalatának ügyvezetéséről és vejeinek pontos utasításokat adott, a legközelebbi teendőkre vonatkozóan és megírta, hogy egyes folyamatos ügyeket miképp rendezzen el és kérte, hogy a részvénytársaságot vegye át. Arra is megkérte, hogy feleségét kíméletesen értesítsék halálhíréről.

A rendőrség több momentumról arra következtet, hogy Spitzer már hosszabb idő óta foglalkozik az öngyilkossági gondolattal és ezt a körülményt alátámasztja az is, hogy

a holttest mellett talált törön még rajta függött az árjelzőcédula, melyből kiderült, hogy az igazgató szombaton hat pengőért vette a gyilkos szerszámot.

Ezt a tört a rendőrség lefoglalta. A bucsuleveleket eljuttatta az özevgyhez s Spitzer Lajos holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Földi Mihály új regénye

Egyik legértékesebb magyar írónk, a lélek mélységeiből bányászó Földi Mihály nagystílű regénye, «Kádár Anna lelke» a napokban jelent meg könyv alakban is.

Ez a regény nagy kvalitásainál fogva szenzációsan halott, annyira, hogy a magyar Pen-Club a legjobb könyvek nemzetközi versenyére Földi Mihálynak ezt a regényét jelölte és küldte ki Londonba, a nemzetközi Pen-

Clubok központi hivatalába. A jövő títka, hogy az óriási konkurenciában Földi Mihály regénye milyen eredményt ér el Londonban, annyi azonban bizonyos, hogy «Kádár Anna lelke» a legjobb s a legértékesebb magyar regények közé tartozik.

A kormány megvonta a Reggeli Ujság kolportázs jogát

Mint a sajtószabadság barátját kérjük, támogasson bennünket

Ezt úgy teheti meg, ha az alanti szelvényt kivágja és legalább egy hónapra 80 filléres havi kedvezményes előfizetési áron előfizet a REGGELI UJSÁG-ra. Ezért

a havi 80 fillérért hétfőn

a kora reggeli órákban lakására vagy hivatalába küldjük a Reggeli Ujságot, amely a legnagyobb és legérdekesebb illusztrált hétfői lap.

Nem kell várnia, míg az utcára ér, hanem 80 fillér beküldése ellenében egy hónapon át minden hétfőn reggel ott találja a REGGELI UJSÁGOT reggelijénél

SZELVENY

Ezennel előfizetek a

REGGELI UJSÁG-ra

egy hónapra 80 fillérért és kérem a lapot az alanti címre hétfőn a kora reggeli órákban házhoz küldeni.

Név: .....

Foglalkozás: .....

Cím: .....

* Kérem az összeget beszédetl.

* Kérek befizetési lapot.

* Nem kívánó törölnöd.

Reggeli Ujság Budapest, V. Lioót-körút 5. Telefonton: 296-09 és 125-10

A laizni gyilkosság vádlottjának alter egoja, Woywode József,

aki hajszálpontos hasonmása a gyilkossággal gyanúsított Bauer Gusztávnak, a Reggeli Ujság bécsi tudósítójának két nappal kihallgatása előtt kijelenti, hogy őt látták a gyilkosság napján a laizni vadaskertben

A döntő tanu kihallgatására kedden kerül a sor

Bécs, március 15.

— A „Reggeli Ujság” bécsi tudósítójától. —

Mult év október 13-án, hétfőn, a laizni gyilkossági per első tárgyalásának egyik legizgalmasabb reggelén a Reggeli Ujság bécsi szerkesztősége a következőket jelentette lapjának: „Szenzációs fordulat várható a laizni gyilkosság ügyében. A bécsi rendőrség vasárnap este teljes esőndben új nyomozást indított meg.” A valóban szenzációs tényről, hogy egy nagyméretű gyilkossági per törvényszéki tárgyalása alatt a rendőrség új nyomozást kezd s ezzel maga doku-

egyforma szélesek lennének. A testtartásuk is teljesen egyező. De még a külsőségeken sincs eltérés. Mintha az óralánc is egyformán fityegne mellényükön.

Woywode József letelepszik mellém a kényelmes kávéházi párnázott padon. Es megkezdte a kihallgatást.

ÉN: Hogyan került Ön a laizni gyilkossági perbe?

WOYWODE: Jelentkeztem. A kávéházban az első per alkalmával állandóan ki-figuráltak. Azt mondták, hogy én vagyok

lagadó gyanúsítottal szemben a vádnak bizonyítania kell. Hogy 1928 július 17-én a laizni vadaskertben volt. Ahol a gyilkosság történt.

És ime kiderül, hogy ugyanakkor ott tartózkodott a vádlott hasonmása is.

Vagy csak a hasonmása. Erről majd a független osztrák bíróság fog dönteni. Kedd lesz a tárgyalás döntő napja. Az esküdtek előtt szembe fogják állítani egymással — Bauer Gusztávot és Woywode Józsefet. Nem

BAUER GUSZTÁV
a laizni gyilkossági per vádlottja.

WOYWODE JÓZSEF
kávéházi üzletvezető, az alter ego.

mentálja a bizonyítékok elégtelenségét, a bécsi sajtó nem tudott semmit. Két nappal később a Reggeli Ujság fantasztikusnak látszó hiradása teljes mértékben bebizonyítást nyert: a nagy per tárgyalását a bizonyítékok kiegészítése céljából hirtelen el kellett napolni!

Most is, hogy a második tárgyalás tetőpontja felé közeleg, a Reggeli Ujság bécsi szerkesztőség

olyan rendkívüli momentumról számolhat be, amely talán egészen új fordulatot fog adni az ügynek.

A laizni gyilkossági per ügyészenek egyik döntő jelentőségű tanuja egy Richter nevű elektrotechnikus, aki azt vallja, hogy legjobb emlékezete szerint a vádlott Bauer Gusztávot

a gyilkosság napján a laizni vadaskertben látta.

E tanuval szemben a védő Schönbrunn Hugo dr. Woywode József, a „Café Mariahilf” üzletvezetőjének kihallgatását kérte.

A bíróság eleget tett a kérelemnek s Woywode kihallgatását keddre, március 17-ére, már ki is tűzte.

Senki sem volt azonban a mai napig tisztában azzal, hogy milyen jelentősége lehet Woywode Józsefnek a nagy perben. A „Reggeli Ujság” bécsi tudósítójának sikerült két nappal kihallgatása előtt, vasárnap szólásra birni Woywode Józsefet.

Megállapíthatjuk, hogy Woywode tanuvalomása döntő jelentőségű lesz a perre nézve, mert vele megoldó a vád egyik legterhelőbb koronatanujának vallomása.

A tanut formálisan mi is kihallgattuk s Woywode József vallomásáról tudósítunk az alábbiakban számol be:

„A „Café Mariahilf” Bécs egyik kedélyes zenés kávéháza. A szombati napot a Bauer-pár tárgyalásán töltöttem. Bauer személye egész világosan áll a szemem előtt. Annál francsább, amikor egyszerre csak hirtelen szembetalálom magam — Bauer Gusztáv hasonmásával, Woywode József kávéházi üzletvezetővel.

Woywode, az alter ego, kávéházigazgató. (Pesten „köszönő ember”-nek hívnák.) Aki itt szemben áll velem a csendes, vasárnap délutáni bécsi kávéházban, mintha maga Bauer Gusztáv lenne!

Csak lkertestvérek között láttam ilyen hasonlatosságot.

Ugyanas az alak. Ugyanas az arc. Talán centiméterre egyforma magasság. Mintha vállban is

a Bauer. Erre jelentkeztem. Levelet irtam a védőnek. Annál is inkább, mert éppen Lainzról volt szó. A laizni vadaskertből...

ÉN: Mi köze van Önnek Lainzhoz?

WOYWODE: Szüleimnek van künn Lainzban egy kis nyári házikójuk, meg egy kis kertjük.

ÉN: Es maga többször kint volt náluk?

WOYWODE: Igenis.

ÉN: 1928 nyarán is?

WOYWODE: Igenis.

ÉN: 1928 július 17-én, a gyilkosság napján is?

WOYWODE: Igen.

ÉN: Ilyen pontosan vissza tud a dátumra emlékezni? Hiszen azóta két és fél esztendő mult el.

WOYWODE (elmosolyodik): Ilyen véletlenek vannak az életben. Nekem július 18-án van a születésnapom. A születésnapomat megelőző délutánt és estét, mint mindig, úgy 1928-ban is születésnapomnál töltöttem. Előünnepet szoktunk tartani.

ÉN: Ön tudja, hogy egy Richter nevű koronatanu előadta, hogy a kert egy bizonyos pontján, amelyet én most önnek felrajzolok erre a kávéházi asztalra, a végzetes napon találkozott Bauerrel, akin fekete ruha és fekete kalap volt. Lehetséges, hogy Önnel téveszti össze a tanu Bauert?

WOYWODE: Ezt nem tudom. Ellenben a kertnek azon a pontján mindig sétálni szoktam, ahányszor szüleimnél kint jártam. Valószínűleg július 17-én is.

ÉN: Bauer védelme előadja, hogy Bauer, aki divatfi, nyáron nem hord fekete ruhát és kalapot. Hord Ön?

WOYWODE: Foglalkozásom megkívánja. Nem is igen hordok más ruhát. Nyáron se.

ÉN: Köszönöm, több kérdésem nincs...

A véletlen furcsa játéka

Ezzel befejeződött a beszélgetés. Helyesebben: a folytatás nem érdekelheti a nyilvánosságot. Az üzletről volt szó.

De Woywode József itt lefektetett vallomását el fogja mondani az ítéletre hivatott bíróság előtt.

A fantasztikus véletlenek összjátéka: ebben a városban él két ember, aki ikreknél jobban hasonlít egymáshoz. Gyilkosság történik. Az egyik a kettő közül a gyanúsított. A

Pillanatsfelvételek a laizni gyilkosság peréről

Alfred Polgár, a kitűnő osztrák író, mondja valahol: a bíró is talárt hord, az ügyész is, a védő is. De azért nagy különbség van a bírói, ügyészi és az ügyvédi talár között. Olyanfajta különbség, mint az aktív tiszt és a tartalékos között. Mindketlen ugyanazt az egyenruhát hordják. Csakhogy az egyiknél ruhadarab. (A tartalékosnál.) A másiknál a bőr folytatása. (Az aktívnál.) A laizni gyilkosság vádlottjának védőjére, Schönbrunn Hugo ügyvédre, ez az írói definíció nem áll meg. Ez a Schönbrunn dr. valahogy «aktív». Vagyis: a talár rajta a bőr folytatása. Nem engedti át a hivatalosság és hivatalosság elsőbbségét az ügyésznek. Az ügyész az állam érdekeit képviseli. Ő pedig az igazságot. Ez a beállítottsága. És az ereje. Az isteni igazság aktív vezérkari eredese.

*

Egy furcsa megfigyelés: minden hely elkel ugyan, de ha az idő csak egy kissé lucskos, nincs «táblás ház». A fél terem üres. Az előkelő vendégek elmaradnak. De nem csak az előkelők. A közönség rossz időben nem jön el. A tárgyalás maga ugyanis már alig érdekel valakit. De az egész városban még sincs más téma. Hogy is van ez? Így:

ebben a perben már nem Bauer Gusztávról, a gyilkosról van szó.

Hanem a Casanováról, a nőhódítóról. És a bondóár titkokról, amik ezzel összefüggnek. Barátnőjéről, az előkelő divatszalon tulajdonosnőjéről, Madame Deckerről, akit kedden fognak kihallgatni. A laizni randevűkről. Csendes velencei éjszakák gondolás emlékeiről. Társadalmi botrányról. Szenzációk éppen ezen a téren már nem igen várhatók. Ebben a végső küzdelemben az igazságról van szó. Arról: hogy bizonyítékok nélkül tisztán indícióm terhe alatt meg lehet-e semmisíteni egy emberéletet. Mondom: most már nem hálószoatitkokról, hanem az igazságról van szó. Kit érdekel az igazság?

— Az igazságról lehet otthon beszélgetni, de az igazságért a bécsi tárgyalás közönsége nem hajlandó csatások, rossz időben elfradni a tárgyalóterembe...

*

Csúnyán elbánt az ügyész Bauer Gusztávvál. Rábizonyította, hogy bizonyos mértékben poltógám természetű. Hogy néha többet adott ki, mint amennyi volt. Hogy a luxust kedvelte. Hogy egy randevű, egy nő kedvéért képes volt még egy keritsen is átmászni. Hogy szeretett előkelő vendéglőkben ebédelni. Az ügyész nagyon csinos, szimpatikus fiatalember. A kötelességét teljesíti. Ő bizonyára komolyan gondolja, hogy ezek a bizonyítékok is a perhez tartoznak. De a hallgatóság úgy érzi, hogy ilyen bizonyítékok alapján gyanúsítani. Mert a legtöbb ember olyan furcsa természetű, hogy inkább éltek a Ritzben, (vagy Bécsben a Schönernénál), mint kiskocsmákban. Fölöttebb sokan vannak továbbá, akik jobban szeretnek elsőosztályú hálókocsin utazni, mint a harmadik osztály poggyásztartójában. (Ezek a «luxus» kedvelők.) Biztosan akadnak néhányan, akik randevűkért és nőkért állítólag nem csak keritsen másztak át, hanem vagyontukat és életüket is feláldozták. Ami pedig azt illeti, hogy valaki többet ad ki, mint amennyit megkeres, arról megemlékezik az a pesti bankár, aki egy igen szellemes mondattal fejezte ki egyszer életberendezését: «egyszer szeretnék úgy élni tudni, ahogy élek.» Ezeket mind gyanúsítani lehet a laizni gyilkosság elkövetésével?

*

Bauer Gusztáv a legtehetségtelegabb vádlott. Nem csinál semmit. Csak védekezik. Ha valamit tenne: sirna, nevetne, üvöltene, bukfencet hányna,

»PANNONIA«
SZALLÓ
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 5. sz.
Az előkelő családok régi, jöbirevű találkozóhelye a város szívében, a két legnagyobb pályaudvar és a hajóállomások közelében, a villamos közúti vasutak csomópontjánál
Kényelmes közlekedés minden irányban.
Legmódszeresebben át'akítva,
minden kényelemmel felszerelve. 110 szoba, 180 ágyval. Küzpoati liftés. Lift. Állami telefon. Hídek- és meleg folyóvíz-vezeték. az összes szobákban. Szobák fürdőszobával és toillettel. Külön fürdőszobák Kényelmes, izléses olvasóterem. — Fodrász, manikűr és pedikűr. — Pompás télikert, fényes étterem, különterem, kávéház. Kitűnő magyar és francia konyha, kiváló magyar és külföldi fajborok. Figyelmes kiszolgálás
Mérésékellük árainkat:
Szállótulajdonos: Glück Frigyes. Az étterem és kávéház tulajdonosa: Pelzmann Ferenc.

tudom, nem fognak-e megijedni saját tükröképüktől.

Aki az itt közölt két fényképet összehasonlítja, bizonyára megállapítja a döbbenetes hasonlatosságot.

És jöszemű tanu legyen, aki meg tudja két és fél év után mondani, hogy melyiket látta a laizni vadaskertben...

lótárgast állna, — valamit cselekedne. Ez nem látta Moissit. Nem a színpadon, hanem amikor egyszer azzal vádolták, hogy elűtött egy embert és kérték, hogy fizesse meg az elszakadt nadrágot. Moissi összes homlokárcáit felhuzta a fejébubájig. Énekelt. Zokogott. Ugy sajnálta azt a szegény embert, akinek elszakadt a nadrágja. De nem fizetett. Egy krajcárt se. Moissit látta volna Bauer. Egy fél év Reinhardt-iskolájában, most többet használna neki, mint a három év kereskedelmi, amit végzett. Tehetségtelen vádlott. Kereskedelmista. Iskola után biztosan mindig verkedett a gimnazistákkal. Nem szerette őket. Most se szereti. Sohse tanult volna meg görögül. Latinból is csak annyit tud: habet és debet. Pedig nem műveletlen ember. Ellenkezőleg. De kereskedelmista.

Tapasztalat: a vádlottak padján kizárólag gimnazisták számíthatnak sikerre. Egy szép görög citátum még mindig jobb érv, mint az igazság leggondosabb könyvvitele.

Hans Habe.

Egy bécsi lap súlyos vádjai a per esküdtjei ellen

Bécs, március 15.

— A Reggeli Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése —

Bécsben ma óriási szenzációlt keltett a Bauer Gusztáv-féle perrel kapcsolatban megjelent egyik újságcikk. A Deutsch Österreichische Tageszeitung vezércikkében éles támadást intéz az esküdték ellen. A lap azt írja, hogy az esküdték elnöke, Zundermann Károly, aki a Szabadgondolkodók Szervezetének titkára, alkalmazottja a vádlott sógorának, Schönfeld dr.-nak. A lap azt következteti, hogy Zundermann Schönfeld dr. befolyásolja, azonkívül azt állítja, hogy az Alliance Izraelit és a szabadkőművesek a perbe valahogy beavatkoztak.

A holnapi tárgyalás során szenzációsnak ígérkezik, hogy, mint bécsi tudósítónk értesül, Zundermann tiltakozni fog a vádak ellen. Értesülünk szerint a tárgyalás elnöke is nyilatkozatot ad, amelyben inszinuációknak bélyegzi a vádakot.

Mit nélkülöz Ön

a REGGELI UJSÁG-ban? Irja meg lapunk szerkesztőségének. Mi minden jótanácsot köszönettel fogadunk

MINT TEJ ÉS RÓZSA
olyan lesz az arca
3 perc alatt!

Egyszerűen néhány cseppet a paszterizált Leton arc-tejből szétsimít arcórdón. Erre helyezi a megszokott pudert és azonnal sima és hamvas lesz az arca, mint a tej és rózsá. A fonyadt arcórdó ébért kap, a fénylő orr, homlok matt lesz, az arcórdó által eltűnnek, nem izzad az arc, a szempóket eltakarja.

Teljesen ártalmatlan Minden arcórdó részére alkalmas. Hatása tartós, mert a Letonos arca helyezett puder egész nap vagy egész éjjel folyamán nem pereg le az arcóról.

A Letonos arca helyezett puder teljesen láthatatlan. Egy üveg Leton-arc-tej, mely hosszu ideig eltart, 2 pengő 40 fillér.

Kapható gyógyszárakban, drogériákban és illatszertárakban. Ha valahol nem volna, úgy forduljon a Hunnia laboratóriumhoz, VII., Erzsébet-körút 58.

RÉGEN ÉS MOST.

Fenn az első berlini címtár az 1850. évből, alatta a mai címtár három hatalmas kötet.

A miniszterelnök még nem döntött szófiai látogatásának idejéről

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az elmúlt héten több lapban megjelent az a hír, hogy Bethlen István miniszterelnök májusban Szófiába utazik, hogy viszonzozza Llapesev bolgár miniszterelnök budapesti látogatását. Tény, hogy a miniszterelnök, amint azt ankaral utja alkalmával már ki is jelentette, ellátogat Szófiába és eleget tesz a nemzetközli udvariasság követelményének, azonban — értesülésünk szerint — a látogatás ideje felől a miniszterelnök még nem döntött.

Bulgáriában éppen májusban lesznek az általános választások és valószínű, hogy Bethlen István gróf megvárja, amíg a szófiai szobranje összeül és csak azután megy el Bulgáriába, ahol egy napig fog tartózkodni.

Evekig eltart még a közigazgatás racionalizálásának munkája

— mondja Magyary Zoltán, a racionalizálás kormánybiztosa „Az ígéretek is racionalizálni kell“

Az elmúlt héten a minisztertanács döntése alapján Bethlen István gróf miniszterelnök közölte Magyary Zoltánnal, a közigazgatás racionalizálásának kormánybiztosával, hogy most már kezdje meg a tervek gyakorlati kivitelét.

A nagy munkához a kormánybiztos már hozzá is fogott s ma már minden minisztériumban dolgozik — a legtöbb helyen a jogügyi osztályon — egy racionalizálási bizottság, sőt egy tárcaközi bizottság is foglalkozik a racionalizálás kérdésével.

Magyary Zoltán egyetemi tanárhoz, a racionalizálás kormánybiztosához fordultunk, hogy felvilágosítást kérjünk munkájáról.

— Több lap felkért már arra, hogy nyilatkozzam, azonban az a véleményem, hogy nem szabad a közönséget állandó ígéretekkel traktálni.

— Szóval, az ígéretek is racionalizálják a melétőségod?

— Ugy van, racionalizálom az ígéretek is. Amikor azonban elérkezik az ideje annak, hogy konkrét eredményekről számolhatok be, akkor magam fogom kérni a sajtó támogatását. Különbem sem lehet ma még tervekről, még kevésbé eredményekről beszélni. A logikus sorrend az, hogy

először bizonyos gyorsan megvalósítható egyszerűsítéseket kell keresztülvinni és ezek alapján indulhat el csak a racionalizálás nagy munkája, amely természeténél fogva hosszabb időt vesz igénybe.

— Bizony, a racionalizálás munkája, azt hiszem, többéves munka lesz.

PINCÉREK FUTÓVERSENYE.

Nem menekülő forradalmárok, mint első percben hinni lehet, csak békés spanyol pincérek jenti képünk alakjai, kik tele tálcával kezükben rendeztek futóversenyt Madrid utcáin.

Egy kis reggeli ujság...

LIPÓT SZALVÁTORT, a polgári belátásra átszerelt főherceget, a toszkánai ág ifju sarjadékát, aki Amerikában John Gilbert-bajuszt növesztett s az Újvilágból demokratikus munkaelveket, praktikus élettudományt, business-érzéklet, sőt kész üzleti rutint is hozott magával: kiutasították Ausztriából, mivel nem volt arra hajlandó, hogy az osztrák köztársaság iránt külön hűségesküvet tegyen. Hiába hangoztatta a főherceg, hogy ő nem óhajt politizálni, csak dolgozni s üzleteket kötni, hiába telepedett le a Herrenhof Café bozjába, ahol áruügynököket s exportőröket fogadott, a bécsi rendőrség nem érte be a máris gyakorlatba vitt up to date demokráciával s az élénken megkezdett business-man karriérrel, hanem továbbra is ragaszkodott a főhercegekre kivételesen kötelező, forma szerinti hűségeskühhöz. Pedig a demokrácia egyenlőségi mérlege épp az ilyen kivételes elbánással bílen fel. Minek külön törvényeket vagy törvényt csontosodott szokásokat fenntartani a fejlődési sarjakkal s a főnemességgel szemben? Hiszen a hatalmi fegyverek, a hitbizományok és nagybirtokok szédítő jövedelméi (kevés kivétellel) már rég kiszorultak kezeik közül. Az ő számukra is elváltozott a világ, nemcsak a mi számunkra. A főherceg is ember, a gróf is ember. Nem kell külön intézkedésekkel és öveljárásokkal alkalmazkodásukat s beilleszkedésüket akadályozni. Még mindig megijednek a mai elszegényedett gróftól, amikor állást kér. Azt hiszik, feltétlenül sine curát akar főuri jövedelemmel, piederstállal s kivételezésekkel. Pedig de-hogy is. Egyszerűen: kenyeret akar. Ő is dolgozni akar, úgy, mint mi. A főherceg is kenyeret akar. Palotája rég nincs és szerény hotelszobájából elmegy a kávéházi bozba kávépótlékot inni — kenyérért. Hagyjuk dolgozni! Hogyan akarunk száz százalékgig demokratizálódni, ha magunk rajzoljuk meg, fölfelé, az áttörhetetlen demarkációs vonalat?

A HUSZONKÉTÉVES pesti masamódlány, Nagy Mária sorsa és katasztrófális halála nem egy vonatkozásban megdöbbentően emlékeztet a legszebb s leghíresebb amerikai regények egyikére, Theodore Dreiser «Amerikai tragédiájára. Természetesen, le kell számítani az óriási különbséget: amott amerikai tragédia játszódott le, emitt budapest-alvilági... Amott rendkívüli író látta meg a tragédiát s boncolja lelki hátterét három kötetten keresztül — emitt rendőri riportok pillanatfelvételei világítják csak meg a történeteket. Amott szép, fiatal, filmamorózó-típusu kalandor öli meg a lányt és szerelmese — az egyszerű fehérneműgyári varrónő — aki olyan tiszta s naiv életet él elcsábulásáig, mint ahogy azt az amerikai sztár-illúzió romantikusan megkívánja. Emitt két szomorú, bepiskolt, esett, pesti ember. Amott tavi csanakázás leplezi a gyilkosságot, amelynek vizililiomok között vízbefojtás a módja,

emitt «puha ütés» és Teleki-tért ócska bőrdínd... De itt és ott kegyetlen férfi akart szabadulni forró szerelmesétől, akitől félt, hogy elárulja, hogy állandósítja a szegénységét, akit megunt, aki anya lett s aki testében az új élet reménységével meg fogja akadályozni, hogy pénzes leányt vegyen feleségül. Itt és ott a gazdagok módja hiányzott az ügy máskénti elintézéséhez. Itt és ott az utolsó percig gyantultan volt a szerelmének kiszolgáltatott leány. Itt és ott el akarták vetelni, gazdálanná tenni a majd felbukkanó holttestet, hogy a gyilkos kiléte titok maradjon. Itt és ott gyakorlatlan gyilkos gyilkolt. Izgatott bűnöző. Bűnyomokat hátrahagyó. Itt és ott rögtön megtalálták a fiatal nő holttestét, amelyet felboncoltak s némán terült ki a boncaszalon a szörnyű vád. Az amerikai regényben az esküdtsek villamos székre ültette a gyilkost, a törvényszék itt is el fogja ítélni. És a regényben és az életben egyaránt két élet esett áldozatul egy elvetemült férfi életmohóságának, aki lerugja magáról a nő- és gyermek-terhet, mert így könnyebb boldogulást remél — de ezt a tettét sem a regény, sem az élet nem bocsátja meg. A gyilkosság ő, ez az igazság, akár nagy író látja meg a tragédiát, akár a rendőri riportert. S a tragédia mélysége és szomorúsága nem változik, akár az író művésze bogyozza és oldja meg a problémát, akár a riportázs rotációs sietsége.

BÉCSBŐL hallom az érdekes hírt, hogy Rüdiger von Starhemberg herceg, az osztrák horogkeresztesek vezére: szindarabot ír. Egy ismert bécsi szinpadí szerző társaságában. A darab befejezés előtt áll, az a híre, hogy szinpadí szenzáció s egy nagy bécsi színház már le is kötötte. Társadalmi dráma — politikai tendenciával.

NÁLUNK is készül egy érdekes darab, amely minden politikával, sőt drámával ellentétben épp csak szatirikus-romantikus operett. Amak azonban elragadó. Szövegét Hellai Jenő írta, zenéjét Reinitz Béla szerzi, címe: «A hűséges Grizeldisz» — és ma holnap kész. Hozzáértők hallottak belőle részleteket s azt mondják, ugy szövegben, mint zenében: a könnyű szellemesség, a karikírozó okosság s a szinpadí-zenekari bubáj bijouja. Nemsokára mi is meghalljuk...

PÁRIZSBŐL KAPTAM ma levelet, szegény Szász Dezső özvegyéről, hogy milyen derekasan s bátor szívvel dolgozik. Orvos leánya létre beállt egy párizsi magyar orvos kozmetikai intézetébe és mint asszisztens, fehér köpenyben, reggeltől estig szépíti a hiu és mondaine hölgyeket...

Dienes Zoltán

Stalin az egész világ ellen szóló dumping-szövetséget kínált Németországnak a német nagyiparosok utján

Berlin, március 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A német nagyiparosok Moszkvában járt küldöttsége a minap érkezett vissza Berlinbe és utjuk eredményéről a küldöttség vezetője, Koettgen vezérigazgató és Kloeckner titkos tanácsos tett jelentést a birodalmi kancellárnak.

A német delegáció igen jelentős eredményeket ért el Oroszországban és amint Koettgen vezérigazgató nyilatkozatából kiténik, megvan a remény arra, hogy sikerül újra feléleszteni a

német-országi kereskedelmi kapcsolatokat. A delegációt rendkívül meglepte Oroszország gyors industrializálódása, de utjuk legjelentősebb eredménye mégis az, amely egyelőre — hivatalosan — nem kerülhet a nyilvánosság elé.

A delegáció egyik tagjának nyilatkozata szerint Sztalin Moszkvában való tartózkodásának utolsó napján a következő nyilatkozatot tette előtűk:

— Önök, németek, a nagyszerű organizációjukkal, az ótéves munkateru, vagy bármilyen más teru alapján kezükbe vehetik az orosz ipart, ki-

UJ SZINHÁZ

FÖLDES IMRE

A CSASZÁR KATONÁI

Bemutató csütörtökön

Nyilvános főpróba szerdán este

építhetk és a jövőben teljesen a tetszésük, kedvük szerint használhatják. Ezzel önök ipari urai lesznek egy olyan kontinensnek, amilyen az amerikai Egyesült Államok. Mi itt Oroszországban határtalan mennyiségben adunk rendelkezésre nagyszerűen fegyelmzett munkaerőket és pedig Németországban elképzelhetetlenül alacsony munkabérszolgáltatás fejében. Ezenkívül kötelezzük magunkat arra, hogy a jövőben dumping-kísérleteinkkel a német ipart nem háborgat-

KOETTGEN vezérigazgató és KLOECKNER titkos tanácsos.

jük, míg Németország velünk egyesülve és a mi dumping-eljárásunk alkalmazásával tönkretelheti Anglia, Franciaország és Amerika gyáriparát, tehát azt a három országot, amely tizenkét esztendőn át törekedett a német gyáripar megsemmisítésére.

A német delegátusok Sztalinnak ezt az ajánlatát előterjesztették a kancellárnak, de arról, hogy Brüning kancellár miként fogadta a Stalin által felajánlott dumping-szövetséget, idáig még nem szivárgott ki semmi jelentés.

PAPAGÁJBAN

a világvárosi varieté műsoron kívül a külföldről hazaérkezett

RIGÓ JANCSI

és híres cigányzenekara, továbbá a

PAPAGÁJ-JAZZ

felváltva szolgáltatják a hangulatos zenét reggel 5 óráig

VIRÁG

csokrok, arrangementek, KOSZORUK

a legszebb és legizlésebb kivitelben

KALTSCHMID

élővirág-szalokban

Vidékre is szállít.

Harmincéves ismert cég.

Megrendelések pontosan házhoz szállítva.

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 46. sz.

Telefon: 216-98

Kikaker Ernő dr. fővárosi ügyvéd vasárnap reggel felakasztotta magát sógora, Czillér Antal Erzsébet királyné-uti villájában

**Bucsulevelében Kikaker dr. nem indokolta meg cselekedetét
A hozzátartozói az öngyilkosságot az ügyvéd megrendült ideg-
állapotával magyarázzák — Kikaker négy évig olasz hadifogoly volt**

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Megdöbbszent öngyilkosságot fedeztek fel vasárnap délelőtt a kora délelőtti órákban: Kikaker Ernő dr. Főherceg Sándor-utcai ügyvéd, sógorának Erzsébet királyné-ut 26. szám alatt levő villájában felakasztotta magát s mire rátaláltak, meghalt.

A vasárnap megdöbbszent öngyilkosa a kiterjedt klientelájáról ismert Kikaker Ernő dr., szorgalmas munka után szép pozíciót vívott ki magának a magyar jogászok körében. Az ügyvéd anélkül, hogy a hátrahagyott bucsulevelében bővebb felvilágosítást adott volna tettének okáról, felakasztotta magát. A család tájékoztatlan és megdöbbenve áll a végzetes tett előtt, a legközelebbi hozzátartozói sem tudják megállapítani, hogy mi készítette Kikaker dr.-t arra, hogy önkézzel vessen véget életének.

A negyvenéves fővárosi ügyvéd szombat-helyi származású volt, de már fiatal korában — szülei korai elhalálása után — Kolozsvárra került nagybátyjához, Kikaker Boldizsárhoz, a Palatinus-kávéház tulajdonosához, aki abban az időben Erdély legismertebb kávéháza volt. Kikaker Ernő Kolozsvárról végzte el egyetemi tanulmányait, ott nyert doktori diplomát és miután megszerezte az ügyvédi oklevelét, kitört a világháború. Bevonulása után nyomban harctéri szolgálatra osztották be, kikerült az olasz frontra, ahol mint tüzérfőhadnagy egész sereg kiűntetését szerezte.

Doberdónál, az egyik nagy ütközetben olasz fogságba esett s négy esztendődtől-től el az olasz földön.

Végigszenvedte a hadifogság minden keserűségét, közben megtanult olaszul s amikor már az idehaza aggódó hozzátartozói végleg lemondtak róla, a békekötés után egy napon megjelent dr. Kikaker Ernő, aki nyomban hozzájárult, hogy pótolja, amit elveszített. 1920 február 27-én vette fel magát a Budapesti Ügyvédi Kamara tagjainak sorába. Egy esztendővel később megismerült és feleségül vette Czillér Antal, a Vay-ügyben szereplő építész hugát s ügyvédi irodáját a Főherceg Sándor-utca 26. szám alatt nyitotta meg.

Klientelája csakhamar kibővült, egyik legkeresettebb polgári jogásza lett az ügyvédi társadalomnak.

Az utóbbi esztendő sulyos megpróbáltatása azonban s a kenyérért való küzdelem, az általános dekonjunktúra Kikaker Ernő felett sem mult el nyomtalanul, aki minden erejét megfeszítve dolgozott, hogy megtartsa a régi kereteit.

Több ízben panaszkodott a feleségének és sógorának, hogy nem bírja idegekkel ezt a túlekedést, sőt az utóbbi hetekben már képtelen volt ellátni a tárgyalásait.

Hozzátartozói aggódva figyelték, hogy milyen feltűnően hanyatlók az ügyvéd idegállapota, amit az elszenvedett harctéri szolgálattal és a hadifogság szenvedéseivel magyaráztak. Mindezeknek tetejében

**Kikaker Ernő idegállapotát sulyosan alá-
ásta Czillér Antalnak a büntünye is.**

Az ügyvéd ugyanis az elmúlt ősszel éjjel nappalál téve dolgozott sógora érdekében, egész nap szaladgált az ügyészségen, perirátokat készített, este, sőt sokszor a késő éjszakai órákban még tárgyalt a felekkel, mert mindenképpen azon volt, hogy megmentsen Czillér Antal vállalkozását és kényeret biztosítson a vállalat 380 munkásának.

Közvetlenül az öngyilkosság előtt, szombaton este legközelebbi hozzátartozóival Kikaker Ernő dr. a Westend-kávéházban szórakozott s amikor Czillér Antal kártyapártúra invitálta, az ügyvéd csak annyit felelt:

— Nem játszom — mondotta —, képtelen vagyok a gondolataimat koncentrálni s úgy veszem észre, hogy ma megint nagyon ideges vagyok.

Czillér ezután eltávozott a kávéházból s nemsokára követte Kikaker is, aki feleségével együtt — mint ahogy ez már náluk esztendő óta szokás — felkeresték felesége édesanyját, aki Czillér Antalnak az Erzsébet királyné-ut 23. szám alatti villájában lakik. Kikaker késő éjszaka értek haza, hálószobájukba vonultak, s

reggel, amikor a család felébredt, a felesége meglepetve látta, hogy férje annak ellenére, hogy vasárnap tovább szokott aludni, eltűnt.

Miután a ruhája a széken feküdt, Kikaker némit sem gyanítva, férje keresésére indult, sorra járta a szobákat, de az ügyvédet sehol sem találta. Aggodalma egyre nőtt, közölte ezt a különös körülményt édesanyjával is, s miután tovább folytatták a kutatást, benyitottak a fürdőszobába is. Alig nyit ki az ajtó, Kikaker hangosat sikoltva, édesanyja karjaiba zuhant ajultan:

ott függött előtte férje, éjszakai pizsamába öltözve, a fürdőkád mellett álló kályhát tápláló vizesőre felakasztva.

Czillérné fellármázta a házat s a segítségére sietett személyzet Kikaker Ernőt leemelte, majd értesítették a mentőket, akik nyomban kivonultak, de

az orvos már csak a beállott halált konstatálhatta.

Közben Kikaker né a hálószobában megtalálta férje által hátrahagyott

bucsulevelet,

amelyben az ügyvéd meleg hangon mondott bucsut feleségének, édesanyjának és sógorának, kérve őket, hogy bocsássák meg cselekedetét, de

nem talált más megoldást s ezért vetett véget önkézzel életének.

Semmi többet nem közölt, nem okolta meg, hogy miért vált meg életétől, s ezért e pillanatban a család még a legnagyobb tájékoztatlanossággal áll a végzetes tett előtt: senki sem tudja, hogy miért követett el öngyilkosságot az ügyvéd.

A Reggeli Ujság munkatársa ma beszélt az öngyilkos sógorával, Czillér Antal építésszel, aki a következőket mondotta:

Ön is lehet munkatársa

a Reggeli Ujságnak. Ha tud valamilyen közérdekű dolgot, érdekes eseményt — írja meg a szerkesztőségnek. (Budapest, V., Lipótkörút 5.)

— Egy megfeszíthetetlen talány előttem — ugymond — és a rokonság előtt ez a tragédia, mert semmivel sem tudjuk megmagyarázni

Kikaker dr. cselekedetét. Azt tudjuk, hogy anyagi gondokkal nem küzdött s a végzetes tettét azzal igyekeznék magyarázni, hogy megrendült idegállapota mondta fel a szolgálatot.

Nagyon meglep, hogy a sógorom nyugalmasan eltöltött éjszaka után szánta rá magát az öngyilkosságra, holott köztudomású, hogy az emberek leginkább este, fáradtan, munka után válnak meg legkönnyebben az életüktől. Az öngyilkosságot 10 órakor fedezte fel, az özvegy akkorára a holttest már teljesen kihűlt s ebből a körülményből a mentőorvos arra következtetett, hogy sógorom már 8 óra körül követte el végzetes tettét.

A délelőtti órákban rendőri bizottság szállott ki az Erzsébet királyné-ut 23. szám alatti villába, hogy megejtsék a vizsgálatot Kikaker dr. öngyilkosságával kapcsolatban. A rendőrszervis intőzkedésére az ügyvéd holttestét a törvényeszkői orvostani intézetbe szállították.

Méltóságos uram: ugorjon a böggöbe. Levél a piros abrosz mellől

Kedves méltóságos uram,

nagyraecsült elnök, most utólag és így kérem elnézését, hogy mikor legutóbb találkoztunk, csak futólag üdvözöltem s nem törtem ki abban az elragadtatásban, amelyet Méltóságod tőlem nyilván elvárt. Az igazság azonban az, hogy a környeztet, melyben Ön áll s amely hivatala lett volna arra, hogy könnyeket csaljon proletár szemembe, egyáltalában nem hatott meg.

En akkor este, szokásom szerint (már hogy meddig fogom ezt a szokást megtartani, nem tudom), vacsoráznim mentem. S mert egyedül ember vagyok: kocsmába mentem. S mert szegény ember vagyok: abba a pirosabroszos kiskocsmába mentem, ahol olyan kitűnően főznek s ahol egy pengő hetven az esti menü.

S itt történt, hogy találkoztam Önnel. Ott állt Ön, egyedül, a vörösabroszos asztal mellett és egyöntúróképpen menüt evett és vékony sillert ivott hozzá szódavízrel. A vörös abrosz pecsétes volt, a pincérek frakkja nem éppen kifogástalan; különböző asztaloknál különböző magamfajta szegénylegények mártogatták illetlenül, de éhesen s a szafos talakat, a tükröt közeli vakság fenyegette s a két szál cigánynak talán együtt nem volt három rezerva hurja. S ebben a miljöben állt Ön, nagyraecsült Méltóságod, százezer pengős évi jövedelmével s az Egyesült Hitelintézetek elnöki díszével, rangjával s ugy nézett körül s úgy nézett rám, mint aki azt mondja:

— Lám, kedves barátaim, szeretett embertársaim, itt ülök én is közöttetek s eszem a ti szerény ételeteket, szívom a ti széndioxidotokat, nem is megy nekem olyan jól, nem kell engem olyan nagyon irigyelni.

Hát én, kedves elnök ur, bevallom, egyáltalában nem voltam megaláztatva attól az időltől a vörös abrosz partján. Mert én azért nagyon jól tudom, hogy Méltóságodnak, hálistien, egészen jól megy. En tudom, hogy Méltóságod nem azért ül egyedül, mert esetleg nincs női szív, mely szódás spricerét a mellékelt fanar bizsergésel megszórtaná. Jól tudom, hogy elnök urnak egyrészt neje is van, a kedves Öméltsága, másrészt helyre kis babája is, a csinos Másod Szereposztás a Budapesti Dalos Színházban s ott ugy kapja csekély fizetését, hogy azt Méltóságod a hó végén diszkrétén folyósítja a direktornak, a direktor pedig elsején hűségesen kiutalja a művésznöknek.

De tudom, hogy Méltóságod miért nem hozta magával az üde kis hölgyet kiskocsmái kirándulására. Mert attól tartott, hogy az egyébként nagyon bájos jelenség elrontja a szentimentális hatást. Hogy kettejük láttán majd felvillan a szociális harag a szemekben s egy kis lelkiismereti rádió ezt közvetíti Önnek:

— Nem szégyenül magát ilyen időkben, mikor a helyzet komor s a nyomor szörnyű, flogtatni gazdagságát s barátnőjét, akinek havi számláiból három derék, becsületes család megélne?

S Ön ezért inkább nem is hozta magával a nyájás kis hölgyet. Gondolta: a vörös abrosz tüntető megtisztelése után inkább felmegy hozzá (kedves neje most éppen Maloyában siel) s ott isszák meg a francia pezsgőt s ott eszik meg a kaviárt.

Mert ez az igazság, elnök ur, hogy ön azért iszik francia pezsgőt s eszik is kaviárt. Sőt. Barátaival is etet és itat. Ugy egyszer-kétszer egy héten fel szoktak Önhöz ruccanni s akkor a lefüggönyözött ablakok mögött, a hétszobás, ugynevezett főuri lakásban reggeli gazdagitják Cliquot ur néhai özvegyét s Piatnikékat is, akik a bébi-cheminhez a kártyát szolgáltatják szivesen. Igen, Méltóságos uram, Önök otthon egész szívesen üzik a fényt. De vacsorázgatni lejárnak a

kiskocsmába. Reklámnak, alibinek. S akkor megkövetelik tőlünk, hogy elámulva, elájulva, meghatva és elérzékenyülve dicsérjük Önöket ezért a nagyszerű demokráciájukért, vagy már aminek érzik a dolgot.

Ezzel szemben mi sem meg nem hatódunk, sem el nem ajulunk. Ellenkezően. Ha megengedi tiszteletteljes véleményemet: ez az apró és ügyetlen szemfényvesztés sem meg nem téveszt, sem el nem ragad senkit. S ha még egy tiszteletteljes tanácsomat is elfogadná: ne járjon Méltóságod a kiskocsmába. Hagyjon ott bennünket, arra szánt embereket, mi megtöltjük a bejlit magunkban is, az ön egypengőbetvenes vacsorájának elmáradásán az apró tulaj nem fog tönkremenni. Ehelyett fáradjon el este, igenis, a nagy és előkelő vendéglőbe, nagy kávéháza és utána mulatóba és bárba és vigye magával a kis ismerősét is, aki oly édesen be tud csipni: mert ezek a nagy tulajok kezdenek tönkremenni azon, hogy Ön, Méltóságos Uram, a szerény és egyszerű polgárt járassa esténként egyhetvenért a kiskocsmában, egy haláltlan publikum előtt.

Ön is és a többi exotikus vendége a vörös abrosznak: ne restelljék magukat. Járjanak mondain és előkelő helyekre. Ne hasogassák szívünket és a vörös abrosz-kullisztát ezzel a néma, de hamis pátozzsal. Eljenek ugy, ahogy pénzüket engedni s ahogy valóban élnek is, ha lelépnek a kiskocsmára szinpadáról. És ha valaki talán megróna Önöket érte: érezzék nyugodt öntudattal, hogy ezzel szociális missziót teljesítenek.

Mert csacsi beszéd az, hogy az Ön kedves kis barátnőjének havi számláiból megélne két, vagy három becsületes, derék család. Meg is él. Nem három, hanem sokkal több. Ami pénzt Ön a helyes kis hölgyre költ s amit ő viszont hájos kezeivel szétkőnyelműsködik, abból nagyon sokan élnek. A szobalánya, a susztere, szabója, fehérneművarrója, harisnya-kereskedője, masinódje, filatszerése, ékszerese. Ha autót tart neki, sofőrje, garázsa, autókelléke, benzinpumpolója, kocsimosója. S abból, amit Önök előkelő étteremben, bárban elfogyasztanak: él a vendéglős, a szakács, a pincér, a mézárós, tejes, bolgár kertész és még egy sereg ember. Ne járjon hát Ön kiskocsmába, Méltóságos uram. Menjen mulatni. Táplálja a pezsgőgyárost és a sósmándulás fiut, a munkást, az üveget, a pezsgősüveg önkupakjának gyártóját s azt, aki a vignettákat készíti. Ha pedig jókedve kerekedik: vágja be azt a nagy tükröt, hadd szállíthasson hellyette másikat a kereskedő és ugorjon a böggöbe, Méltóságos uram, ugorjon a böggöbe, keressen valamit a hangszeres és tépje kétfelé a bankót, ugy ragassza a saxofonos izzadt homlokára: az elszakított pénz talán az államkincstárnak jelent nyereséget.

Ezt tegye elnök ur a többi urakkal együtt, akik tehetik.

A kiskocsmát pedig hagyja nekünk, akik oda őszintén enni járunk, nem pedig azért, hogy a szegény gazdagok egy jelenetét adjuk elő — követendő példának és ügyetlen öngazolásnak.

Maradtam egyébként kész hive:

Dr. Kiskocsmal Törzsvendég.

Divatrevü

hétfőtől,
március 16-tól

folytatólag minden délután
pontosan 4 órakor áruhá-
zunk éttermében (földszint)

új tavaszi és nyári

női- és gyermekruhákat és
kabátokat mutatunk be, 25
mannequin közreműködésével

Kérjük, gondoskodjék idejében
jegyekről (melyek P 1. — áraban
a teljes uzsonna is benégyeltetik).
Jegyek áruházaunk bármely pénz-
táránál elővételeiben is kaphatók

Corvin

ARUHÁZ BLAHA LUJZA TÉR 1-3

A CSODAPAPIR

SENATOR EXTRA

EGÉSZSÉGI SZIVARKAHÜVELY

ARANY DOBOZBAN

KOLUMBUS

Szemelvény

József Ferenc főherceg drámai költeményéből, amelyet vasárnap olvasott fel a Petőfi Társaságban

Most széd el a Petőfi-Társaság március 15-iki nagygyűlésének közönsége. A Petőfisták szobájában öszhaju költők, írók és esztéták gyülekeznek derűs hangulatban. A csoportban szokatlan szín: tábornokok, lila cingulusos papok, dámák, udvarkepes knix-el. József főherceg marsallbottal. Mögötte szárnysegéd, széles ezüstös eszarral. Mind egy szimpatikus fiatalember körül gomolyognak, aki kipirult arccal áll a gyűrűben.

József Ferenc főherceg az imént tartotta székfoglalóját a Petőfi-Társaságban és felolvasott néhány részletet „Kolumbus” című drámai költeményéből.

Petőfista, darabiról! A nyilvánosságáért kérlelhetetlenül!

Szemelvények „Kolumbus”-ból

Az első kép: Pálosz kikötője. Még éjszaka van, de nemsokára hajnalodik. Berakodnak a három hajója. Névtelen alak munkáruháiban áll az előtérben. Kezében kalapács.

Névtelen alak:

Kékruhában, verejtékes, fényes arcbán, Eg felé emelve — földrehajolva, En vagyok a munka. Mindig ujrakezdés — mindenem keresztül Fáradtság és erő egymás ellen feszül. Itt, ahol az ég hajnalá sápad Ismét hangos élő kiáltás leszek. Rálépek a meg nem hódított terekre, Egig nyuló tengertömegekre. Munkáskéz, vezérfej egyesül Nincs már bánat egyesegyedül E föld tekén; hanem segítőkéz Tárul a bűn és bajok ellen Fölbreedt az erő és igaz szellem.

(A kalapáccsal megérinti a kődot, erre erős hajnalodó fény gyul, a kődot szétosztják.)

Játék indul mozgalmassan vonzó cél felé, A játék szövege — Akarat és kétély birokversenye, Nép, mely nem tesz: hamu kenyere. Nép, ki szenvedsz — újra-újra küzdjél, Almodát a baj csak eltakarja. Jön a reggel, minden újra él Isten erős népek jobb sorsát akarja.

(A kalapácsot a tengerbe dobja. A víz mozgáza jön, szél hallatszik, messzi ének és munkázaj.)

Legjobb ember testbe szállva Elviszem a kort magammal

(A névtelen alakról leválik a munkáruhája és az alak Kolumbussá változik át.)

Isten, légy indulásom első okozója!

(Komolyan néz a tenger felé. Lassan Kolumbus köré gyűlnek az emberek. Vitorlát bont és elindul nagy utjára. Minden ellene szegül Kolumbusnak. Szél éldli, a kormánykerék hetekig mozdulatlan. A Sargasso-tengerben a hőség égíti őket, az embereket elhagyja a türelem és a reményesség. Egyedül Kolumbus bizik még. Pinson, a kapitánya megszólítja:)

— Késő! Atvetted életünket. Te nagy kísértés!

Kolumbus: Igen. Igen! En most ti vagyok — minden, ami belőletek kiesik és kifárad és ez

ÓVÁS

1. A M. Kir. Kereskedelmi Miniszter 1928. évi 74.264. számú rendeletével a ruházódó közönség érdekeinek megvédésére a posztóval való házalást az egész ország területére eltiltotta.

2. Házalóktól tehát senki ne vásároljon szövetet, mert azok silány minőségűek: drágábbak mint a legális kereskedőknél és az olyan vásárlással a laikus közönség be van esapva.

3. Aki a mai nehéz viszonyok között ruházati anyagot vásárol, azt kizárólag szabómesternél vagy a posztó- és béléssárukereskedőnél szerezze be, mert azok megbízhatók és mindenkor felelősségre vonhatók.

4. Kerülje el a nagyközönség a ruha beszerzésénél a szabó-közönséget és kizárólag képesített szabómesternél eszközölje rendeléseit azért, mert a tanult szabómesternél jobbat, szebbet, divatosabbat és olcsóbbat kap, előnyösebb feltételek mellett, mint a közönségéknél vagy a fogyasztási szövetkezeteknél.

5. Fazon-munkáját ne bizza kontárookra és hangzatos című vállalatokra, mert azok nem tudnak még viselhető ruhákat sem készíteni.

6. Aki a tanult szabómesternél eszközli rendeléseit vagy a legális kereskedőnél szerzi be a ruházati anyagokat, az egyben saját érdekeinek megóvása mellett hazafiásan is cselekszik, mert a nemzet termelő osztályait erősíti.

7. Támogassuk a hazai ipart.

Szabómesterek Országos Szövetsége.

— Mi vitte rá Fenségedet — kérdezzük —, hogy ezt a témát válassza?

— Párhuzamot látok Kolumbus és a magyarok között. Ő is lehetetlenre vállalkozott, mi is.

— Mit gondolsz Fenséged lehetetlen alatt?

— Felvenni a harcot az egész világgal, de ez épp úgy sikerülni fog, mint ahogy sikerült Kolumbus vállalkozása.

Kérésünkre átadja költeményét a Reggeli Újságnak.

— Tessék! — mondja. — De kézirat... A feleségemnek ígértem, kérem vissza.

mindig több és több lesz. Mindazt kell pótolnom. Szakadt vitorla, lék, akarás, ébrenlét, bátorság, ő, én mindinkább szíjjeltem mindenkiél! Ti megesztek engem, ti szétmarcangoltok, huztok kifelé örvénylő kétélyeitekbe. (Mind hevesebben.) Már alig bírom magam összefogni — egy mindig nagyobbodó üres középpont van bennem, amely semmi és fullad. Tömöm hazugsággal, tömöm öntudattal, tömöm ököltetésekkel. Jaj, ha ez a semmi beszakad, mint buborék fröccsenek szíjjel. De akkor ti is széjjelestek a vízbe, jobbra-balra. (Örjögnet kezd.) Nézzétek: az erek a homlokomon — ti fogózkodtok öntudatlanul bennük, — és ez nekem rettenetesen fáj. Ti szívtok engem minden oldalról. De hogyan pótoljam én mindezt? Magamból? Hisz nekem is kell valami — miatta-tok kell, mert széjjelestek velem. Velem együtt. Engem néztek, engem gyűlöltök, mert én — csak én adok. Hát ne adják? Hiszen már sirni, már verejtékezni sem tudok, annyira kiszivtak. Ott... A víz... Aból vegyettek. Az van sok. Böven sok. Mit nézel úgy rám. Mintha én olyan fontos volnék. Ott, ott elől van a fontos, a part, ami lenni fog, arra néztek. De ne mindig engem! Mert ez megörjítő! Ez keresztrefeszít! Ezt nem bírom soká. (Hosszu szünet.) Kimerülök!

(Helyzetük egyre válságosabb, az élelem fogytán, a hajók deszkáit a fergek örlik. Kolumbus, a lelkiösszeomlás küszöbén, magát is kétségek gyötrik és önvádoló gondolatok üldözik, mint a jurtát. Ezek közül csak Istenhez van menekülése.)

Kolumbus: Örültek és duvadak között vagyok egy koporsóban!

(Szünet. Viaskodik magával, majd ég felé kezdi rázni ökleit.) Mindenható! Minek teremtesz, minek teremtesz embert. Minek? (Egész alakja meginog, öklei rázuhannak az asztalra.) Egyedül vagyok, most jönnek legborzasztóbb elenségeim, a gondolatok. Ezek is mind ellenem támadnak. Mi marad belőlem, ha még ezek is meggyűlölték engem?

(Leroskad az asztalra, az ő alakja is alig láthatóvá lesz. Nem messze tőle, jobbra-balra két meghatározatlan szürke alak lesz látható, de ezek is inkább sejtethők, a térnek két ismeretlenje. Egymásközti beszélgetnek.)

— Ott van ő és vergődik ma és holnap között.
— Vergődik a teste, de lelke küzd. Küzd Isten-nel.

(Zugás, a határozatlan alakok megsemmisülnek, lassan Kolumbus lesz egy kissé erősebben láthatóvá a homályos, meghatározatlan térben, amely szürke. Hangok hallatszanak: Kolumbus gondolatai:)

— Itt van a törekvő, terheire roskadt, körülötte vitorlás koporsó, — dörög egy mély hang.
— Elfáradt. Alkuszának — remegi egy öreges hang.

— Nem! Inkább megölik egymást — sivit a sötétségből.
— És a teste?
— Kolumbus a neved, vagy kalandor?
— Kalandor, — vágja rá egy éles hang —, népsufuság!

Kolumbus: Uram, te kiküldtél a vizekre és elfelejtettél! Ott veszünk!

(Újra felcsap a vijjogás, mindig zavarosabban hangzik:)

— Te akartad! Nagyravágyó. Hiu üresség. Gazember. Istenkísértő. Istent hívtad ki. Embereket ölsz! Megszületendőket vízbefojtasz, sötét lélek, ragadozó! Pokolszag!

Kolumbus (nagyon felkiáltva): Elveszttem magam! (Felordít, erős szél, dörgésszerű moraj, harsóna hangok, hirtelen vakító fény Kolumbuson. A fényugár jentről jön. Kolumbus az első követhető szavakra feltérdel, majd égnek tárja karjait.)

Krisztus hangja: Félre mind, ti fölösleges, szükségszerű nyomorultak! Hallgas rám, Kolumbus. (Majd igen erősen.) Krisztóf egy folyón viit át engem s majdnem belevesztet a vízbe. Te, Kolumbus, átviszesz engem egy nagy tengeren új és nagy világba! Légy erőmből erős.

Kolumbus (magánkiül felkacag): Uram! megváltóm! Elbírlok és viszlek.

A kép e sötétedik

(Kolumbus a hajó orrán a fedélzeten áll. Figyelt a napot. A már alig visszafogható légnység a levegősebb érzelmekkel figyel az admirálist. Már inkább prédájuknak tekintik, amelyre

rövidesen rá fognak csapni. Kolumbus biztatja őket, hogy nemsokára földet fognak látni. Az emberek feszülten figyelik a láthatárt.)

Kolumbus (magában): Uramisten, — utolsó játékomat kijátszottam, nyitva van a legtitkosabb ajtó, jöjj belém... Vagy én kiömlök halálra.

Egy matróz (magánkiül örömben): Földet látok!

Kolumbus (egészen furcsán): Mondtam... En is látom... (Magában lelkiileg teljesen összeomolva.) Rettenetes, az nem föld, — az csak felhő, de én a holnapot még meg akarom nyerni.

(Az emberek is rájönnek a csalódásra és már lázadózza követelik, hogy a hajó holnap forduljon vissza. Kolumbus lemegegy a puskaros kamrához, annak ajtajában tölti ébren az egész éjszaka. Egő fájlja a kezében. Várja a sorsdöntő pillanatot. Az örültnek fanatizmusával várja a megváltó ágyulövést. A hajó legénysége felfedezi és rá akar rontani. Kolumbus a rájámadókat égő fájljával pörköli vissza. A paroxizmus tetőfokára hág, a legénység végső örületében követeli, mert mindent elvesztek lát, hogy robbantsa fel a hajót. Kolumbus az égő fájljakkal belép a puskaros kamrába. Ekkor dördül el egy ágyulövés. Utána fölmozajlik:)

— Föld, föld, igazi föld, igazi föld!
(Az emberek letérdelnek és imádkoznak. Egy része a fény felé tolong és így ordítja: „Föld-föld”. Kint puska lövések hallatszanak, zene, kiabálás, összevissza. Kolumbus két égő fájljával lép a löporos kamrából, kiegészedik, arca kismul és felragyog. Mélyen lélegzik, teljes erővel szól, az ég felé nézve:)

Kolumbus: Megváltóm! A te akaratod és az én hitem keresztel alkotnának! (A két égő fájlját keresztbe fogja jobbkezelével és magára tartja.) Egő keresztel kereszteltek meg, új föld! Szent megváltó földje legyen neved.

(A fény felé indul, a bentmaradottak leborulnak, reszkette csökölják ruhájá szegélyét és zuga sugják: „Megváltó, megváltó! Amint a tér lassan elhomályosul, előlép a névtelen alak munkáruháiban, feje Kolumbus feje, kezében tartja az égő fájljakeresztet.)

Névtelen alak:

Zug a lelketek: Megváltót keresünk. Nem lehet örökké őt keresnünk, Munka haladás Hitben alkotás Lesz az új megváltó gondolat

Nézek rátok szép magyar sorok En, ki küzdő erős munka vagyok: Nézek rátok, fény, a még alvó vetésre Alvó magyar sorok milyen késve, Időt semmibe sem véve vártok Ez a várás nemzetölő átok.

Meddig várjon még a sors türelme Meddig várjon még az istenfényü elme? Addig, amig mások lepik el a földnek síkját Szemem már csak kétkedőket lát.

Féktelen iramban induljatok Jobbakra hivatott magyar sorok En, ki a céligmenés vagyok A sorstól nektek jobb kort akarok.

Apostolmesgyéken jártam végig Ott, ahol halált és életet mértek. Járom végig az összes lelketek, Ott, ahol mások a kétségbe buktak Halálafáradtan alkuvást sugtak

Letörttem a föld és gyenge alkut Mert volt még egy mód, mert volt még egy ut Kellett a bátraknak lépte hozzá Nép, ki a cselekvés napját meghozná.

Fájdalom sóját a perche keverve Járjuk az utat, mely ránk van rendelve En itt a kezemben a Hitnek keresztje Mint tüzet lehelve dobom köztetek Leheljen rátok az, Isteni lélek!

(Az égő fájljakeresztet a tengerbe dobja.)

Hangok: Leheljen rátok az Isteni lélek!

Seipel dr. szenzációs dispenzációt kapott a pápától

Apápa engedélyével Seipel dr. a saját lakásán is celebrálhat szentmisét

— A Reggeli Újság bécsi tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, március 15.

A „Reggeli Újság” bécsi tudósítója elsőnek értesült arról a szenzációs pápai dispenzációról, amelyet néhány nap előtt Seipel dr., a volt osztrák kancellár kapott. A Szent Atya ebben a dispenzációban arra jogosítja Seipel dr.-t, hogy saját lakásában, a szobájában, vagyis nem a templomokban, szentmisét celebrálhat.

Ezt a rendelkezést a Szent Atya spontán elhatározásból adta és nem Seipel kérésére és úgy papi, mint társadalmi körökben, de osztrák politikai körökben is rendkívüli feltűnést keltett és ritka kitüntetésnek tartják. A pápa ugyanis évek hosszú sora óta nem élt ezzel a jogával. A különös kitüntetésért, amely bizonyára súlyos betegségéből való felépülésére tekintettel érte a volt kancellárt, Seipel dr. levélben mondott köszönetet.

Különben a „Reggeli Újság” bécsi munkatársa arról értesül, hogy ellenkező híresztelésekkel szemben Seipel dr. a legközelebbi napokban Bécsbe érkezik, ahol mindössze egy-két napig tartózkodik és azután Tirolban, Obladis fürdőhelyen utókurát tart. Osztráiban már politikai barátai felvette az érintkezést.

Vasárnap megindultak a sztrájkoló pékekkel a békéltető tárgyalások

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Az elmúlt héten — mint ismeretes —, szerződési tárgyalások indultak meg a budapesti sütőmunkások és a pékmesterek között, a tárgyalások azonban csütörtökön félbeszakadtak, mert

azt a kollektív szerződést, amelyet a munkások el akartak a pékmesterekkel fogadtatni, a pékek nem fogadták el tárgyalási alapul.

A sütőmunkások ekkor elhatározták, hogy sztrájkba lépnek, azonban a mozgalomhoz csak három gyár munkásait csatlakoztak. Leálltak

a Korona-kenyérgyár, a Perl-kenyérgyár és a Központi Tejesarnok sütőüzemének munkásai, a gyárak vezetősége viszont gondoskodott arról,

hogy sehol se történjék fennakadás. A sütőmesterek közül ugyanis az utóbbi időben sokan bezárták üzemeiket és tönkrement pékmestereket állítottak a kemencékhez

és a sztrájk tartama alatt ezek a sütőmesterek helyettesítik a sztrájkoló munkásokat,

A sztrájk a pesti közönség kenyér- és sütemény-ellátásban semmiféle zavart nem okozott, noha

még vasárnap hajnalban sem álltak munkába a sztrájkolók.

Egyébként a sütőiparrestülettől nyert információk szerint a jövő héten a sztrájkolók ismét felveszik a munkát és így folytatják tovább a tárgyalásokat. A közvetítő békéltető tárgyalások egyébként már vasárnap megindultak.

DECSI MAI PREMIERJE

Camilla Horn parádés filmje
A BIZNISZLÁNY

A Paramount kivitte Hollywoodba Camilla Hornt és Hollywoodban készült el német nyelven a „Bizniszlány” (Sátán ünnepe). Camilla Horn játssza a Bizniszlányt oly ragyogó sikerrel, hogy egész Amerika filmvilága felfigyelt a gyönyörű német művésznőre. Az eddigi női sztárok körül bizonyára Camilla Hornnak jutott a legnehezebb szerep. Camilla Horn mű-

vészetének ezerszinű skálájával vitte győzelemre a „Bizniszlány”-t. Könnyekig megnevettet, de meg is rikat. A „Bizniszlány” persze telítve van szerelemmel és a legtökéletesebb. A nagystilű filmben minden van, ami művészi, csak táncos görögök nincsenek. Az idény egyik legértékesebb filmje.

Rónai Erzsi magyar táncosnőt, akit a Mussolini ellen tervezett anarchista merénylet miatt fogtak el Rómában, harminchét napi vizsgálati fogság után szabadon bocsátották

Kellemetlen kaland a római Hotel Imperialban A pesti táncosnőt rehabilitálták az olasz hatóságok

— A Reggeli Ujság munkatársától. —

Néhány héttel ezelőtt az egész világsajtót bejárta a hír, hogy egy anarchista merényletet tervezett Mussolini ellen, amelyet a hatóságok azonban idejekorán megghiúsítottak és

Sirru, a fiatal anarchista, aki szállodai szobájában két pokolgépet őrzött, elfogatása közben több rendőrt is megsebesített.

Sirrut, aki kihallgatása során a rendőrszobán fobeltte magát, életveszélyes állapotban a rakkórházba szállították, de ugyanakkor letartóztat-

RÓNAI ERZSI

lak két táncosnőt is, akik — az első híradások szerint — a merénylettel együtt laktak a római Imperial-szállodában.

Az első napokban olyan jelentések érkeztek, amelyek szerint

Mi történt Rónai Böskével a Hotel Imperialban?

Ettől az időtől kezdve rendszeresen jöttek a levelek Pestre, amelyekben Rónai Erzsi megnyugtatója özvegy édesanyját, egy jó helyre került, te kintéllyes felléptidija van és pesti hozzátartozóinak nincs aggodalomra okuk. A mama boldog volt és leste a majdnem nap-nap után érkező leveleket, amelyek mindegyikében csak jó híreket közölt Erzsi lányáról...

Február 5-én azután váratlanul elmaradtak a levelek. Rónai Erzsi többé nem adott életjelt magáról.

Kétségbeesett anyja előbb a római Imperial-szálló igazgatóságától kért felvilágosítást, majd, miután innen nem érkezett válasz,

a magyar külügyminisztériumhoz fordult információért.

A külügyminisztérium azonnal érintkezésbe lépett a római magyar követséggel, ahonnan hivatalos értesítés jött Rónai Erzsi sorsáról. Eszerint

a fiatal táncosnőt, — aki egy szállodában lakott az anarchista Sirruval, az olasz rendőrség letartóztatta, majd pedig átadta a római ügyészségnek.

A táncosnő a római kalandról

— Szerencsétlenségemre — írja Rónai Erzsi anyjának —, Sirru, az anarchista merénylő, barát-nőjével ugyancsak a Hotel Imperialban szállott meg.

A fiatal olasz társaságában lévő hölgy pozsonyi eredetű volt s így én csakhamar barátságot kötöttem vele.

— Gyakran együtt töltöttem estéimet a fiatal párral, anélkül persze, hogy tudtam volna, mire készül Sirru. Mikor azután az olasz rendőrség leleplezte a Mussolini ellen tervezett merényletet,

én is, mint aki Sirru társaságához tartoztam, gyanuba keveredtem.

Bizonyos voltam ártatlanságomban, hát türelmesen vártam a nyomozás és a vizsgálat befejeztét, amelynek során az olasz hatóságok mindvégig a legnagyobb tapintattal kezelték ügyemet. Mikor azután kiderült, hogy ártatlan és jóhiszemű társasági összeköttetésen kívül semmi kapcsolatomban nem volt Sirruval és barát-nőjével, szabadlábra helyezték és hangsúlyozták, hogy további Olaszországban való tartózkodásomnak semmi akadálya.

A mama könnyek között, reszkette olvasta lánya levelét, amely harminchét átvirrasztott éjszaka után végre biztos, megnyugtató hírt hozott...

Sirrunak egy magyar táncosnő cinkostársa is lett volna.

És miközben a világsajtó oldalakon keresztül foglalkozott a Mussolini ellen tervezett anarchista merénylet szereplőivel,

Budapesten egy kis Aggteleki-utcai polgári lakásban az ismeretlen táncosnő anyja aggodalommal várta Rómából a leveleket.

Özv. Rónai Mórné, Rónai Mór nyugalmazott államvasuti tisztviselő özvegye bocsátotta ugyanis utnak néhány hónappal ezelőtt

huszonegyével Erzsi lányát, aki a véletlen különös játékából a római anarchistaival együtt az ügy egyik gyanúsítottja lett. Rónai Erzsi,

aki édesanyjával együtt az Aggteleki-utca 11-es számú ház elsőemeleti lakásában lakott, eredetileg, mint tisztviselőnő próbálkozott Budapesten elhelyezkedni. Minthogy a rendkívül csinos, fiatal lány nem tudott állást kapni, beiratkozott egy táncanfolyamra, amelynek elvégzése után

előkelő budapesti szállodák délutáni teáján mint előtáncos szerepelt.

A pesti szállodai hallok parkettjén csakhamar feltűnt az izgalmasan szép fekete lány és egy artistaügynök ajánlatot tett neki, hogy hasonló szerepre leszerződött az egyik legelőkelőbb római szállodába.

Igy került Rónai Böske az Aggteleki-utcából ez év januárjában a római Imperial-hotelbe.

Minthogy idegen államban elkövetett súlyos büncselekményről volt szó, a magyar követség nem avatkozhatott az olasz hatóságok munkájába.

Özvegy Rónainé értetlenül állt e híradással szemben: sohase tudta lányáról, hogy anarchista eszmékkel foglalkozott volna s most már még nagyobb izgalommal várta az újabb híradásokat szerencsétlen, bajba jutott leányáról. Több, mint egyhónapi szünet után,

vasárnap megérkezett Rónainé címére az első megnyugtató levél, amelyet már maga Rónai Erzsi írt Rómából.

A fiatal táncosnő levélben megírja anyjának, hogy

harminchét napit letartóztatás, illetve vizsgálati fogság után március 13-án az olasz ügyészség szabadlábra helyezte.

Az olasz hatóságok, amelyek mindvégig a legnagyobb udvariassággal bántak vele,

megállapították ártatlanságát és hivatalos rehabilitáció után utjára engedték azzal, hogy ha akar, továbbra is Rómában maradhat,

semmi baja sem történik.

— Bözsi iskolázott, tanult lány volt — magyarázta özvegy Rónainé és büszkén mutatja a lányáról készült felvételeket. — A férjem — folytatja —, aki államvasuti állomásfőnök volt, gondosan nevelte és iskoláztatta a lányát. Bözsi először tisztviselőnőnek készült, de aztán mindenki rábeszélte, hogy tanulja ki a táncot,

Ilyen szép lány karriert csinálhat.

Igazán kifogástalan társaságokban jelent csak meg a pesti szállodák halljában, de aztán felfedezték és elvitték Rómába. Most már persze nyugodt vagyok, ugy-e nincs okom sírni?

Az én lányom nem anarchista, Bözsi nem is tud revolverrel bánni.

— Irja, hogy még néhány napig Rómában marad, azután Berlinbe megy, ahol kitűnő szerződése van és minden pénzt hazaküldi, hogy én is menjek utána. Hát ki gondolná, hogy egy ilyen világba szakadt, magányos lányt ilyen baj is érhet!.. (k. p.)

Butor

50 haló... P 400-tól
30 ebedő... P 500-tól
Uriszobák, kombinált-szobák. Részletre is.

PÁRTOS, VI, Andrásy-ut 52 (Bejárt Eötvös-u. sarok)

Fekete haja

...festés nélkül visszaadja eredeti, őszülés előtti hajszínét, s ártalmas anyagot nem tartalmaz.

Meglepetést hozhat a tanácsnok-választás

A jövő héten választják meg a főjegyzőket és a tanácsjegyzőket, s ezzel véget ér a tisztújítás — Két előjárói állás is betöltésre vár

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A törvényhatósági tanács tudvalevően ma — hétfőn — délután választja meg a főváros tanácsnokait. Minthogy azonban az állásokra való jelölés a mi tudomásunk szerint nem az előzetes megállapodás értelmében folyt le, nem lehetetlen, hogy a választás meglepetést hozhat.

Megtörténhetik ugyanis az, hogy a jelölés harmadik helyéről kerül valaki a megválasztott tanácsnokok sorába. De akárhogy is végződjék is a választás, egészen bizonyos, hogy a kibukott jelölt is ügyosztályvezető lesz. Ezzel természetesen együttjár az is, hogy az illetőt legalább főjegyzői rangra fogják emelni.

A főváros fogalmazói karát különben is most már csak a főjegyzői és tanácsjegyzői választás kérdése izgatja. Ertesülésünk szerint

ezt a választást 23-án, hétfőn, ejti meg a törvényhatósági tanács,

miután megelőzően, pénteken, a kijelölt választmány megejtette a jelölést. Az elterjedt hírek szerint körülbelül

tíz új főjegyzőt

és ennek megfelelően tíz tanácsjegyzőt választanak. A főjegyzői állás biztos jelöltjeiként számitanak

Felkay Ferenc, Rosta János, Morvay Endre (esetleg Salamon Géza), Farkas Ákos, Bell-csey Imre, Baerli Tivadar, Horony-Pálffy Aurél dr., Remete Viktor, Della Donna Mihály dr. és Lukácsy József dr. tanácsjegyzők.

A fogalmazói karból előreláthatóan

Bellezay Oszkárt, Csanády Gusztáv dr.-t, Széchy Andort, vitéz Horváth Lászlót, Tőkés Gyula dr.-t, Gloetzer Lászlót, Pachér Béla dr.-t, Vogel Dénes dr.-t, Nagy Lajos dr.-t, Staub Aladárt és Flaxmayer József dr.-t

fogja a törvényhatósági tanács tanácsjegyzővé megválasztani. Ezzel a választással azután a tisztújítás véget is ér és a városházára remélhetően visszatér a teljes nyugalom.

Itt említjük meg, hogy a közeljövőben két előjárói állás is meg fog üresedni. Tudomásunk szerint a pártok abban állapodtak meg, hogy erre a két állásra Gömör Albert dr. és Tatár Béla főjegyzőket fogják megválasztani. Nem lehetetlen azonban, hogy

ezt a megállapodást revizló alá kell majd venni,

mert a két jelölt Viggázó Géza dr. és Schara Béla főjegyzők személyében igen erős vetélytársat kaptak. Mindenesetre efelett a kérdés felett a pártvezérek még ráérnek gondolkozni, mert a két nyugalmabavonuló előjáró szolgálati ideje még nem telt le.

A világ összes államai képviseltetik magukat a római buzakonferencián — az Egyesült Államok kivételével

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Népszövetség gazdasági bizottsága, mint azt már jelentettük, március 23-án mezőgazdasági konferenciát tart Rómában és a konferenciát, tekintettel arra, hogy elsősorban a buzaértékesítés kérdése kerül szóba,

buzakonferenciának

nevezték el. A konferencián nemcsak az európai kontinens államai, hanem a tengerentúli államok, India, Délamerika és Kanada is képviseltetik magukat, egyedül az Egyesült-Államok nem vesznek részt a tanácskozáson.

A magyar kormányt Károlyi Gyula gróf külügyminiszter, báró Prónay György földművelésügyi államtitkár, Somssich László gróf, az OMGE elnöke és Hoyos Miksa gróf, a Mezőgazdasági Kamara elnöke képviselik.

HOLNAPI PREMIEREK:

URÁNIA

Démonok iskolája

ANŐ aki mindenkinek tetszik, aki mindenkit meghódít, aki sziveken gázol át, aki aranyat keres és — talál, a démon, mosolygó szemmel és hideg ésszel, hőse ennek a filmnek, mely tükörképe a modern életnek

CORVIN

AZ ISTENEK FIA

Kínai ifju és angol lány szerelme

Főszereplők:

Richard Barthelmess és Constance Bennet

A REGGELI UJSÁG HIREI

*Nem fontos,
de érdekes.*

Hová tűnt Sényi Lujza?

Kérdés, amelyre sokan várják a választ. József főherceg udvarhölgye, a meglepően szép gentrilány, a múlt szezón végén eltűnt a pesti társaságból. A zsurok és estélyek nélküle zajlanak le és hiába várták ezidén a bálak és házi bálak gavallérjai is. Tavaly tavasszal megvált a főhercegi udvartól, elutazott vissza, Sárospata s az a fiatal gróf, aki hű kísérője volt a társaságban, megpróbált rá. A társaság most kíváncsi és kérdező:

— Hová lett ez a szép, flusan karesu leány, akit után olyan sokan fordultak meg, ha végiment a korzón, vagy a Váci-utca aszfaltján? Talán otthon, a sárosmezei kurián éléri ez a kérdés — sokak kérdése ez — és talán egy napon ismét itt találjuk majd Pesten, a pesti életben, hiszen a szalonok világát nem lehet könnyen — olyan könnyen — elfeledni.

Mészáros Polett nem lesz grófné

Pár hét előtt igen élénken tartotta magát a hír, hogy Mészáros Polett, úgy is mint operett-szereplő, úgy is mint Mészáros Giza leánya, rövidesen férjhez megy. Egy előkelő történelmi nevet viselő arisztokrata nevet emlegették a meglepő házassági hírről kapcsolatban és sokan már az esküvő terminusát is tudni vélték. Az ifjú gróf igen sokat fordult meg a színésznő társaságában, minden este együtt voltak valamelyik előkelő étteremben vagy bárban és a pesti társaság már elkönyvelte — így együtt — őket.

Nos, hát mégsem lesz házasság. A primadonnának más tervei vannak. Az ifjú gróf egy előkelő — igen előkelő — gesztusos kárpótló a primadonnát a grófi korona elmaradt csillagjairól, nincs harag és nincs neheztelés. Happy end — még így is — tessék csak megkérdezni az érdekelteket.

Még két MAC-tea

Az elstenderült bál szezónból a MAC-teák emlékeztetnek még a bálakra. Minden hétfő nap zsufolt estét jelent a Hungáriában — legalább is egy óráig. Akkor ledl a zene és hogy az az egy-két előkelő bár se maradjon üres az ilyen rossz hétfőn, hat seregesszűl vonulnak át a taxik a Newyork-Bár meg a Grill elé.

Ma este lesz az utolsóelőtti MAC-tea, de ennek már nem lesz vége egy órák. A két utolsó estének meghosszabbították a zárórát: virradatig táncolhatnak a hölgyek és az urak.

Sokáig már úgysem lehet. Jövő hétfőn lesz az utolsó este...

Bridge-verseny

E hét szombatján a tizenkét legelőkelőbb pesti kaszinó páros bridgeversenyt rendez a Gellért-szállóban. A versenyeket nem kiosztott kártyákkal, hanem szerencse alapján játsszák s a győztesek — a tíz legjobb pár — értékes tiszteletdíjat kapnak.

Ezt követően vasárnap és hétfőn Budapest bajnokságáért kiosztott kártyaversenyek lesznek, amelynek díja a Gellért vándordíja. A versenyek főrendezői ifjabb báró Dániel Tibor, ifjabb Lates Kornél és Némethy György. Zsúrtagok: tizenötven a legismertebb pesti bridgezakértők közül.

Házasodnak...

A legifjabb Urmánczy-lány is menyasszony. A vőlegény Benárd Ágost volt miniszter fia, Benárd Gusztáv főhadnagy. Esküvő tavasszal. Ami érdekes ebben az eljegyzési hírből: a trianoni béke aláírójának fia veszi el a revizló leglelkesebb harcosának leányát.

Sokan emlékeznek még a pesti társaságból a szép Mindszentiné Sényi Magdára, Horváth Nándor — vagy mint ahogy Pesten jobban ismerik — Haen sógornőjére, aki pár év előtt a legismertebb szépasszonyok egyike volt Pesten. Mindszenthi Gábor, mint emlékeztet, két év előtt tragikus körülmények között meghalt, s a fiatal asszony ezután eltűnt a pesti társaságban.

Külföldre utazott és Brüsszelben beiratkozott egy orvos-asszisztensnői tanfolyamra,

Folytatódik az olcsósági hullám!

Olcsó és jóminőségű férfiruhák és felöltők

A mai pénztelenséget mérlegelve, igen érdekes újítást hozott be a közismert László Lajos férfiruhakereskedő cég (V., Vilmos császár-ut 40). A jóhírnevének örvendő cég a jobb középosztálynak lehetővé akarja tenni, hogy jól és egészen olcsón ruházkodhasson. Egy kitűnő minőségű divatos férfi öltöny, vagy egy doubl szövetből készült átmeneti kabát 45.— pengő.

ahol megismerkedett egy fiatal tanársegéddel: Monsieur Jaques Louis de Sambalanxal. Az ismeretség eredményéről most hallok. A házasság az elmúlt héten volt Párizsban, a Notre Dame templomban. Ezután értesitem hát a szépasszony pesti ismerőseit és barátait...

Póka-Pivny Aladár és felesége, dr. Láng Flóra hazatértek olaszországi nászutjukról. Amint a ház barátai mondják, a fiatalasszony igen szép, igen csinos és igen fiatal. Mindezeket kívül még doktor is, tanár is, sőt osztályfőnök is. (Sőt talán még házas is...)

Mégis igaz

Ide kióránkodik ez a kis hír. Pár hét előtt irtam egy ifju, elvált házaspárról, Kolerich Párlól és volt feleségéről. A válóper után a pesti pletyka a volt férjet és feleségét menten megházasította, a különböző házassági hírekből azonban nem lett semmi. Két hét előtt jeleztem, hogy a volt férj és feleség alighanem újból megesküsznek.

Mindenki hitetlenkedve fogadta a hírt — pedig igaz. Már terminus is van. Április vége, vagy május eleje. Minden ellenkező híresztelés dacára...

Estélyek

Fognak a teák, ritkulnak az estélyek, a házi bálaknak pedig már nyoma sincs.

Az elmúlt héten Hadffy Imre és felesége, gróf Csáky Mária rendeztek jólszerteült teát, Nelli leányuk tiszteletére; Urmánczy Nándorék vacsorát adtak; Alya Sándoréknál estély volt, ugyszintén Szegedi Masszák Aladáréknál, Orphanides Jánoséknál, Undi Imrééknél, Rupp Lászlóéknál és báró Kemény Boldizsáréknál is.

Kazacsay Kázmér és felesége, visszatérve Jouan les Pinsből, barátaik tiszteletére a Hungáriában rendeztek estélyt.

A héten a legszebb estély Stein Emilnél volt pénteken este. Jelen volt csaknem valamennyi női bankvezér és a hölgyek közt néhány prominens szinpadis csillag.

Szemző Gyula kocsmát nyitott Párisban

Szemző Gyula, volt bácska főispán, sárga-kesztyűs gavallér, inglasztronjában a nyugorónyi briliáns gombbal, s a tilkával, akit mögötté cipelte kis börtökjében a milliókat, Pest éjszakai világának egyik legismertebb figurája volt és alig volt valaki Pesten, aki ne tudta volna, hogy ki is az a Szemző Gyula.

Két év előtt eltűnt Pestről. Előbb Berlinben, Monte Carlóban, majd Párisban tűnt fel szálal, elegáns alakja és most újabb hír érkezik róla. Párisban az Etoile közelében, egy csendes kis utcában „Broadway” címen kis vendéglőt nyitott. Társa is van: Radics Jánosné, a Ritzből ismert Radics Jani cigányprimás felesége (a férj is ott muzsikál) s ketten együtt próbálnak most szerencsét a világ fővárosában. Nemcsak magyarok, amerikaiak, angolok, sőt franciák is szívesen keresik fel Szemző Gyulát, aki személyesen fogadja estéinként a vendégeket.

Az éllapján ez áll: Dejeuner 12 frank, diner 15 frank, hozzá magyar borok. (Mégsem tudja felejteni a Bácskát.) De a levélpapírja mást mond: Bar American Salon de The.

Azért talán még találkozunk vele a Váci utcában. A sárga-kesztyűs és a briliáns gombokkal együtt. És fiatalon. Hiszen Szemző Gyula sohasem öregszik meg...

U. J.

**Zongorák,
hangszerek
REMÉNYINÉL**
Budapest VI. Király-u. 62.
Ólcsó árak. Kedvező részletfizetések.

Lipót Salvátort még nem utasították ki Bécsből

Lipót Salvátor főherceg ügyvédje Schober alkancellárnál intervegniált a főherceg bécsi tartózkodása ügyében

Bécs, március 15.

— A Reggeli Ujság bécsi tudósítójának telefon-jelentése. —

Az elmúlt napokban budapesti és bécsi lapokban olyan hírek jelentek meg, hogy Lipót Salvátor főherceget kiutasították Bécsből.

Mint a Reggeli Ujság bécsi munkatársa feltélenl megbizható helyről értesült, ezek a híresztelések nem felelnek meg a tényeknek. Lipót Salvátor főherceg Bécsben van ma is és ügyvédje, dr. Pressburger Richárd tegnap Schober alkancellárnál járt, hogy a főherceg tartózkodási engedélye érdekében intervegniáljon.

— Az olvasóhoz. „A legnagyobb sajnálatomra, megrongált egészségi állapotom és egyéb körülményeim arra az elhatározásra bírtak, hogy megváljak a Reggeli Ujság kötelékéből, amelyet én alapítottam.

Munkatársaimnak, akik a lap alapításában támogattak és mindazoknak, akik segítségemre voltak a „Reggeli Ujság” megteremtésében, a Reggeli Ujság nyilvánossága előtt köszönöm meg támogatásukat.

Kádár Lehel.

A „Reggeli Ujság” szerkesztősége őszinte sajnálkozással kénytelen tudomást venni arról, hogy Kádár Lehel, a lap alapítója, megváltik a szerkesztőség kötelékéből. A közel másfél esztendőn át együtt folytatott munkája szoros szálak fűzték a szerkesztőséget Kádár Lehelhez, aki mint újságíró és ember mindent elkövetett, hogy a Reggeli Ujság elfoglalhassa méltó helyét a magyar újságírásban. Fájdalmas érzés a szerkesztőség számára, hogy külső körülmények kényszerítő hatása alatt veszteli el Kádár Lehel támogatását s azt reméli, hogy az a baráti érzelem, amely az általa alapított laphoz fűzi, a változott körülmények között sem fog változást szenvedni.

— Budapestben keresnek két berlini szélhámós-kodó artistát. A berlini rendőrség rádiogrammon adott értesítést a budapesti főkapitányságnak, amelyben bejelentik, hogy Ruis Juan 39 éves artista, Rizette Danics nevű partnernőjével Berlinben sorozatos szélhámosságokat követett el. A berlini rendőrség jelentése szerint az artistapár Berlin legelőkelőbb szállójában szállt meg és mint az argentinai követtség főtisztviselője mutatkozott be. Néhány napos otttartózkodás után különböző trükkökkel részben a szálló igazgatóságától, részben pedig előkelő berliniektől nagy összegeket csaltak ki a berlini rendőrség akarta tartóztatni a szélhámósokat, akik azonban vesztélyt gyanítva, elsöktek a német fővárosból. A nyomozás adatai szerint az artistapár Budapest felé vette útját. A főkapitányságon intézkedés történt, hogy a berlini artistákat a magyar határon azonnal letartóztassák.

— Vasárnap hajnalban meghalt Katzer építész öngyilkos mostohalánya. Vasárnap hajnalban háromnapos szenvedés után meghalt a Rókus-kórház sebészeti osztályán Leschnitzky Ilona, Katzer Antal építészvállalkozó husz éves mostohalánya. Katzer építész néhány évvel ezelőtt nősült meg s feleségének első házasságából származó leányát adoptálta. Leschnitzky Ilona szüleinek a Gellérthegyen lévő Szirtes-ut 3. szám alatt lévő villájában lakott és három nappal ezelőtt, amikor az építész és a felesége nem tartózkodott odahaza, revolverrel mellbelőtte magát. A fegyver dörrenésére besietett a szobalány, aki vértől elborítva, eszméletlen állapotban találta Leschnitzky Ilonát. Nyomban értesítette a mentőket, akik a szerencsétlen leányt beszállították a Rókus-kórházba. A sebészeti osztályon nyomban múltit beavatkozást alkalmaztak, ez azonban nem járt kellő sikerrel, mert az urileány vasárnap hajnalban meghalt.

Kínai versek a Nyugat matinéján. A „Nyugat” barátaai szombati matinéján egy finom szépasszú fiatalasszony jelent meg az előadói dobogón. Dr. Renner Sándor orvos felesége, Moll Terézia, aki férjével együtt tíz éve él Kinában, Sanghauban, s nemrég látogatónba jött haza Budapestre. Moll Terézia kínai verseket mondott el a „Nyugat” közönségének, ázsiai lírát, más esztétikája költészetet, mint a mienk, Kosztolányi Dezső művészi fordításában. Az ibolyalila kínai sziluett, az érdekes-fekete női fej, a nagy kék szem, az egymásbafont két mozdulatlan kar (kínai testtartás), a vibráló hang s az átérzés melege lelkes, nagy tetszést araltak a szombati előadáson. Ugy hallom, Moll Terézia is ir... szindarabot. Kínai élményt, kínai világot — két szinpadunk számára.

— Befejtették a kereskedelmi miniszteriumban a tüzfakeverésre vonatkozó tárgyalásokat. A magyar erdőtulajdonosok mozgalmat indítottak azért, hogy rákényszerítsék a kereskedőket arra, hogy a külföldről importált tüzfát harminc százalékban magyar fával keverjék. Az erre vonatkozó tanácskozások a kereskedelmi miniszteriumban befejeződtek s rövidesen megjelenik a rendelet, amely módot nyújt arra, hogy a jelenleg eladatlanul heverő harmincöt ezer vagon magyar tüzfaj verőre találjon és ne rontsa tovább a magyar kereskedelmi mérleget a faimport, amely nagyobb összegre rug, mint Magyarország egész buzakivitele.

— Nem azonos. Dr. Bálint György, lapunk közgazdasági munkatársa nem azonos Bálint György íróval, egyik reggeli lap belső munkatársával.

— Földi Mihály: Kádár Anna lelke című regénye megjelent. Ezt a könyvet választotta ki a Magyar Pen Club zsűrije egyhangú döntéssel az utóbbi két esztendőben megjelent magyar regények közül, mint a modern magyar regényirodalom reprezentatív alkotását, hogy a világ Pen Clubjainak versenyén részt vegyen. A versenyen 47 ország egy-egy regénye szerepel és a Pen Clubok világszűrije 1932-ben fogja kiválasztani azt a könyvet, amely az első díjat nyeri és amelyet a világ minden nyelvére le fognak fordítani. A könyvet, amely a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg, a magyar olvasóközönség a legnagyobb érdeklődéssel várja.

— Vasárnap este a hereceprimás nyitotta meg a Bazilikában a husvéti lelki gyakorlatot. Vasárnap este fél hét órakor Serédi Jusztinián hereceprimás nyitotta meg a lipótvárosi Szent István Bazilikában a március 11-től 22-ig tartó ugynevezett husvéti lelki gyakorlatokat. A hereceprimás, akit Ortway Rezső plébános fogadott, a főoltárnál veni sankte-t és litániát mondott és aztán áldást osztott és ezzel megnyitotta a husvéti lelki gyakorlatot. Áldásosztás után a hereceprimás felment a szószékre és nagy figyelemmel hallgatóit szentbeszédet mondott, melynek során foglalkozott az elmúlt Szent Imre-esztendővel is és kiemelte, hogy ez az egy esztendőig tartó hatalmas ünnepség megismertette a külfölddel Magyarország kultúrfokát; az ünnepségek alkalmával hét biboros, ezenkívül számos egyházi és világi méltóság és több mint 250.00 idegen kereste fel az országot. Felhívta a hallgatóságot, hogy a magyar kultúr-főlény lelkiéletben nyilvánuljon meg. Utána Bangha páter tartotta meg a lelki gyakorlatok első beszédét.

Zsoldos előkészít közéleti-közéleti magánvizsgákra, érettségire
VII., Dohány-utca 84. Tel: fon 424-47

— Május 29-én ünneplik Apponyi Albert gróf nyolcvanötödik születésnapját. Apponyi Albert gróf, aki jelenleg egészségügyi okokból Egyiptomban tartózkodik, május 29-én lesz nyolcvanöt éves. A nagylelkű, kiváló államférfit születésnapján meleg ünnepélyben részesítik nemcsak az ország politikusai és a különböző társadalmi egyesületek, hanem a jászberényi választókerület közönsége is. Apponyi Albert gróf ugyanis ötven év óta megszakítás nélkül képviseli ezt a kerületet s hogy résztvehessen a félszázados jubileumi ünnepségen, május 29-re hazaérkezik Egyiptomból.

— A kispesti sinautó összeütöközött egy autótaxival — öt sebesülős. Vasárnap virradó hajnalban a Kispeszt felé haladó sinautó a Karpfenstein-utca és Orczy-ut sarkánál összeütöközött a Bp. 18—120. számjelzésű autótaxival. Az összeütöközés következtében a sinautó négy utasa, valamint a taxi sofförje, Piszko József megsérült. A taxi sofförje kizuhant az úlésből és súlyos fejsérüléseket szenvedett. A sinautó utasai közül súlyosabban a kocsi ütközőjén utazó Mórác Károly harmincéves pincér sérült meg, aki az összeütöközés hevében az utlestre zuhant. Valamennyi sérült a mentők a Rókus-kórházba szállították. Az összeütöközés ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

— Szent Ágoston-émléknapp Esztergomban. Az esztergomi szemináriumban fényes ünnepség keretében hódoltak Szent Ágoston emlékének. Az ünnepségen résztvett Serédi Jusztinián hereceprimás, dr. Breyer István püspök s igen sokan a papság, valamint az érdeklődők köréből.

— Már a háziur sem pihen rózsákon. Budán, a Margithid körül gyönyörű üzlethelyiséget kiadó hónapok óta. Remek helyen fekszik, nagyszerű sarokhelyiség, biztos, hogy vágó szemmel nézett be az ablakban sok kereskedő, de senki sem akadt, aki kibérelte volna. Ma az üzletet homlokán ugyanis inkább bucsusorok köszöntik a publikumot.

— Feloszlunk... megszűnünk...!

Ebben a bus kavarodásban a Margit-körúti helyiség tulajdonosa is táblához folyamodott. Nem bucsuzik, mert hiszen nincs kitől bucsuzék. Inkább hívogat, csábít, csalogat. Kített egy táblát, amelyen ez áll:

— Ötven pengőt fizetek annak, aki erre az üzlethelyiségre bérlőt szerez.

A budaiak csodájára járnak a táblának és némi kárörömmel mondogatják:

— Már a háziurak sem pihennek rózsákon.

— Életuntak. Hammerling Mihály 26 éves csaposlegény vasárnap délután Horánzky-utca 21. számú lakásán mellbelőtte magát. Elevesztélyes állapotban a Rókus-kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen. — Az Erzsébet-híd korlátjáról a járókelők egy 20—22 év körüli jól öltözött lányt rántottak vissza, ki a Dunába akart ugrani. Az öngyilkos jelöltet bekisérték a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy öngyilkos akar lenni, de sem nevé, sem lakcímét nem hajlandó elárulni. A rendőrség a fiatal lányt egylőre őrizetben tartja.

Pénzkölcsön bitorra, zongorára, autóra, iróépre, kereskedelmi árukra, mindennemű tárgyra, legmagasabban folyószámlát évi 10 százalékkal. Mindenféle tárgyat vesznek. Tauszik, Aradi-utca 2. Tel. 283-97

HYPEROL szájviztabletta ideális száj- és torokfertőtlenítő

JÓ

A vasárnap váratlanul derűre változott az idő. Ezt a hirtelen időváltást a Földközi-tenger enyhe légáramlata okozta. Eddig ugyanis a normális tavaszi időjárást a nyugati hideghullám szorította vissza, az elmúlt huszonegy órában azonban egy csapásra megváltozott a helyzet és mint a Meteorológiai Intézet jelenti, a szép idő tartósan ígérkezik. Hétfőn a kora reggeli órákban ködös idő lesz, később azonban általános felmelegedés következik be, éjjel gyenge fagy várható, viszont kedden dél felől újabb borulás jelentkezik.

A budapesti Meteorológiai Intézet vasárnap déli prognózisa a következő: További enyhe hőemelkedés és derült idő várható, egyes helyeken köd, azon túl lassú felmelegedés. Budapestén vasárnap a déli hőmérséklet +5 fok Celsius.

A Vay-ügyben a bizonyítás kiegészítését rendelte el a vizsgálóbíró

Lengyel Ernő dr. már megkezdte a perdöntő új tanúk kihallgatását.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Jelentős fordulat előtt áll a Vay-ügy. A vádlottak védői, Havas Károly dr., Róna Gyula dr. és Medvigy Gábor dr. a vizsgálat kiegészítésére vonatkozóan terjesztették be indítványt, amelyben foglalkoztak Vay Kázmér, Litty Kázmér és Halasy Géza védenek ügyével és azt fejtették ki, hogy az eddigi vizsgálat nem vetett fényt teljesen a rendkívül kusza és bonyolult bűnyűgre és ezért

Indítványozták, hogy a vizsgálóbíró rendelje el a vizsgálat kiegészítését,

főként arra vonatkozóan, hogy Vay Kázmért nem terheli bűnösség a tekintetben, hogy a belügyi építkezések során a hozzá eljuttatott aktákat nem intézte el kellő gyorsasággal, majd ezenkívül bizonyítani kívánta a védők, hogy Balászy százados csupán azért tett ellene vallomást a honvédtörvényszéken, hogy ezzel saját helyzetét előnyösen változtasson. Litty Kázmér védője a beadványban hangoztatta, hogy az építkezéseknél benyújtott költségvetéseken általános szokás szerint az utolsó percekben is javítanak a mérnökök s bizonyítani kívánta, hogy

a felfogott költségvetéseket nem a benyújtás után javították ki magasabb összegekre, bünszámításokat tehát senki sem követelt el.

Lengyel Ernő dr. vizsgálóbíró

az indítványnak helyt is adott és elrendelte a bejelentett tanúk kihallgatását, ami minden valószínűség szerint döntő befolyással lesz a nagy feltűnést keltő bűnyűgre,

mert az eddig kihallgatott tanúk már nagyon sok olyan momentumra mutattak rá, amelyek lényegesen megváltoztatják az ügy eddigi állását.

— **Békffy László beteg.** Békffy László, a népszerű konferanszié öt nap óta szanatóriumban fekszik és nincs kizárva, hogy a közeli napokban operációnak veti alá magát. Hétfőn délelőtt Winternitz professzor vizsgálja meg és ekkor dől el, hogy szükség van-e műtetre. Békffy László bélzavarokban szenved, amelyek most annyira fokozódtak, hogy egy időre vissza kellett vonulnia a színpadtól.

AZ elegáns hölgy tud olcsón is öltözködni, ha ismeri a divattermet, ahol elegánsan és olcsón dolgoznak!

A nő legnagyobb sikere és büszkesége:

ELEGÁNSAN ÉS MÉGIS OLCSÓN ÖLTÖZKÖDNI!

Próbálja meg ezt

MARTON NÓVÉREK

Femina

DIVATSZALONJÁBAN

BUDAPEST

IV., Türr István ucca-9.

BETHLEN ISTVÁN miniszterelnökségének tizedik évfordulóján elzárkózik minden ünneplés elől

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Április 19-én lesz tíz esztendeje annak, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök áll az ország kormányának élén és hívei ebből az alkalomból országos ünnepeket akartak a tiszteletére rendezni.

Értesüléseink szerint azonban, amikor ezeknek a készülődéseknek a híre a miniszterelnök tudomására jutott, Bethlen István gróf határozottan kijelentette, hogy el akar kerülni minden ünneplést; így Európa miniszterelnökeinek doyenjét nem részesíthetik hivatalos ünneplésben, csupán gratulációkkal halmozhatják el tisztelői.

Hamburgban egy autobuszban agyonlőtték Henning kommunista városatyát

Hamburg, március 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Véres politikai gyilkosság történt vasárnapra virradó éjszaka az egyik hamburgi autobuszban. A tettesek

több revolverlövessel megölték Henning kommunista városatyát,

aki egyik pártbarátjával utazott a kocsiban. A gyilkosság izgalmas körülmények között történt. Az egyik megállóhelyen három férfi szállt be az autobuszba és nyugodtan helyet foglalt a kocsiban. Utóközben hirtelen felálltak helyükről, revolvert rántottak és így kiáltottak az utasokra:

— Föl a kezekkel!

Azután Henninghez léptek és megkérdezték: "Öle, nem Andre kommunista városatyával állnak-e szemközt? Henning nemmel válaszolt, mire a három férfi igazolásra szólította fel. Amikor Henning megmondta nevét, az egyik revolveres támadó így kiáltott fel:

— Hiszen éppen téged keresünk!...

Ezzel három ember hirtelen egymásutánban

több revolverlövést adott le Henningre, aki holtan rogyott össze.

A támadók ezután legrázták az autobuszról és beletették a kocsiba. A sötétségben

mindhármuknak sikerült nyomtalanul eltűnni.

Henningnek már nem lehetett segíteni; rajta kívül az autobusz még egy utasa megsebesült, egy tanítónő, aki a lábán szenvedett sérülést.

A rendőrség nagyszabású nyomozást indított a politikai gyilkosság ügyében, eddig azonban minden eredmény nélkül.

— **Ferenczy Valér sikere az Ernst-muzeum csoportkiállításán.** Nyolc kitűnő művész kiállítását nyitották meg vasárnap az Ernst-muzeumban, ahol nagy vernisszage-közönség szemlélte Fáy Dezső, Feiks Alfréd, Ferenczy Valér, Fezty Masa, Gallé Tibor, Perlot-Csaba Vilmos, Reiter László és Ligeti Miklós műveit. Különösen Ferenczy Valér kollektívája tűnt fel a harmadik teremben, tizenhárom válogatott szép kép, a művész legutóbbi korszakából. Két portrén kívül csupa tájkép, csupa plein-air. A Duna és megint a Duna, hajnali és alkonyi világítások káprázatában, kék színek és okkerok pompájában, munkáscsoportokkal, gyári miljöben. *«Proli-témák egy nagy kulturájú művészegység élékéi látomásában.* Beesületes faktura. Vibráló érzékenység. Kár, hogy ezzel a kitűnő művésszel találunk találkozunk.

— **Mária román királyné Jugoszlávián át utazik Dél-Franciaországba.** Napokkal ezelőtt közölték a bucaresti lapok, hogy Mária, özvegy román királyné Bukarestből Budapestre át Németországba, illetve Dél-Franciaországban lakó rokonaihoz utazik. Egyes híradások szerint a román királynénak vasárnap kellett volna Budapestre átutaznia. Közben azonban megváltoztatták az utitervet és a királyné Magyarország érintése nélkül Belgrádon, Zágrábon és Ausztrián keresztül utazott Sigmaringenbe, illetve Dél-Franciaországba.

— **Meghalt a kávéházban egy ismert bécsi fogorvos.** Bécsből jelentik tudósítónk: Hirschfeld Lajos Károly ismert fogorvos szombaton este az egyik belvárosi kávéházban szélhűtés következtében hirtelen meghalt.

— **Egy liter alkohol miatt életfogytig tartó börtönrre ítélték.** Kansas Cityből jelentik: Texas állam törvényeinek értelmében a negyedikben vizsgálás büntetését életfogytig tartó börtönrre állapítják meg. Legutóbb az ötvenöt éves Butler kansas-cityi lakost, akit tiltott alkohol tartása miatt már háromszor elítéltek volt, most azért, mert egy liter alkoholt találtak nála, életfogytig tartó börtönrre ítélték.

— **Ellopták a Keleti-pályaudvarnál egy francia festőművész pénztárcáját.** Vasárnap délelőtt megjelent a főkapitányságon Dalba Karra, a francia festőakadémia tagja, aki elmondta, hogy délelőtt, mikor a Keleti-pályaudvar mellett, a Baross-terem egy trafikban bélyeget akart vásárolni, ismeretlen tettes kilopta zsebéből a pénztárcáját. A pénztárcában 4000 frank, 300 schilling és 300 pengő, valamint a francia festőakadémiai igazolványa volt. A fiatal festőművész, aki tanulmányuton van, nem is tudja útját folytatni. A rendőrség megindította a nyomozást.

Müller volt kancellár állapota súlyos

Berlin, március 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Müller Hermann volt kancellár állapota a szombati műtét után is változatlanul súlyos. Az orvosoknak mindazonáltal az a véleményük, hogy a körülményekhez képest a beteg állapota nem minden remény nélküli való.

— Vasárnap délután Garadnára szállították az elhunyt dr. Bacsinzky Vladimir ny. közös pénzügyminiszteri osztályfőnököt.

Bacsinai Bacsinzky Vladimir ny. közös pénzügyminiszteri osztályfőnököt, a BESZKRT igazgatóság tagját, aki két nappal ezelőtt halt meg, vasárnap nagy részvét mellett kísérték el — százan és százan — utolsó útjára a Kerepesi-uti temető halottasházából. A ravatalnál megjelent Samarjay Lajos, a MÁV. elnökeként vezetésével az igazgatóság és a tisztakar, ezenkívül a BSZKRT igazgatósága is, Folkusházy Lajos alelnök vezérigazgató vezetésével. Ott volt még Ripka Ferenc főpolgármester, Lobmayer Géza, Bárczy István, Vázsonyi Jenő, Pakots József, Hajdu Marcel, Csávory János, dr. Köhalmi József, a BSZKRT igazgatóság tagjai, Kozma Jenő és még számos városi bizottsági tag és miniszteriális főtisztviselő. A gyászszertartást a budapesti görögkatolikus püspök celebrálta fényes papi segédlettel. A BSZKRT ének- és zenekara néhány gyászdal intonált, majd Horváth Károly, a BSZKRT igazgatósági tagja mondott búcsúbeszédet. A koporsót ezután a pályaudvarra vitték, ahonnan Garadnára szállítják. Garadnán hétfőn helyezik örök nyugalomra Bacsinzky Vladimirt a családi sírban.

— **Autó és villamos karambolja a Soroksári-úton.** Vasárnap este 9 órakor a Soroksári-ut és Ipar-utca sarkán a Bp. 29—316. rendszámú autó, amelynek volánjánál Jarich József 25 éves lakatossegéd ült, összeütközött egy arra haladó 8-as jelzésű villamossal. Jarichot, ki az összeütközés következtében agyrázkódást szenvedett, a mentők a Rókus-kórházba szállították.

— **A Petőfi Társaság nagygyűlése.** Vasárnap tartotta a Petőfi Társaság rendes nagygyűlését az Akadémia dísztermében. Kiemelkedő eseménye volt József Ferenc királyi herceg székfoglalója, erről lapunk más helyén emlékezünk meg. Pekár Gyula elnöki megnyitója után Lampérth Géza tette meg főtitkári jelentését, majd Kozma Andor olvasta fel három nagyhatású új költeményét. Császár Elemér tanulmányt olvasott fel, majd Gyököcsy Endre és Balla Ignác olvasott föl. A nagygyűlés után lakoma volt a Dunapalotában, Pekár Gyula a kormányzót köszöntötte fel, utána a Petőfi-serleggel a kezében az első beszédet József Ferenc királyi herceg mondta. Herczeg Ferenc pohárköszöntője után Harsányi Zsolt beszélt az új tagok nevében.

— **Ellopták a bankigazgató pénztárcáját.** Szemere Aladár bankigazgató, aki a Szervitátor 8. számú házban lakik, bejelentette a főkapitányságon, hogy szombaton este a Kossuth Lajos-utca környékén ismeretlen tettes kilopta pénztárcáját, melyben 200 pengő volt.

— **Betörték egy fűszerüzletbe.** Szombatról vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettes fűszerüzletbe és álkulcsal betört Singer Aladár Visegrádi-utca 25. számú házban lévő fűszerüzletébe. Különböző élelmiszert és pénzt lopott el.

— **A hajnali sinautó összeütközött egy taxival.** Vasárnap hajnalban a Karpfenstein-utca és a Magdolna-utca sarkán a 3102 számú sinautó, amelyet Árvai Tamás villamosvezető vezetett, összeütközött a Bp. 18—120. rendszámú autótaxival, melynek volánjánál Piszko János soffőr ült. Az összeütközés következtében Piszko kizuhant az autóból és fején szenvedett sérüléseket. Az összeütközésnek másik sebesültje Mózer Mihály 31 éves pincér, aki a sinautó hátsó ütközőjén ült. Mindkét autót megrongálódott, az ablakok betörték. A két sérültet a mentők a Rókus-kórházba szállították.

— **Külföldi szélhámosokat keresnek Budapest.** A lipcsei rendőrség rádiogramja alapján a budapesti főkapitányság nyomozást indított Spiegelmann Mózes 31 éves üggnök után, aki az ottani bankból 13.000 lírárt sikasztott és ismeretlen helyre szökött. — A berlini rendőrség rádióközörműt bocsátott ki két argentinai állampolgár, névszerint Ruiz Juan 39 éves egyén és barátja, Danies Rizett 18 éves artistanő ellen, akik Berlinben szállásalásokat követtek el. Ruiz Juan, aki magas, karcsú, spanyol típusú, több előkelő hotelben megszállt s mindenütt mint spanyol követ szerepelt, fizetés nélkül szökött meg a szállókból.

HEVESY PÁL SPANYOL KÖVETÜNK ALFONS KIRÁLYNÁL.

Hevesy Pál, Magyarország spanyol követe megbízólevelének átadása után távozik a királyi palotából.

Két bányászra ráomlott vasárnap a borsodaknai szénbánya egyik tárnája

Miskole, március 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap a kora hajnali órákban megdőbentő, halálos kimeneteli bányaszerencsétlenség történt Miskole mellett, a díósgyőri vasgyárhoz tartozó borsodaknai bányában.

A bányá mérnök hívatála utasítást adott, hogy három vájár szálljon le a bányá egyik kitermelt aknájába és kezdje meg a bontási munkálatokat. Munka közben, amikor a bányászok egymásután szedték ki a támasztó gerendákat, arra lettek figyelmesek, hogy

a tárna oldala lassan kezd összeomlani. Rosszat sejtve, futással igyekeztek menekülni, de hiábavalónak bizonyult, mert a következő pillanatban a tárna és az összekötő folyosó hangos robajjal összeomlott és maga alá temette a három bányászt.

A szerencsétlenséget hamar észrevették, nyomban megszólaltak a vészkiáltók és egy mentőexpedíció szállt le a bányában rekedt munkások segítségére. Rövid kutatás után

az egyik expedíció megtalálta a három vájárt, azonban ketten, Vacita János és Vlaszko József már élettelenek voltak.

A szerencsétlenség ügyében a hatóság megindította a nyomozást.

— **Hangverseny.** Az ismert Tóth Béla-trió március 24-én este a Zeneakadémia kamaratermében ismét a nyilvánosság elé lép. A kitűnő trió műsorán ezúttal Haydn és még néhány klasszikus zeneszerző művei szerepelnek.

— **Ha kevés pénzért elegánsan akar ruházkodni,** keresse fel László Sándor férfiszabómester üzletét, Rákóczi-ut 50., saját műhelyében készít rendelése, mérték után, kétszeri próbával, ferdültönyöket, vagy átmeneti felöltöket 50, 60 és 70 pengőért, hazai szövetekből. Minden darab a cégfőnök irányítása és ellenőrzése mellett készül a legtekintélyesebb kiállításban. Szövetmintákat vidékre bérmentve küld.

— **A régi jó Budapest kedves,** finom szállója volt mindig a Pannónia. Gazdája az európai híru szakférfi: Glück Frigyes nemrég modernizálta az egész hotelt, meleg-hideg vízvezetékekkel, légűtés-sel, fűrdőszobákkal és számos más újítással látta el, de a kellemes régi tónus, amelyért a vidéki uricsaládok és a nivós külföldiek annyira kedvelték a Pannóniát, mindenben megmaradt. Az árakat — a gazdasági helyzethez alkalmazkodva — mérsékeltek.

— **Ne fesse a haját, hanem Morlsson hajvitet használdon, ha öszül.**

— **Mindenki pénzhez jut,** ha viselt férfruháit, butorait, szőnyegeit és régiségtárgyait eladja Rottenbergernek, Paulay Ede-utca 46. Tel.: Aut. 185—21. Hívásra jövök.

— **Óvatosság! Finom ruhákat szigoruan szárazon szabad tisztítani.** Egy öltöny vagy nőiköpeny 6 pengő Menezernél. Fest. Tisztít. Mos. Telefon.

— **Uj utakon a tavasz elébe.** A hosszú téli hónapok alatt a természet új erőket gyűjtött, hogy tavasszal annál pompásabban bontakozzék ki. Ember, állat és virág egymással vetélkedik a szépségre való törekvésben. És az ember ezen törekvése a divatban jut kifejezésre. És itt mindenekelőtt két tényező van, amely az izlés finomodásának útján mind nagyobb jelentőségre tesz szert: cipő és harisnya. A Del-Ká-nál százan és százan, művészek, szakemberek, ortopedisták és az összes munkatársak pihenés nélkül fáradoztak azon, hogy újat, szépét és jót teremtsenek. A modellőrök számtalan elragadó modellt terveztek, amelyek nemcsak a szemnek, de a lábnak is öröme válnak. És a választék oly óriási, hogy mindenki megtalálja a részére megfelelőt. És ha vevőink a minőségeket és árakat összehasonlítják, azt fogják mondani: „Tényleg. Minden árcsoportban a legnagyobb teljesítmény!” 12.50, 14.50, 16.50, 19.50. Munkatársaink üzleteinkben várják Önöket, hogy minden vételkényszer nélkül a szükséges tanácsokkal szolgálhassanak.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

A „Kenyérkereső“, a „Törvény nevében“ és a „Harapós férj“ — a hét premierjei

Két repris: a „Császár katonái“ és a „Koldusgróf“

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Jó békevilágban március végét már utószézonnak hívták és a színházak megpihentek addig aratott babérikon. Ma az évadzáró záporpróbaig áll a harc, nincs percnyi pihenés, mert a szezon eddig csak munkában volt gazdag, nem pedig sikereiben. A színházak a legnagyobb erőfeszítéssel küzdenek a közönség közönye és pénztelensége ellen és premiért premierre halmoznak.

A jövő héten három színházban lesz bemutatás, két héten pedig repriszel próbálkoznak.

A Vígyszínház szerdán mutatja be Somerset Maugham „A kenyérkereső“ című darabját, amelyet London után Budapesten játszanak elsőnek. A kitűnő író ebben a darabjában a mai fiatalokat állítja szembe az előttük járó generációval. Fiatalokat, akik számára a negyvenöt éves apa már öreg és elavult nézetű ember, csupán egy jó tulajdonságát ismerik el: ő keresi a kenyeret és teremt meg a jólétet. Az apa — erős, önértelmes ember — (Berlinben Bassermann játszotta, itt Somlay Artur) megunja a csendes lenézést és elhatározza, hogy otthagyja a családot, amelynek ő csak igavonó harma. A felesége elképedve hallja az ura elhatározását és — megsértődik.

— Ha magával hitt volna a szegénységbe, nem mentem volna, de hogy még csak nem is hív, fölháborít.

Erős színekkel dolgozik Somerset Maugham, akinek új darabja hálás feladat elé állítja a Vígyszínház gárdáját. Péchy Blankának ez az első fellépése külföldi szereplése után. Kivülre Makay Margit, Fóthy Erzsé, Somlay és Rajnai játszik az újdonságban.

A Belvárosi Színház új darabja Max Alsberg és Otto Ernst Hesse drámája, a „Törvény nevében“. Főalakja egy vizsgálóbíró, aki családjában is szük-

szavu hivatalnok. A városban meggyilkolnak egy nőt és a gyanu a vizsgálóbíró fiára terelődik. Csak a darab végén derül ki, hogy a gyilkos másvalaki. A dráma: az apa és a vizsgálóbíró rettenetes lelki tusája, amelyben állandóan a törvény őre van felül. A komplikált szerepet Beregi Oszkár játssza, kivülre Gyergyi István és Berky Lili állnak a cselekmény központjában.

A Fővárosi Operettszínház pénteken Emőd Tamás, Török Rezső és Komjáthy Károly új operettjével, „A harapós férj“ jel lép a közönség elé. Az operett meséje újszerű, Komjáthy Károly, a komponista a fiatal, képzett muzsikuskardának sokat ígérő tehetsége.

Két asszony küzd egy férfiéért. Az egyiket szánalomból vette el az ura és viszi haza a kastélyába. De ott az új menyecskét egy másik asszony, a férfinak elvált felesége fogadja, aki nem akar kiköltözni a lakásból. A két nő fegyverbarátságot köt, harc kezdődik, amelynek folyamán az újdonsült menyecske beleszeret az urába és a régi is megtalálja a párját. Happy end.

A darabot Lőránd Vilmos rendezi és Komjáthy Károly tanítja be. A női főszerepet Dayka Margit játssza, akinek Budapesten ez lesz első fellépése operettben. Mellette Gombaszögi Ella, Somogyi Nuszi, Dolly, Kabos és Körmeny jut hálás szerepekhez.

A Városi Színház felújítja a „Koldusgróf“-ot, amelyben sok évvel ezelőtt Ferenczy Károly aratott sikert. Most újra előveszi a hálás direktor, on revient toujours...

Az Új Színház Földes Imre legnagyobb sikere darabját, a „Császár katonái“-t hozza. Földes Imre jó kabalája volt a sokat próbált színháznak, hátha most is segít a hajjokon.

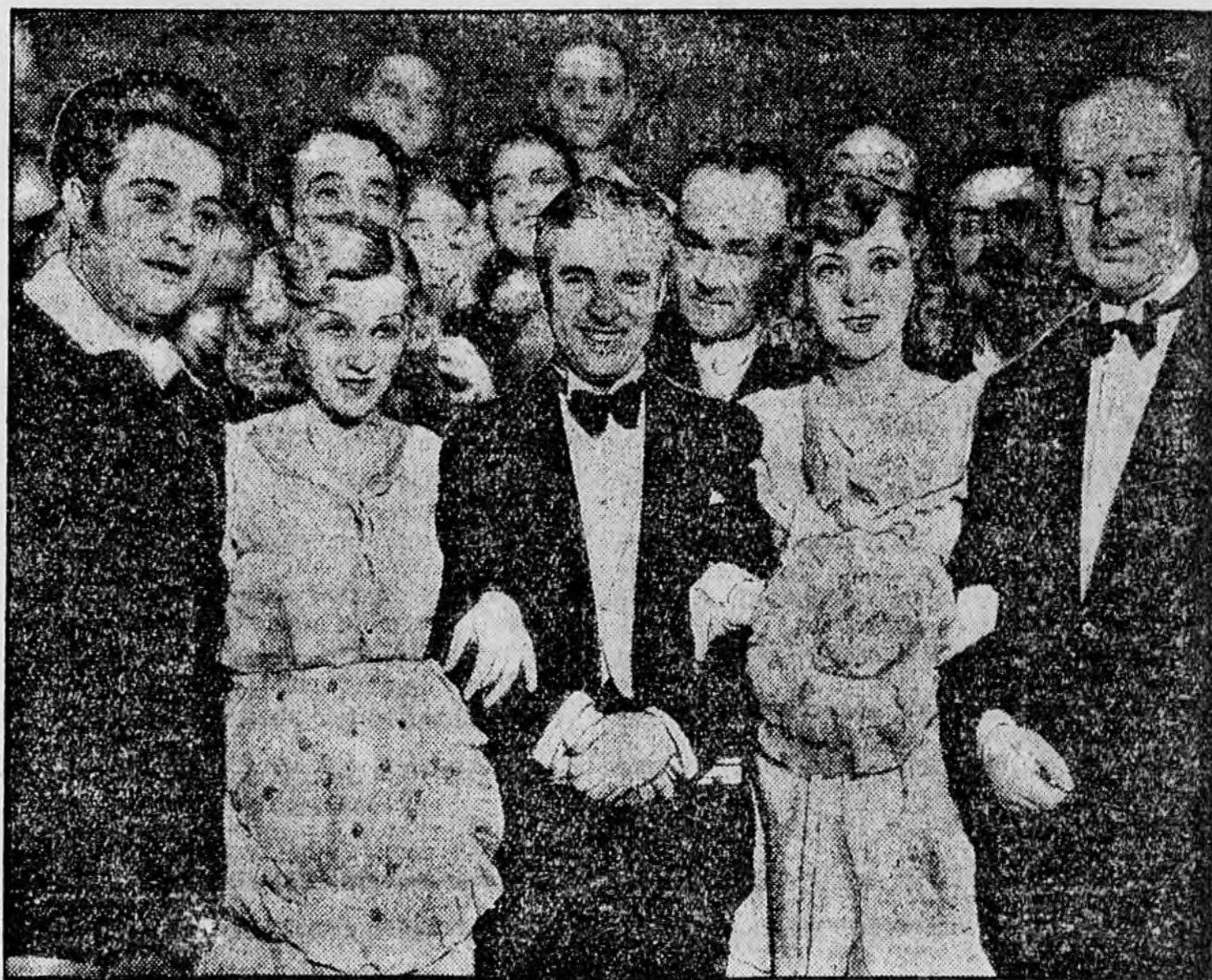
Három premier, két repris egy héten: Berlinnek is sok.

Uj filmje bemutatójára április 2-án Budapestre érkezik Charlie Chaplin

Január óta fut Európában a legújabb Chaplin-film *City Lights*, amely az első verhetetlenül nagy sikerű néma film, a talkie bevonulása óta. Valóságos tömegörület kíséri az új Chaplin-burlesket, mindenki látni akarja a világhírű komédiást, ezt a lírikus komikust, aki a vásznon leghíresebb, legtitokzatosabb és legdrágább fizetett sztárja.

A film alig tér el az eddigi Chaplin-produkciók-

Hozzánk aránylag korán, április 4-én kerül a *City Lights*. Az United Artists és a Kamaraszínház mutatja be közös vállalkozásban a méregdrága filmet, s a premierre hozzáuk is ellátogat Chaplin. Titkársága, amely hetekre, sőt hónapokra megállapítja a nagy sztár programját, április másodikára jelezte Chaplin pesti érkezését, aki feltétlenül jelen akar lenni a pesti bemu-

Balról jobbra: Jöllen Károly kamaranékes, Alpár Gitta, Chaplin, Ahlers Anni és Str Horrace Rumbold angol követ.

Bizet özvegye szerint Ninon Vallin a világ leg-tökéletesebb Carmenje

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Szállodai szobájában meglátogattam Ninon Vallint, a párizsi *Opéra Comique* allénekesnőjét. Miután néhány udvarias szót váltottunk, rajzolni kezdtem. Csodálatozóképpen nem mondta, hogy *tessek*, mert nagy társadalmi kötelezettségei vannak és rengeteg postája vár elintézésre, sőt láttam, hogy örül a készülő rajznak.

NINON VALLIN

Ninon Vallin a Vígyszínházban egy hangverseny keretében mutatkozott be a pesti közönségnek. Mme Vallin kifinomodott kultúrájú asszony, akinek szíve van (Ninon!) és kitűnően iskolázott hangja mellett rengeteg ízlése. Továbbá, hogy gyönyörű, francia beszéde mellett ugyanolyan tökéletes az olasz és spanyol kiejtése. Izig-végig latin és semilyen közösséget nem érez a Wagner-heroínakkal, — de hogy a világ leg-tökéletesebb Carmenje, azt nemcsak az európai és amerikai sajtó állapította meg róla, hanem maga Bizet özvegye is, aki pedig elég jól ismerte néhai műszió Bizet intencióit...

Lukács Klári.

Konto „X“

Már feledésbe is merült (a hét elején mutatták be a Fővárosi Operettszínházban), rést kitöltőnek szánták, amíg a következő operett elkészül, nem vártak tőle többet, mint amennyivel szolgált. Bácsal vigjáték (Rudolf Bernauer és Rudolf Oesterreicher írta), kis ötleteske családinta bogozása. Grófkisasszony (gögös), ügyvéd (ügyefogyott és jószívű). Félreismerik, elgázolják (perse az ügyvédet), végül felragog a napja és az áldozatkészsége (már mint az ügyvédé) megolvastja a gögöt. Pontosan, ahogy ma történik. Minden második ügyvéd felesége ugyanis grófkisasszony, akit mint Jókai-hős hódított meg: alázatosan, csöndben hőstetteket elkövetve. Mind egy. A hét végén új premier. Addig jó, mert valamint csak kell játszani.

Lőránd Vilmos rendezésében Ákos Erzsé, Báthory Gizella, Kökény Ilona, D'Arrigo Kornél, Kertész Gábor és főként Kabos Gyula tolmácsolták a szerény vigjátékocskát a közönség meglepedésére.

Vadnai László szerzői estje a Zeneakadémián

Vadnai László, a fiatal vigjáték- és kabarétréfaíró és Bán Kálmán dr. zeneszerző vasárnap tartották szerzői estjüket a Zeneakadémia nagyszínházban. A gazdagon összeállított műsor keretében, ahol a szerző maga és Harmath Imre mint konferanszié szerepeltek, felléptek: Biller Irén — Dolly Ferenczel, Szokolay Olly — Tarján Györggyel, Dobos Annie, Hossay Rózi, akit örömmel láttunk ismét a pódiumon, továbbá Somogyi Nuszi, Kökény Ilona, Boross Géza, Herczeg Jenő, Rádó Sándor, Rátkay Márton, Csóka Béla, Vigh György, akiknek minden egyes számát nagy tetszés fogadta. A zongoránál dr. Bán mellett Brodsky Miklós is nagy sikert aratott néhány ismert szép dalával. A művészt végig szórakoztató volt és Vadnai László ötletes jelenetei és sanzonszövegei őszinte, megérdemelt sikert váltottak ki.

VIGSZÍNHÁZ

Szerdán, március 18-án először

Akenyérkereső

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: W. Somerset Maugham. Fordította: Harsányi Zsolt.

Főszereplők:

Makay Margit, Péchy Blanka, Fóthy Erzsé, Turay Ida, Somlay Artur, Rajnai Gábor Bókay F., Apáthy I.

Jegyek az első előadásokra már válthatók

tól. Itt is ugyanazt az ütődött, esett, slemilt játssza Chaplin, mint a többi filmjein, a szűz más, a kelet azonban ugyanaz. Amit nyújt, semmivel nem több annál, amit eddigi filmjeiben mutatott, mégis...

Mégis valóságos tömeghisztéria kíséri a *City Lights* európai útján, s a filmvilágban hónapok óta ez a legnagyobb esemény.

Chaplin miatt, aki Európában van. A nagy művész okosan adminisztrálja önmagát és filmjét. Sorba látogatja a nagy világvárosokat, ahol filmje bemutatásra kerül s az a tudat, hogy az élő a valóságos, a megfogható Chaplin a film kísérője, megtízszerezi és megszárszorozza a film érdekességét.

Nagycsütörtökön érkezik hozzáuk a film legnépszerűbb hőse, aki négy, vagy öt napot szándékozik Pesten tölteni. A filmvilágban valóságos forradalmat okozott ez a hír, hatalmas programot állítottak össze már előre Chaplin számára, hogy ne ismétlődjenek meg a berlini események és Chaplin ne keserű utózával, hanem kellemes emlékekkel gondoljon vissza Budapestre látogatása után is. Budapest előtt néhány napot Bécsben tölt Chaplin, s a pesti bemutatás után a Rivierára utazik, hacsak a népszerűség átka nem kergeti onnan is el valami csendesebb helyre — esetleg vissza Amerikába, ahol kevesebb fellépés nélkülül él még egy ilyen tülön-tul népszerű film-sztár is.

Szerződésnélküli színészek a színpadon

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Budapesti Színészek Szövetsége előadássorozatát rendez vasárnap délelőttként „Vasárnapi Színház“ címen, hogy a direktorok által indok nélkül mellőzött színész- és rendező-tehetségeket színpadhoz juttassa. Az első előadást tegnap délelőtt a Rádus-moziban tartották, Köpeczi Boócz Lajos rendezésében. A szerződésnélküli színészek mellett szerepeltek: Cséleányi József, aki magyar népdalokat énekelt, föltárva a magyar népdal szomorú, bánatos szépségeit; Sebő Miklós, aki egy szeriöz-dallal ismét belopta magát a publikum kegyébe; Somogyi Nuszi, Fekete Pál, akiknek szóló-számait őszintén meglepsolta a közönség.

Az előadás egy váratlan művészi szenzációt robbantott ki: Köpeczi Boócz Lajos az *Elesettek* című egyfelvonásos drámája olyan feszültséggel telítette a nézőtér levegőjét, amilyent esztendő óta nem éreztünk színházban. A toloncház gyakori vendégei vonulnak fel ebben a sűrű levegőjű drámában és az elesettek rácszmélnak, hogy hiába erőlködnek föltápaszkodni, nekik nincs hová állni, mert aluluk kiesuszott a talaj. Köpeczi Boócz a vezetőszerepében, Farkas Endre, Hajnal György, Rónai Géza, Stiklós Zsigmond egy-egy jelentős epizódok erejében vitték sikerre a darabot. A legközelebbi vasárnap délelőtt az „Elesettek“-et megismétlik.

Bemutató a Bethlen-téren

A Bethlen-téri Színpad szombaton tartotta meg új műsorának bemutatóját. A kitűnően összeállított kabaréműsor élén Korcsmáros Nándornak „Nyári történet“ című franciásan elmesélt bohóza állt. A kis darabban László Lili, a színház grande dame-ja vitt ismét szint és levegőt a színpadra. Kitűnő partnere volt a mindig neveltető Ormos Béla, Zombory Zoltán és Hajnal Irén. A műsor másik kimagasló száma Felek Kamill grockszerű táncprodukciója, amely már az artista-bravur határára jár. Liptai Imre „Kegyelmes uram“ című bohósága a vendég Kabók Győzőnek adott alkalmat egy remek parasztszerep megformálására. Halász Imre, Avercsenko egy novellájából írt „Zöld szalón“ című tréfiájában, a színház rendezője, Iványi Dezső igazolta be komoly színészi kvalitásait s mint partnere, ismét László Lili és Sárosy Mihály kaptak sok tapsot. A magánszámok közül elsőnek Kemény Ollyt kell megemlíteni, aki egyéni humorával, friss előadásával hódította meg a közönséget. Részben magánszámokban, részben kis zenés jelenetekben Sárosy Mihály, a széphangu Adorján Mária, Kalmár Vilma, prózában Perényi Sári, Kapossy Kató és a népszerű konferanszié, Szentiványi Kálmán vitték sikerre a Bethlen-téri Színpad új műsorát.

Steinhardt

Vidámság, hangulat, kacagás ebben a névben benne van. Ha kellemes estét akarunk eltölteni, ha napi gondjainkat el akarjuk felejteni, elmegyünk Steinhardt intim kis színházába. Steinhardt, ha Németországban élne, Reinhardt hírnevével dicsekedhetne, Angliában talán Chaplin népszerűsége szerzett volna magának. Steinhardt volt az, aki a békeévekben a kabaréműsört magyarra állította át, akinek még a mai súlyos viszonyok között egyetlen egy elve és vágya, hogy a közönséget nevettesse. Ezt a célját el is érte, mikor újabb megnyitott kis intim színházában ismét a közönség elé lépett. Aranyzívéért és megnyerő alakításáért nemcsak a közönség rajong, hanem szereplőtársai, kollégái, a hivatalos személyek szeretete és becslése is kíséri. Ami nem csoda, hisz a kifáradt és gondterhes embereknek lelkebe derít és kacagást varázsol. Steinhardt a mai kornak is megfelelő, újszerű nyújtás előadásban és kiállításban. Jömegjelenésű, szép színésznők és rokonszenves színészek gondoskodnak arról, hogy teljesüljön Steinhardt jelszava: 3 órás hangulat, vidámság és kacagás.

MAGYAR SZÍNHÁZ Minden este 8 órakor

LÁMPALÁZ

55—63. előadás! ♦ Világsiker!

Az írás nem hazudik

A RÖNTGENSZEMŰ EMBER

SCHERMANN RAFAEL

meglepő kísérletei az írásrekonstrukció terén Kísérletek gondolatátvitel útján

Az írás sokkal kevésbé hazudik, mint a kifejezés bármely más formája. Változtatja az alakját, de végül föltárja az igazat.

A svájci Lavater állította föl az elméletet, hogy az egyén főbb jellemvonásai kirajzolódnak az arcára. Ha pedig arcvonásokból következtetni lehet az illető karakterére, érthető, hogy következtetni lehet az írására is, mert az írás szintén egyik jellemvonása az embernek. Száz és száz esetben megcsináltam, hogy papírosra vetettem teljesen ismeretlen emberek írását és ha a rekonstrukció nem is egyezett betűről-betűre, az írás képét mindenesetre megfogtam. Alig néhány esetben írtam nagy, határozott betűkkel, amikor a médium írás vékonyvonalú, kis betűkből állt és csak nagyrítján történt meg, hogy nem találjam el a vonalak ritmusát. Ismét fölmerül a kérdés, hogy lehetséges ez? A válasz újra ez: nem tudom.

Komplikált lelki folyamat, hogy az embert a külsőségei alapján magamban analizálom, helyesebben az egyént magamba olvasztom és azután szinte parancsolóan megjelenik bennem, milyen lehet az analizált ember írás.

Newyorkban, a Dutch-Treat-Clubban majdnem egy egész estét szenteltek hasonló kísérleteknek és a sikert növelte az, a mindenki által méltányolt körülmény, hogy én, mint európai, egy föltűnik teljesen elütő emberfajtaival álltam szemben.

Az alábbi ábra beszédesen bizonyít:

Az eredeti írás.

Mint látható, különös, nem közönséges írás. Tele van egyéni jelekkel, mégis pontosan rekonstruáltam, amint alább látható:

Az írás rekonstrukciója.

A második kísérlet is hasonlóan sikerült. Az aláírás ebben az esetben is annyira komplikált, hogy azt szimplán kitalálni lehetetlen. Ime:

Az eredeti aláírás.

Mégis megoldottam. Egy pillantást vetettem az illető arcára, amikor a nevét kimondta, megfigyeltem a gesztust, amely a beszédet kísérte és leírtam a nevet, amint alább látható:

Az aláírás rekonstrukciója.

Fischer professzor, aki a legtöbbet kísérletezett velem, kizélesztette az idevágó experimentumok körét és számtalanszor megfosztott az élő médiumtól,

főlmutat egy fényképet, nagyon gyakran csak néhány sor írást.

Konstruálja meg ennek az embernek az aláírását, Schermann ur, — szolt hozzám.

A legtöbbszőr sikerült.

De a professzor még, ennél is tovább ment. Félrefordulva mereven nézett egy levélre, amelynek egyetlen sorát nem láthattam.

Írja le az illetőt, azután rekonstruálja az írását, Schermann ur!

Pontosan karakterizáltam az ismeretlen levélíró, azután Fischer professzor egy sorát a levélnek fölolvasta. Az alábbi sor volt:

Rekonstruáltam egy embernek az írását, akit sohasem láttam, akiről sejtlemem sem volt, hogy kiféle-miféle, a rekonstrukció karakterre mégis azonos volt az eredetivel, amint ez az alábbi ábrán is látható:

Fischer professzor szerint a kísérletek pszichikai transfert-en alapultak és így természetesen nem grafológiai experimentumok.

1928 szeptemberében Berlinben annyira érdekes esetem volt, hogy magam el sem beszéltem, mert olvasóim jogos fejesóválások kíséretében gondolhatnák, hogy most már egy kicsit nagyon túllöttem a célon. Átadom a szót Mez doktornak, a jövővi belgyógyásznak, aki tanuja volt az esetnek. Mez doktor a következő napon az alábbi levelet intézte hozzám:

Tisztelt Schermann Ur!

Még teljesen befolyása alatt álva a tegnap éjjel történt eseménynek, bátor vagyok a történetet írásban lerögzíteni, hogy idők múltán a tudatban ne változzanak el vagy ne toljódnak helytelen irányba. Évek óta meglehetősen szkeptikus és kritikával, de nagy érdeklődéssel figyelem az Ön munkásságát, anélkül, hogy Önhöz személyesen szerencsém lett volna.

Ime a tényállás:

Tegnap este, miután egy társaságban megismerkedtünk, elhatároztuk, hogy fölkeressük a Kurfürstendammon lévő «Königin-bar»-t. Öten voltunk: Kagenack gróf a feleségével, Ön és mi ketten, a feleségemmel. Alig foglaltunk helyet, belépett egy hölgy és leült a harmadik vagy negyedik asztalhoz (a közbelső asztalok üresek voltak). Ön félig háttal ült a jövevénynek. Egy kis idő múlva Ön hirtelen a hölgy felé fordult és így szolt: hozzám:

— Doktor ur, ez a nő ma éjjel még munkált ad Önnek. Lehet, hogy itt hal meg a barban. Szívbajban szenved.

Én magamban mosolyogtam, de harminc perc múlva a nő eljutott a székről. Oda-siettem és élesgettem. Amikor félig magához tért, jajgatni és nyögözni kezdett. Megfogtam a pulzusát és konstaláltam, hogy rendellenes (pulsus irregularis és inäqualis) amiből magam is szervi szívbajra következtettem. Arra a kérdésemre, hogy miként állapította meg a diagnózist, Ön azt felelte, hogy a nő megpillantásakor optikailag rekonstruálta az írását és abban fölfedezte a szívbaj jeleit.

Igy szolt az orvos levele, amelyet azért közöltem szószerint, mert érzem, hogy ezt az esetet egyszerű elmondás alapján nem lehet elhinni.

Kísérletek gondolatátvitel útján

Ezuttal is helyesebbnek tartom, ha más beszél helyettem. Egyszerűen citálók Fischer professzornak rólam írt könyvéből.

— A mai kísérlet előtt — írta Fischer professzor — közöltem Schermannal, hogy magam elé képezlek valakit, adjon róla jellemrajzot. Dr. R. P.-re gondoltam, akinek a családját is jól ismertem. Schermann tíz másodpercig maga elé meredt, aztán megszólalt:

— Az illető hatvan éves.

(Dr. R. P. legföjlebb 28 éves volt, de meg kell jegyezmem, hogy amikor magam elé képzeltem a fiatalembert, nyomban fölmerült bennem az édes-anya alakja is és ettől a látománytól nem tudtam szabadulni, akármennyire erőlködtem is.)

— Akire én gondoltok, fiatal ember, — szoltam Schermannhoz.

— Lehet, — felelte, — de valahol a közelben egy hatvan éves férfi is érkezik.

(— Beszéljen a fiatalról. — Nagyon szorgalmas, mindent, amit elért, a maga erejének köszönheti. Jómódoru, fegyelmezett, sokat dolgozott. Nehány év előtt tanulmányában egy belgyógy hosszabb időre megakasztotta.

(— Milyen az alakja?) — Rendes, arányos, csak az arcában látok valamelyes rendellenességet. Vagy az orra nagy vagy az álla túlérős.

(— Nökkel szemben?) — Általában esetlennnek tartják, de ez ravaszság nála. Ugy rendezzi a dolgait, hogy megtéveszti az embereket. Nagyon szereti a hölgyeket és a hölgykéket.

(— Milyen viszonyban van velem?) — Önre úgy néz föl, mint a tanítvány a mesterhez. Amit Ön mond, az szent előtte.

Ebben a kísérletben az a különös, hogy Schermann meglátta az öreg embert, akire nem akartam gondolni, de akinek a képétől sehogyse tudtam szabadulni.

A fiatal ember jellemzése tökéletesen sikerült. Még az aránytalanságot is meglátta az arcban, mert dr. R. P.-nek tényleg feltűnően nagy az orra.

A hozzám való viszonyáról elég, ha annyit mondok, hogy a fiatal orvos rövid ideig kezem alatt dolgozott a kórházban.

Ezt ismét Fischer professzor könyvéből veszem.

— Elhatároztam — írta a professzor — hogy ma nehéz föladat elé állított Schermannat. Fölhívtam, hogy jellemezze azt a férfit, akire gondoltok és — magára Schermannra gondoltam.

Schermann rövid gondolkodás után diktálni kezdett. Érthető okokból nem reprodukálom a jellemzést, csak egy mondatot ragadok ki:

— Az illető különös ember. Nehezen megfogható és megerthető, a többiek úgy néznek rá, mintha valamilyen unikum volna. Egy bizonyos: az öltözékében nem excentrikus.

A társaságunk titkon derült, mert a leírásból mindenki rájött, hogy ezuttal Schermannra gondoltam. Mosolyogva tudakoltam tőle, hogy sejtje-e, kit rajzolt le az imént? Némi gondolkodás után kijelentette:

— Lehet, hogy rólam volt szó.

A jellemzés alatt tényleg nem sejtettem, hogy magamat fotografolom, csak Fischer professzor mosolygása nyitotta ki a szememet. Itt meg kell jegyezmem, hogy sohasem dolgozom transzban, teljes öntudatnál vagyok, észreveszek minden legapróbb és legköznapibb külsőséget, mégsem tudtam, hogy magamat jellemezem.

Egy alkalommal a professzor egy gondosan lezárt borítékot tett elé. Megtapogattam a borítékot és beszélni kezdtem.

— Finom érzésű, intelligens, művelt nő. Remek ember, aki nem fél az élettől.

— Köszönöm — felelte a professzor és félbeszakította a kísérletet. Az volt az érzésem, hogy nincs megelégedve az eredménnyel. A kísérletnél jelenlévő újságíró erre bekötötte a szememet és a kezemet az asztalterítőre helyezte, amely alatt számomra kétszeresen láthatatlanul egy levél feküdt.

— Hasonló karakter — feleltem. — Nagyon finom érzésű, képzett, sokoldalú nő. Szellemes, jószágos, kitűnő nyelvrézéssel megáldott teremtés. Minden erejével azon van, hogy önálló pozíciót teremtsen a maga számára. Nincs nyugta otthon, szeretne kirobbanni a világba, hogy erejét hasznosítsa.

Fischer professzor ezuttal is abbahagyta velem a kísérletet. Később kiderült, hogy előbb a borítékba rejtett, később az asztalterítő alá bujtatott levélből egy és ugyanazt a nőt rajzoltam le a legnagyobb pontossággal.

A 146-ik kísérletet Fischer professzor a következőkben írta le:

— Ebből a kísérletből azt akarlam megállapítani, Schermann emberföltötti ereje milyen mértékben tudja megjeleníteni a testi hibákat. Egy ismerős hölgy két hónap előtt azzal állított be a rendelómbe, hogy a jobb melle fölött fájdalmas daganat van. Megvizsgáltam és megállapítottam egy jóindulatu mirigydaganatot, amelyet röntgensugarakkal szépen el lehet oszlatni. El is rendeltem a kezelést, de a gyógyulás folyamán nem láttam többé a betegemet.

Kísérletezés közben újra eszembe jutott és magam elé képzeltem.

— Jellemezze azt az egyént, akire gondoltok — szoltam Schermannra.

Schermann szokásától eltérően megkérdezte, milyen idős az illető.

— Harminc és negyven közt...

— Férfi?

— Nem. Nő.

Schermann nyomban diktálni kezdett:

— Életvidám, okos teremtés, aki nem szorult rá, hogy a keze munkájával keresse meg a kenyerét. Ha valamivel foglalkozik is, inkább szórakozásból teszi. Egy férfival foglalkozik Allandóan, ő rá gondol, és semmibe se veszi a többieket, akik utána vetik magukat.

Figyeltem, hogy Schermann tudomásul veszi-e a daganatot a nő mellén, mer' én kizárólag erre állítottam be magamat. Miután nem beszélt róla, egynesen föltettem a kérdést:

— Van valami baja vagy betegsége? Schermann nyomban válaszolt:

— Hogyne. Valami rendellenesség van a felsőtestén. Allandóan arra törekszik, hogy palástolja és ha másként nem lehet, széles szalagcsokorral födi el. A baj körülbelül a jobb váll táján van.

Schermann meg is mutatta a helyet. Természetesen tévedett a hely megjelölésében, mert jóval a mell fölött bökött magára. A kísérletet egy kérdőjellel csak félig sikerültnek osztályoztam, (a jellemzés helyes volt, a baj megjelölése azonban téves, mert a daganat jóval lejjebb volt és a ruha alatt lapult, úgy hogy szalagcsokrokra nem volt szükség.)

A kérdőjelet azonban néhány nap múlva a letvs eltávolítottam a naplómól, mert paciensemől megtudtam a következőket:

A daganatot a kórházban tényleg röntgensugarakkal kezelték és az szépen el is oszlott. Sajnos, az ápolónő hiányosan födte le az egészséges bőrt és a röntgensugarak, föl a vállig elégették a szöveteket. Élénk csiszesedés (röntgendifematitász) állt elő, amely nem fájt ugyan, de bosszantotta a gyakran kivágott ruhában járó nőt, aki a szines fölött széles szalagcsokrokkal maszkírozta.

— Ugyanakkor (ezt is Fischer professzor írta) újabb kísérletet kezdtem. Dr. Az. Z-re gondoltam intenzíven és fölszóliottam Schermannat, hogy karakterizálja azt, akit magam előtt látok.

— Miért nem távozik a széke hölgy? — kérdezte előljárobán Schermann.

— Férfitől van szó — feleltem — negyvenéves...

— Több negyvenéves embert látok. Egyikük nagyon magas.

— Erről beszéljen.

— Nagyon jólelkű ember. Alapos kutató, szorgalmasan dolgozik és minden vágya, hogy a szakmáját nagy föfedezéssel gyarapítsa. Komolyan veszi a hivatását, istentől való adományja, hogy szerencsétlen és beteg embereket talpra segítsen, elégedetleneket lecsillapítson és helyes utakra tereljen. Nagyszerű színben van, életében pontos, mint az óramű, semmi sem hozza ki a sodrából, mert nem harcos szellem, csak akkor hadakozik, ha ingerlik. Helyén az esze, sohasem refírál, ha a meggyőződése az ellenkezőt parancsolja. Az a rögeszméje, hogy beleg, de ez nem igaz. Kutatója és alapos ismerőse a léleknek, mindenki jól érzi magát a közelében, különösen a betegek istenitük. Nem reklámbem. Minden iránt érdeklődik, szereti a zenét, a művészetet.

(— Nem beleg?) — Nem. Valamikor meg volt támadva a tüdeje, de ez a baj teljesen elmúlt.

(— Nős?) — Kevés nőt látok körülötte. Legföjlebb olyanokat, akit a hivatás sodort a közelébe. Különösebb érdeklődést egyik iránt sem tanusít. Ezen a téren nehezen kielgíthető ember. Vár valakire, aki érzésben és tudásban méltó lesz rá. Egy világos széke áll hozzá a legközelebb.

(— Már választott?) — Aligha. Néhányan körülkérdezték, de ő még nem választott. Ha egy után kinyújtja a kezét, nagyon előkelő, finom érzésű nő lesz.

Ez a leírás valósággal megdöbentett. Egy kitűnő orvoskollégámra gondoltam volt, akit nagyon jól ismertem és sokra becsültem. Schermann mintha csak lefotografálta volna. A legcsodálatosabb az egészben, hogy ezzel a képzeletbeli médiummal többször kísérleteztem. Vagy magam elé idéztem gondolatban, vagy levélből analizáltattam az alakját, vagy fotográfiával kísérleteztem: Schermann minden alkalommal ugyanazt mondta el az orvosbarátomról. Még a tudóscsúcsuráját is pontosan megállapította.

Jövő számunkban folytatjuk a gondolatátvitel útján történt kísérletek izgalmas sorozatát.

Ritka ólvezetkezéshoz jut, ha olovassa a **BORSSZEM JANKÓ** MOLNÁR JENŐ lapját. Ára 50 fillér. Kapható az árusoknál.

Tulhalmozott raktárról **IRÓGÉPEK** POLYGON. V. Alkotmány-utca 16. sz. Automata 178-75. Címre — névre ügyelni sziveskedjék.

KÖZGAZDASÁG

Korányi Frigyes báró az államkölcsön biztató kilátásairól és a Pénzügyi Központ alaptőkeemeléséről

A Pénzügyi Központ tőkeemelésére csak az államkölcsön lekötése után kerülhet sor

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Pénzügyi és bankkörökben bizonyosra vették, hogy a Pénzügyi Központ idej közgyűlése alkalmával az intézet alaptőkeemelésének kérdése is napirendre kerül. Ez a feltevés annál is inkább indokoltnak látszott, mert az összes illetékes tényezők véleménye megegyezett abban, hogy a Pénzügyi Központ tőkeemelésére, figyelemmel a reá háruló nagy pénzügyi feladatok teljesítésére, rendkívül sürős. Eppen ezért érthető feltűnést keltett az a tény, hogy a Pénzügyi Központnak a vasárnapi hivatalos lapban megjelent idej közgyűlési meghívójának napi rendjén az alaptőke emelése nincs napirendre tűzve. A Reggeli Ujság munkatársa Korányi Frigyes báróhoz, a Pénzügyi Központ elnökéhez fordult, aki a tőkeemelés elmaradásáról a következőképpen nyilatkozott:

— Tény, hogy a Pénzügyi Központ alaptőkeemelése igen sürős. Az intézet tőkeemelésének a kérdése a földteherrendezési projekttel kapcsolatban még újabb aktualitást nyert, miután a földteherrendezési javaslat első sorban a vidéki pénzügyi helyzetet érinti, melyeknek hitelszükséglete ennek következtében fokozottabb mértékben fog jelentkezni.

A vidéki pénzügyi helyzet legelső és legfontosabb hitelforrása pedig tudvalevően a Pénzügyi Központ, amely a feladatának természetesen csak nagyobb saját tőke birtokában tud megfelelni. Hogy ennek ellenére sem kerül most még napirendre a Pénzügyi Központ alaptőkeemelése, az kizárólag arra vezethető vissza, hogy

erre csak a nagy államkölcsön felvétele után kerülhet sor, miután az intézet tőkeemeléséhez szükséges tőkét a kormányzat ezidőszáig nem állnak rendelkezésére.

— Bizonyos, hogy a nagy államkölcsön kérdését jelentős lépéssel vitte előbbre az a tény, hogy a hágai egyezmény ratifikálását a francia képviselőház is már napirendre tűzte. Ennek következtében ugyanis

az államkölcsön felvétele elől az utolsó akadály is elhárul,

miután az érdekelt államok közül egyedül Franciaország volt az, amely ezt az egyezményt eddig nem ratifikálta. A hágai egyezmény ratifikálásával pedig

Magyarország visszanyer teljes pénzügyi szuverenitását, felszabadulnak az összes lekötött zálogaink és így a magyar kormány abba a kedvező helyzetbe kerül, hogy a nagy államkölcsön felvételére nézve most már megkezdheti a tárgyalásokat.

Különösen kedvező kilátásnak tekinthető, hogy a hágai egyezmény francia ratifikálásá-

nak időpontja egybeesik a nagy nemzetközi pénzpiacok helyzetének fokozatos és tartósan ígérkező javulásával, ami természetesen erősen megkönnyíti e hatalmas állampénzügyi tranzakció lebonyolítását. Megítélésem szerint tehát a nagy kölcsön közeli perfektálására nézve határozottan biztató kilátásaink vannak.

Bölcs elnök a tőzsde élén Fleissig Sándor megválasztásához

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Komikus dolog volna azt hinni, hogy Fleissig Sándor, az Angol-Magyar Bank alelnöke, akit a Budapesti Áru- és Értéktőzsde csütörtökön elnökévé választott, székfoglalójában azért nem adott mindenre kiterjedő programot, mert nincs programja. Nincs könnyebb dolog a világon, mint programot adni. Könyvű különösen olyan embernek, aki egész életét abban a szakmában töltötte, amelynek reprezentánsai ennek az egész életnek összességét teszik mérlegre, amikor a legnagyobb tisztességet, amely rendelkezésükre áll, valakinek felkínálják. A tőzsdelenökség nem politikai, vagy társadalmi állás, melyet az ismeretlenség homályából kiemelkedve minden előzetes garancia nélkül lehet betölteni: aki ezt az állást megkapja, annak képességei a kipróbáltság megbízható karátjaival kell hogy jémezve le-

Sándor beszédei között. A viszonyok és körülmények kényszerítő hatása alatt az az ember, akire a tőzsde vezetését rábízták, 1864-ben és 1931-ben első szavával leszögezni volt kénytelen, hogy „a tőzsdei forgalom rögtönös jelentékeny emelkedéséhez” nemcsak „az idő s körülmények kedvezése”, hanem különösen mindegyikünk „komoly, kitartó akarata” szükséges és ennek az akarata — hogy Kochmeister Frigyes szavaival éljünk — „gyakorta talán szokásaink, kényelmi vágyaink és érdekeink némi feláldozásával is” kell érvényesülni.

Fleissig Sándor és Kochmeister Frigyes programja abban a gondolatban kulminál, hogy pillanatnyi üzleti érdekeknek, személyes tekinteteknek háttérbe kell szorítani akkor, amikor az ország általános nagy gazdasági érdekeiről van szó. Lehetett volna ennél tetszősebb programot hozni, különösen azok számára, akiknek „pillanatnyi érdekeik” háttérbe szorultak azoknak az intézkedéseknek a révén, amelyeket a tőzsdének a közelmúltban hozni volt kénytelen. De ennek a tőzsdének, amely e pillanatban az általános és speciális viszonyok sulya alatt görnyed, nem tetszős, hanem bölcs programra van szüksége. „Sapere aude!”, mondotta Horatius, merészkedj bölcs lenni és ez olyan időkre vonatkozott, amikor bölcsnek lenni valóban merészség volt. Ma is könnyebb dolog harcosnak, katonának, küzdőnek, politikusnak, mint bölcsnek lenni, aki a dolgok felett való gondolkodást, a dolgok és viszonyok helyes mérlegelését fölébe helyezi az elhamarkodott cselekvésnél, mert azoknak sikere olcsóbb és tetszősebb. De akinek bátorsága van a mai időkben a tőzsde elnökségét átvenni, annak bölcsnek kell lenni.

Százféle érdek ütközik össze a tőzsde parkettjén és mint Fleissig mondotta: „fölfelé, lefelé, befelé és kifelé” való körültekintés vezethet csak ki az érdekek ütközés felületének labirintusából. Nem véletlen, hogy ezekben az időkben és ilyen körülmények között éppen Fleissig Sándor került a tőzsde élére. Mert ami ezt a bankembert jellemzi, az éppen az az egészen kivételes, filozofiai nyugalom és filozofiai fölény, amely tapasztalatokból, csalódásokból, műveltségéből, emberismeretéből meríti erejét. Voltak a tőzsdének nagyon kitűnő elnökei, voltak szürke, Jóhiszemű elnökei, de Fleissig Sándor egy külön spéciest képvisel: a bölcs elnököt. Minden emberi tulajdonsága és felkészültsége arra predesztinálja, hogy filozofiai nyugalommal ütközöpontra tegye önmagát az érdekek ellentétességében anélkül, hogy a rábizott eszméi, erkölcsi és anyagi kincseket veszélyeztetni engedné.

Nem rózsás feladat az, amelyik Fleissig Sándorra vár és kevesen irigylik is érte. „Fölfelé, lefelé, befelé és kifelé” kell eleget tennie majd a kívánalmaknak és alig tudunk rajta kívül valakit, aki a tőzsde gyakorlati emberei közül ilyen feladat megoldására képes lenne. És éppen ezért egyet kell kívánni Fleissig Sándornak: hogy el ne vesztse kedvét ettől a terhes tisztségtől és megőrizze bölcsességét a legkritikusabb szituációban is. Saját „kényelmi vágyait” ellenére vállalta ezt a feladatot és abban, hogy nem adott programot, hanem lírikus szavakkal lépett egy fokkal feljebb a tőzsde vezetésében, egy fontos és félre nem érthető kérés foglaltatik: „Engedjétek dolgozni és meg fogom tenni, ami embertől telik”...

Fleissig Sándort csak dolgozni kell hagyni. Nem lehet kétség, hogy az ő vezetése alatt új korszaka kezdődik a tőzsdének.

Összecsukós vaságyak
sodronyágybetétek, vas-, rézbutorok, kárpitozott matracokat legolcsóbban szállít **PROHÁZKA** gyáros, V. Gróf Zichy Jenő-utca 46. — Fióküzlet: Üllői-ut 9.

A cukorrépatermelő gazdák is kartelbe tömörülnek

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A cukorrépatermelő gazdáknak évről-évre súlyos harcot kell megvívniuk a cukorkartellel szemben, amely a különböző tárgyalások folyamán állandóan lefelé igyekszik nyomni a cukorrépa átvételt árt és mint jelentettük, legutóbb is hosszas tanácskozások után sikerült a kormány közbenjárására egyességet kötni a termelők és a cukorgyárak között. A termelők okulva a cukorgyárak eljárásán, értesülésünk szerint az igazságügyminisztériumhoz fordultak, ahol a termelők karteljének megalakítására vonatkozóan törvényalkotást kérték. A törvénytervezet már el is készült és a kartelbe tömörülő gazdák minden mázsa cukorrépa után fél fillér hozzájárulást fizetnek a Cukorrépatermelők Országos Szövetségének. Tekintettel arra, hogy a legújabb megállapítás szerint évenként tizenkétfélmillió mázsa cukorrépa vesznek át a cukorgyárak, ez az összeg hatvan ezer pengőre rug.

Rapoch Jenő kitüntetése

Az elmúlt napokban Rapoch Jenő dr.-t, a Hazai Bank ügyvezetőigazgatóját a kormányzó kincstári főtanácsosnak nevezte ki. Ezt a kitüntetést nemcsak bankkörökben, hanem szélesebb társadalmi körökben is osztatlan rokonszenvvel fogadták, mert ezzel a magyar bankigazgatói gárda egyik legképzettebb és letehetségesebb tagja részesült megérdemelt elismerésben. Rapoch Jenő a közigazgatási bíróság mint bíró kezdte meg pályafutását és csak később került a bankvilágba. A Hazai Banknál eleinte a jogügyi osztályban működött, de nagy rátermettsége rövidesen az ügyvezetőigazgatói rangba emelte. A bankvilágban elfoglalt fontos szerepének elismeréséül az elmúlt évben a tőzsdetanácsba is beválasztották.

A Hazai Bank közgyűlése

A Hazai Bank részvénytársaság szombaton tartotta meg Wenckheim Dénes gróf v. b. t. t. elnöke alatt 36. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangulag elfogadta, a mérleglet az igazgatóság javaslatának megfelelően állapította meg és elhatározta, hogy az 1.429.469,08 pengő nyereségből részvényenként 4 pengő osztalék fizetessék, a 36. sz. szelvény ellenében, március hó 16-tól kezdve a társaság pénztáránál. A részvényesek nevében illenczfalvi Sárkány Béla üdvözölte Szécsi Pál alelnök-vezérigazgató jubileuma és Rapoch Jenő dr. ügyvezető igazgatót a kincstári főtanácsosi címmel való kitüntetése alkalmával, egyben az igazgatóságnak, valamint a tisztviselői karnak az elért eredményekért köszönetét és elismerését fejezte ki.

A Magyar Földhitelintézet közgyűlése

A Magyar Földhitelintézet március 12-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen az igazgatóság az elmúlt 68-ik üzletévről szóló jelentését és az 1930. évi mérleglet terjesztette elő. A jelentés az intézet további fejlődését mutatja. Az 1930. év folyamán az intézet 1.660.421 pengő 07 fillér névértékű kölcsönt folyósított, továbbá 4.915.299 pengő 68 fillér rövidlejáratú kölcsönt. Az 1930. év december 31-én fennálló törlesztéses kölcsönök állaga keltelt 104.897.089 pengő 13 fillért. A mérleg 199.498.712 pengő 44 fillér végösszeget tüntet fel, az évi összeforgalom pedig 1.836.397.397 pengő 70 fillér volt.

A Gschwindt osztaléka

A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár Rt. ez év március 12-én megtartott rendes évi közgyűlése az 1930. évre részvényenként 12 pengő osztalék kifizetését határozta el. A szelvények e hó 14-től kezdve kerülnek beváltásra a részvénytársaság központi irodájában (IX., Ipar-utca 17) és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

A Forgalmi Bank közgyűlése

A Magyar Forgalmi Bank Részvénytársaság igazgatósága Madarassy-Beck Marcel dr. báró elnökele alatt e hó 10-én megtartott ülésén megalapította az 1930. üzletévről szóló zárszámadását, mely 610.850,40 P tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság elhatározta, hogy az 1931. március 21-én megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja, miszerint részvényenként 5 P osztalék fizetessék ki, a rendes tartalékálapha 50.000 P helyettesék és az intézet nyugdíjintézményeinek 75.000 P utaltassék ki.

gyenek. Az lett volna furcsa, ha Fleissig Sándor, aki több mint egy évtizeden át alelnöke volt a tőzsdének és több mint harminc éve jóban-rosszban együtt volt a tőzsdével, most programadásra kényszerülne, amikor az elnöki székét elfoglalta.

Amikor 1864 január 18-án a kiegyezés előtt három esztendővel, igen nehéz viszonyok között Kochmeister Frigyes a «Pesti Áru- és Értéktőzsde» elnöki székét elfoglalta, beszédében többek között a következőket mondotta:

«Nem vállalkozom arra, hogy itt helyben egy tőzsde nagy jelentőségét, annak a forgalom megszilárdítása és szabályozása szempontjából való szükségességét, továbbá a tőzsde hathatós befolyását piacunk jó hírére és hitelére részletesebben fejtegessem, mert azon meggyőződésben vagyok, hogy Önök, Uram, mindnyájan teljesen ismerik és méltányolják e mozzanatokat, nem akarok túlvérmes várakozásokat sem kötni a tőzsdei forgalom rögtönös jelentékeny emelkedéséhez vagy üzleti terjedelmünk rohamos, szokatlan gyarapodásához, mert ehhez nemcsak az idő és a körülmények kedvezése, hanem különösen mindegyikünk komoly, kitartó akarata szükséges, mely arra legyen irányozva, hogy az intézményt gyakorta, talán szokásaink, kényelmi vágyaink és érdekeink némi feláldozásával is, keressük fel, használjuk és élénkítsük.»

Lehetetlen nem észrevenni, milyen feltűnő hasonlatosság van Kochmeister Frigyes és Fleissig

Magyar Légiforgalmi Rt.
TAVASZI MENETREND
Érvényes április 30-ig

7.30	15.00	ind.	BUDAPEST	érk.	9.45	17.30
9.10	16.40	érk.	WIEN	ind.	8.15	16.00

Az autók indulnak: Budapest IV., Váci-utca 1. sz. alól 45 perccel, Wienben a Brístolltól 40 perccel a repülőgépek indulása előtt.

Felvilágosítás és jegyváltás:
Budapest: a Magyar Légiforgalmi Rt. légiutasíróirodájában IV., Váci-utca 1. Telefon: 808-88, a Központi Menetjegyi irodában és annak összes fiókjában.
Wienben: Luftreisebüro der Österr. Luftverkehrs A.-G. I., Kärntnering 5. Telefon: R. 28-1-96.

LEVELÉT ÉS CSOMAGJAIT KÜLDJE LÉGIPOSTÁN!
Díjszabásért forduljon szállítási osztályunkhoz: Aut. 808-88.

ÖRÖKLAKÁS

A mai modern követelményeknek mindenben megfelelő, olcsó, elsőrendű kivitelű

Öröklakások kaphatók lakbértörlesztéssel:

Túra-utca és Bognyák-ut al házakban. (Thököly-ut közelében.) Bővebbet: **Gábor Miklós** mérnök öröklakás- és kisiparképző irodájában, V. Méri-utca 2., I. 6. em. Délelőtt 10-től 1-ig, délután 4-től 6-ig. Telefon: 822-13

MODERN BUTOR SZALON

Állandó kiállítás. Rendkívül előnyös fizetési feltételek * VII., Üllői-ut 14

TURAY,

a „Suttyó”, akinek debüje sok örömet szerzett a Ferencvárosban.

KÉPES

SPORT ÚJSÁG

MÁRIASSY,

a kapitány, akinek a válogatás miatt óriási gondjai vannak.

A „REGGELI ÚJSÁG” ÁLLANDÓ SPORTMELLÉKLETE

MINDEN A SPORTOT ÉRINTŐ KÖZLEMÉNY ÉS KÉP, A „REGGELI ÚJSÁG” SPORTSZERKESZTŐSÉGÉHEZ CÍMZENDŐ BUDAPEST, LIPÓT-KÖRUT 5 TELEFON 296-99 ÉS 125-10

III. évfolyam, 11. szám
Hétfő, 1931 március 16

VASARNAP DÉLUTÁN 4 ÓRÁTÓL A SPORTSZERKESZTŐSÉG CÍME V., VILMOS CSASZAR-ÚT 34 TELEFON 229-31 ÉS 253-09

Újpest vezet a bajnokságban

Újpest—Hungária 2:0 (0:0) Góllövők: P. Szabó és Ströck

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Huszezerfőnyi nézőközönség előtt zajlott le a Hungária és Újpest csapatainak egymás elleni mérkőzése, amely Újpest 2:0 arányú győzelmével végződött. Erre az eredményre csak nagyon kevesen rendezkedtek be, mert az eddigi tavaszi mérkőzések folyamán a Hungária szemmel láthatólag jobb formában játszott, mint Újpest csapata és így mindenki inkább a két-fehérek győzelmében bízott. Nagy meglepetést jelentett azután, hogy Újpest csapata startolt a céljához nagyobb felkészültséggel játszott, amivel szemben a Hungária 5 percig sem volt egyfolytában rendkívül veszélyes. Mintha Bányai mester is „bájtalt” adott volna futballistáinak, olyan jól játszottak az újpestiek és a Hungária végeredményben örülhetett annak, hogy csak két gólt kapott.

Újpest kitűnő játékával teljesen rászolgált a győzelemre, ezzel szemben a két-fehérek mélyen rendezett formájuk alatt játszottak.

Amilyen érthetetlen volt a Hungária gyenge játéka, ugyanannyira megfoghatatlannak tűnt fel, hogy az újpestiek rövid egy hét leforgása alatt hogyan tudtak legjobb formájukba jutni?

Bizonyos az, hogy Újpest csapata hosszú idők óta nem játszott olyan jól, mint a tegnapi napon. Teljes 90 percen keresztül kezükben tartották a játék irányítását, de a Hungáriát mindezek ellenére csak a finisben tudták megtörni. A két-fehérek ezzel elvesztették első helyüket s most az egy ponttal vezető Újpest mögött a második helyen állnak.

Újpest csapatából jóformán egyetlen ember sem lehet kiemelni a másik rovására. Mind a 11 játékos nagyszerűen küzdött és végig ragyogó momentumai voltak. Huber, ha kellett, briliánsan védett, a két bek két felülmúlhatatlan volt, a fedezet sor tömte a csatárokat a labdával, a csatársor nagyobb eredményességét pedig a Hungária csak elszánt védőjével tudta ellensúlyozni.

A Hungária számára mindenesetre fájdalmas ez a körülmény, a két pont elvesztésével azonban még nem veszett el minden. Még hátra vannak a Ferencváros elleni mérkőzések, amelyek váltathatják a bajnokság sorsán. Arra azonban már nehezebben tudnának feleletet adni a két-fehérek, hogy mi okozta a tegnapi debaclet, amely Újpestet juttatta a vezetéshez. A csapat szemmel láthatólag rossz formában van, legnagyobb baj azonban az volt, hogy az ellenfél — jobb volt.

Csapatösszeállítások:

Újpest: Huber — Dudás, Fogl III. — Borsányi, Kvasz, Steiner — Ströck, Auer, Possák, Spitz, P. Szabó.

Hungária: Ujvári — Nagy, Mandl — Kalmár, Weber, Sebes — Varga, Barátki, Skvarek, Hírzer, Ticska.

Klein Árpád szipelére kezdődik a játék. Kalmár mindjárt néhány szép passz ad Vargának. A Hungária csakhamar szabadrugáshoz jut, ezt Nagy rugja és Varga továbbítja, de Huber fogja. Válaszul Possák lövését Ujvári csak nehezen védi. Újpest mind jobban támad és a Hungária kapuja előtt meleg helyzetek teremődnek. A 6. percben Nagy a kapuvonaltól az utolsó pillanatban ment. Kalmár nem tudja fogni a gyors P. Szabót, akinek szenzációs napja volt. Minden trükkje sikerült és mindig szabadon rohant a Hungária kapuja felé. Csak a lövékéssége hiányzott ahhoz, hogy nagyobb arányban eredményes legyen. Percrel percre a legveszélyesebb helyzeteket teremtette a Hungária kapuja előtt, Kalmár néha angol nyugalommal loholt utána, de ez alkalommal a nagyszerűen játszó szélsőt nem tudta legyűrni. A 8., 9. és 10. percben megint ilyen szóloakciója volt P. Szabónak, de ezúttal is minden különösebb eredmény nélkül. A 11. percben P. Szabó beadását Auer kitűnő helyzetben kapu mellé tette. Később Possák büntetőterületen belül saját lábában megbotlott, a tribün tizenegyes után kiáltott, de a bíró — igen helyesen — nem adta meg a büntetőrugást. A Hungária csak Ticska lefutását révén élénkíti a játékot. Ilyenkor veszélyes a Hungária, de az újpesti bekkek is kemény gyerekek. A 17. percben P. Szabó megszökik és beadását Borsányi kapu mellé teszi, majd Possák és Nagy verekednek jó husz méteren keresztül és végül Possák kapu mögé lö. A 19. percben szabadrugás az Újpest ellen. Hírzer labdája visszapattan és

Sebes allg valamivel küldi kapu mellé.

A 20-ik percben Maros Oszkár, a Profiszövelség egyik vezetője, Újpest legnagyobb drukkerre, rendez szokása szerint megint elmegy a pályáról, annyira idegeire megy a játék. A Hungária a

21-ik percben gólhelyzetbe jut. Ticska lefutás után középre adja a labdát, de

Barátki a kitűnő helyzetben álló Skvarek elől rosszul elfejeli a labdát.

A 22-ik percben P. Szabó megint remek helyzetbe jut, de a 16-oson belül elesik. Az újpestiek megint 11-est reklamálnak, de eredménytelenül. A Hungária szemmel láthatólag rendkívül izgatottan játszik és nyoma sincs megszokott, egyenletes és nagystíliú játéknak.

Újpest viszont minden labdát megdolgozik és kérlelhetetlen szívóssággal nyomja a két-fehérekre.

A 26-ik percben szökik Ticska, a belső tulságosan sokat gondolkoznak, a labda ismét Ticskához kerül, de a bíró a döntő pillanatban leszállás címén megállítja a játékot. A 27-ik percben P. Szabó 25-ik,

jubliáris

lefutását tartja, de ez is eredménytelen. A Hungária egy perc múlva éri el legnagyobb gólhelyzetét. Skvarek kiszökik a balszálon és beadott labdáját

Huber az előtte álló Hungária csatároktól zavartatva csak az utolsó pillanatban kaparintja meg.

Újpest most sorozatos kornereket ér el, egyszer Sebes, egyszer Hírzer, majd Kalmár miatt. A tulsó oldalon Ticska faultol. A Hungária most kissé feljön és a 35-ik perc tájékán szinte a levegőben lóg a gól. Később Sebes szabadrugást irányít Újpest kapuja ellen, a labda Varga elé csuszik és ennek beadását Ticska magasán ellövi. A 37-ik percben P. Szabó megint megszökik Kalmár mellől és beadását Auer a kapuvonalon tulviszi.

Az újpesti csatársor most a legkitűnőbb helyzeteket teremti a Hungária kapuja előtt, újabb kornereken kívül más eredményt azonban nem tudnak elérni, viszont a Hungária tervszerűen és csapatoként játékkal góllövési esélyeit még csirájában elrontja.

A második féldőben a futballszerencse forgandósága alapján mindenki a Hungária nagyobb előretörését várja, meglepetésre azonban

Újpest ott folytatja a játékot, ahol az első féldőben elhagyta,

a Hungária pedig most sem tud igazán veszélyes lenni. Újpest „szériában csinálja a kornereket”, a befejezésnél azonban nincsen szerencséjük. A 4-ik percben Possák kitör, de az utolsó pillanatban szerelik. Spitzet megrugják, a szabadrugást Auer irányítja, a labda Spitzhez kerül, aki löki Naggot és így a bíró Újpest ellen ítélkezik. Újpest jobban bírja a tempót és mint az első fél időben, úgy most is könnyűszerrel diktálja a tempót. A 14-ik percben bekövetkezik a mérkőzés legszebb jelenete.

Barátki mintegy 20 méterről kapura lö, de Huber a levegőben uszva fogja ki a labdát.

Válaszul Újpest balszárnya támad és a jobbra átkerült labdát Ströck három méterről küldi kapu mellé. Nagy helyzet volt!

A 20-ik percben Újpest megint több kornert ér el, de ezek is eredménytelenek. Újpest frontban marad, a Hungária csak vergődik és Possák a 29-ik percben egy méterről ront. Possák később lerugja Webert, majd Nagy kornert vét, ki tudja hányadikát? Újpest a 31-ik percben gólt ér el, de a bíró még lövés előtt lejutja P. Szabót leszállásban. Újpest nagyon erősen támad, Auer megrugja Ujvárit, majd itt a 35-ik perc: Újpest vezető góllövője ideje. Ströck a jobbszárlól kitűnően centeréz, a labda a Hungária védőjátékoson keresztül a 16-os vonalon álló P. Szabó elé esik, aki mintegy négy métert nekifut az eléje tartó labdának és jobblábról borzasztóan megugya.

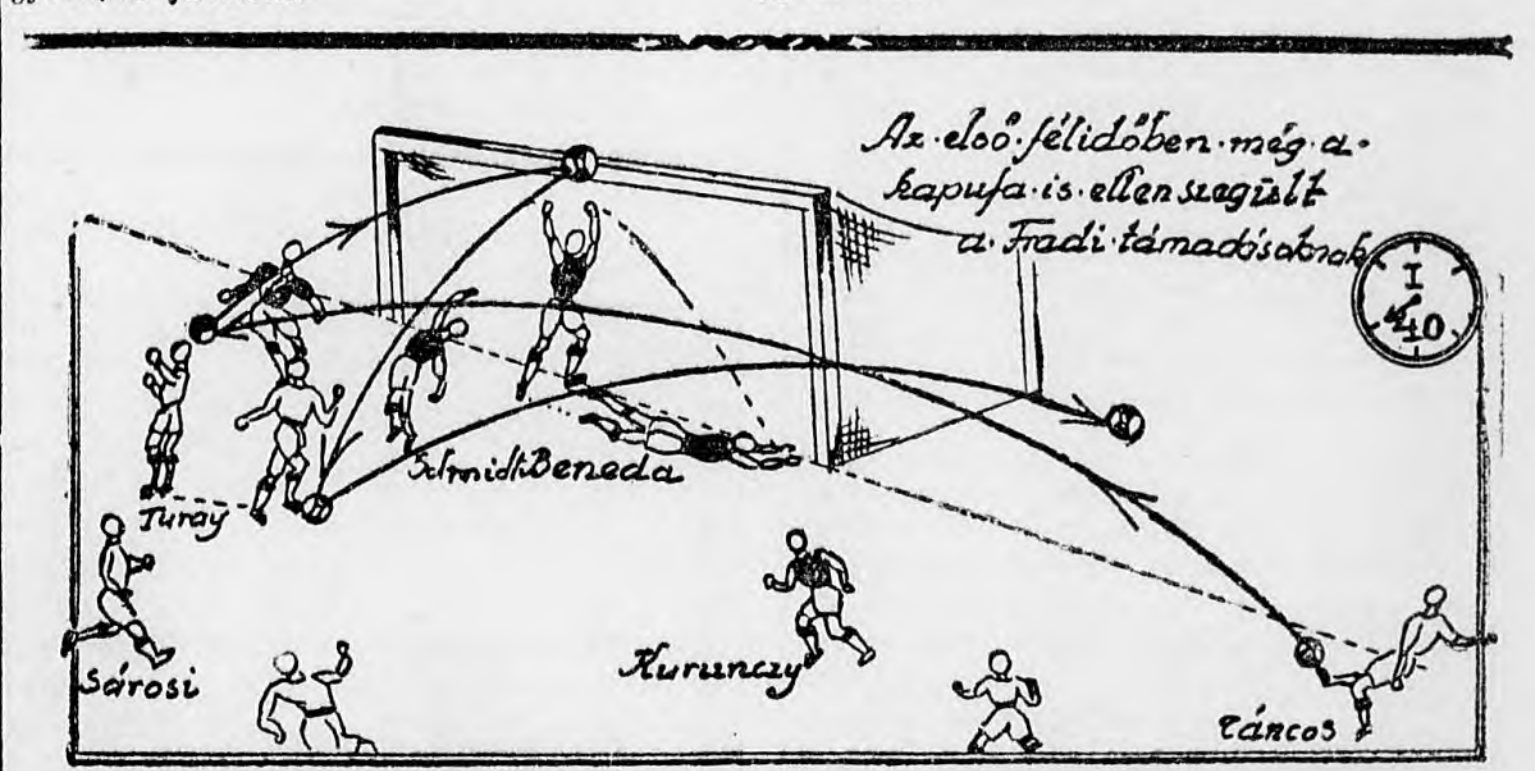
A labda bombamódra vágódik a Hungária kapujába. 1:0 Újpest javára.

Újpest ezzel meg is nyerte a meccset, mert a nagy erőkiéjtés miatt a Hungária képtelen nagyobb offenzívára. Hét perc múlva itt van Újpest második gólja: P. Szabó a balszálon befelé kanyarodik és pontos beadását a berohanó Ströck Ujvári fölé tette a kapuba fejele és Possák a biztonság kedvéért egészen kapuba gurítja a gólvonaton már túlkerült labdát.

Nagy az öröm Újpestenél, mindenütt illa-fehérszázlok lengenek, az újpesti „Dumavár” haredalokat zeng.

Kalmár közben helyet cserél Barátkival és a 43-ik percben közelről rontott, majd az utolsó percben Auer szédítő kapufát lö. Kis híja, hogy a labda be nem pergett a kanuba. Ezzel is végződött a fut-

ballderbi, amely szenzációs lefolyás után Újpest győzelmét jelentette.

Gólzápor az Üllői-úton

Sárosi pompás bemutatkozása a szegediek ellen. Ferencváros—Bástya 7:0 (1:0)

Amire a ferencvárosi berkekben hónapok óta áhítottak, az vasárnap végre bekövetkezett. A zöld-fehér legénység a tulságosan sáros és nehéz talajon is oly pompás játékot produkált a szegedi együttes ellen, hogy egy csapásra visszazserezte közönségének rokonszenvét.

Kétségtelen, hogy ennek a sikernek oroszlán-része Sárosi nevéhez fűződik, akinek okos és önfeláldozó irányítása új lelket öntött a csatárláncba és kitűnő hangulatot teremtett az egész csapatban. Sárosi kitűnő bemutatkozása mellett Turay tavaszi debüje is kellemes meglepetésként hatott. Formajavulása és friss áttörőereje sokat lendített a csapaton és sok örömet szerzett a B-trüben publikumának is.

Witzinger bíró hosszú ideig kifogásolta a pályát és csak nehezen adott bajnoki mérkőzés játékszámra engedélyt. Így majdnem 4 óra volt már, amikor pályára léphettek a csapatok, akiknek első mozgásából is megállapítható volt, hogy vasárnap gólzáporos ferencvárosi győzelemmel fog végződni az ütközet. Már az első percben a szegediek kapuja előtt teremnek a zöld-fehér csatárok, azonban a Takács helyén játszó Szedlaesik kétszer is hibáz. Alig kerül középre a labda, ismét a Ferencváros legénysége kerül a frontba és Sárosi pompás irányításával a jobbszélre adott labdát Tancos középre vágja, ahol a nagy kavardás ellenére is a kitűnően helyezkedő Turay a kifutó Beneda mellett azt a kapuba nyomja. (10-ik perc, 1:0).

A piros-fekete inges szegedi fluk csak a 13-ik percben jutnak lélegzethez, de támadásaik nem veszélyesek, mert nem hirnak megbírkózni a nehéz talajjal. Két lefutásukat offszájd akasztja meg, Sárosi újra meg újra frontba dobja a zöld-fehér csatárláncot, de Toldi és Tancos labdái ismétlen kapu mellé kerülnek. A 25-ik percben Wahl-nak sikerül egyedül lefutni, lövése azonban Amsel hálója fölé kerül a poesolyába.

Ezt a pillanatot szegedi támadást újra a Ferencváros ostroma váltja fel, de a szerenese itt még nem szegődött a zöld-fehérek mellé és Toldi kitűnő labdáját Tancos centiméterekkel vágja a kapu mellé. Beneda kiadott labdája újra Sárosi birtokába kerül, akinek továbbítását Kohut kornerre esavarja. Egyébként vasárnap Kohutnak kornernapja volt, mert az első féldőben minden 5 percben kornert esavar a középre, azonban a

csatárok a tömörülő szegedi védelem miatt azt hasznosítani nem tudják. A Kohut kornert szériát a 40-ik percben Tancos váltja fel, de labdája a kapu fölé került. Rá egy percre újra óriási igazolom támad a szegedi háló előtt. Tancos rug ismét kornert. Pompás beadása a kapu előtt jól helyezkedő Turay-hoz kerül, aki már biztosnak látzó gólt fejel, de a labdája a kapulécen éléje visszapattan, amely labról most már centiméternyire a kapu mellé kerül.

A játék igazi képe csak a II. féldőben bontakozott ki, amikor féltucat gólt helyezett el a Ferencváros a szegediek hálójába. A Bástya felforgatott csapattal állt az újult küzdelemben, de ez inkább ártott, mint használt. Toldi már az 5. percben védhetően gólt lö Beneda kapujába, Szedlaesik három percre veszélyeztet újra, míg a 8. percben Kohut lefutásából Turay háromra emeli a Fradi-gólok számát. A szegediek bárhol is védekeznek, újabb fradi ostromok következnek és a 12. percben Sárosi szökéséből Toldi nehéz szögéből a negyedik gólt szerzi.

Pechje is támad a Bástyának. Emődi egy heves összecsapás folytán Turayt elgúnsolta, a 11-est Papp rugja be (5:0). A gólok sorozatából végre Szedlaesiknak is jut egy. Sárosi előadásából Turay lö, labdája azonban kapufáról a mezőnybe paltan, de a résen álló Szedlaesik azt benyomja (6:0).

A 34. percben Wahl összeszólalkozik a bíróval, mire az kiállítja a szegedi centert.

A hiányos Bástya-csatársor még jobban összeroppan. Egyszer-kétszer felnyomul ugyan Amsel hálójál, de teljesen veszélytelenül. Sőt a játék vége felé a zöld-fehér fluk újra lendületebe jönnek és a 42. percben Tancos sarokrugásából Sárosihoz jutott labda Kohuthoz kerül, aki okos közlére adja Turaynak és az a hetedik góllal befejezi a mérkőzést.

A háromezer főnyi közönség előtt lefolytatott mérkőzésen a bíró tulsokat szaladgált a játékosok között, egyaránt ítélkezése pedig elégedetlenséget váltott ki. Turay 4, Toldi 2, Szedlaesik 1 gólt rugott.

A II. liga eredményei

VAC—Attila 4:3 (1:1).

A II. ligában vezető Attilát nem várt meglepetés érte Budapest: a VAC egy gólkülönségnél győzelmet aratott fölötte. A bíró, Csárdás Gusztáv négy 11-est ítelt a meccsen és a csapatok valamennyi 11-est értékesítették. A győztes gólt a 41-ik percben Blau II. szerzte meg ugyanelek 11-esből.

Somogy—Maglód 3:3 (1:1)

Maglód csapata nagy meglepetésre az első fél-

időben 3:0-ra vezetett és Somogy csak a második féldő 44-ik percében egyenlített ki Miklósi révén.

Turul—Kossuth 5:0 (2:0).

BAK—Terézváros 4:1 (1:1).

A Megyer—Józsefváros és a Soroksár—Rákos-palota-mérkőzés a pálya használhatatlansága miatt elmaradt.

Amatőreredmények: A BSKRT 1:0-ás féldő után 3:0 arányban győzött az MTK ellen, míg a BEAC—Törökvs, Postás—FTC, F. Vasutas—UTE, BTC—33-as és a III. ker. TVE—Urak-mérkőzés a pálya használhatatlansága miatt elmaradt.

A bajnokság állása

	Pont	Gólarány
1. Ujpest	25	52:25
2. Hungária	24	53:24
3. Bocskai	22	40:33
4. Ferencváros	20	30:20
5. III. ker. FC	19	33:24
6. Sabaria	16	24:23
7. Nemzeti	16	25:29
8. Budai „11”	12	22:34
9. Vasas	11	26:36
10. Bástya	10	24:45
11. Pécs-Baranya	7	17:40
12. Kispest	6	24:46

A szombathelyiek is gyarapították pontjaik számát

Sabaria—III. ker. FC 3:2 (1:2)
Góllövők: Boda, Zilahy, Győri, Belkó, Kovács
Szombathely, március 15.
— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A mélyen felázott pályán lejátszott erős iramu és időközönként durva mérkőzés a helyi csapat megérdemelt győzelmével végződött. A Sabaria a gyengébb első félidő után, szünet után, klasszissal javult és közvetlen védelmen kívül fedezet-sorában Stubán, a csatársorban pedig Belkó és Iglédi nyújtott kiválót. A III. ker. kemény ellenfelet bizonyított, játékaival sokaig kétségessé tette a Sabaria győzelmét, de egyes játékosai durván játszottak. A közvetlen védelmen, az egész fedezetsorban kívül a csatársorban Zilahy és Lengyel játszott jól.

A mérkőzés a III. ker. támadásaival kezdődött. Rövid mezőnyjáték után az 5. p-ben kapuelőtti kavardásból mégis a Sabaria jutott vezetéshez Boda lövése révén (1:0). Az iram fokozódott és a 18. p-ben Zilahy Weinhardt hibájából kiegyenlített (1:1). A III. ker. ettől kezdve némi fölénybe került és erősen szorongatta ellenfelét. A 41. p-ben Győri közvetlen közelről megszerezte a vezetést. (1:2).

Szünet után a Sabaria erősen támadott és a 6. p-ben Bolko lövése Fehér jobb igyekezete ellenére is a hálóba került (2:2). A Sabaria mind gyakrabban látogatott le ellenfele térére és

a 19. p-ben Kovács II. révén megszerezte a győztes gólt 3:2.

A 26. p-ben Kovács II. és Lutz összecsapott. Kovács megsérült, de tovább játszott. A 36. p-ben Zilahy ofszájd gólját a bíró nem ítélte meg. A következő percben Janzós könyökficsamérülése miatt elagya a pályát: a Sabaria tíz emberrel játszott és teljesen a védelemre vonult. A mérkőzés a III. ker. eredménytelen támadásával végződött.

Sabaria: Vermes — Kovács I., Janzós — Stubán, Vámos, Gáby — Iglódy, Prém, Kovács II., Boda, Belkó.

III. ker. FC: Fehér — Werner, Bíró — Beretvás, Lutz, Magyar — Fenyvesi, Schiller, Zilahy, Lengyel Győry II.

1500 néző. Bíró: Antalics.

Bucsuzólú győztek a debreceniek

Bocskai—Vasas 2:1 (1:0). Góllövők: Vincze (2) Jeney.
Debrecen, március 15.

A szép tavaszi időben és a viszonyokhoz képest jó pályán lejátszott mérkőzés eredménye jeli az erőviszonyokat, mert a debreceni csapat a mérkőzés nagy részében fölényben volt és különösen a szünet után rendszeresebb támadásaival állandóan veszélyeztetette a Vasasok kapuját. Mindkét csapatban a közvetlen védelem nyújtott kiválót. A Bocskai-kapuban ma debütált a Ferencvárostól megvásárolt Gyurcsó, aki a jobbösszekötőben játszott.

A Bocskai nehezen talált magára és az első tíz percben a Vasas volt fölényben.

A 14. percben Vincze Markost szöktette, aki a kornervonalról visszaadta a labdát Vinczenek, akinek lövéseivel a Bocskai megszerezte a vezetést. 1:0.

A Bocskai ettől kezdve kimondott fölénybe került. A Vasas csak szorongóan lerohanással veszleztet, így a 20-ik percben Jeney révén, akinek lövését Fábán kiütéssel védte. A mérkőzés hátralévő részében mezőnyjáték alakult ki, a Bocskai-csatárok, ha ellenfelük kapuja elé értek, tehetetlenek bizonyultak. A debreceni csapat két kornereen kívül egyebet nem ért el.

Szünet után a Bocskai fedezetsora feljavult és támadásai rendszeresebbek váltak. A támadások nagyrészt Markos vezette, aki a 25-ik percben jó labdát adott Vinczenek, aki nem is késlekedett a második góllal. A Vasas elkeseredett támadásokba fogott, amelyek azonban egyelőre eredménytelenek maradtak. Mindkét kapu előtt a veszélyes helyzetek egész sora keletkezett. A 43-ik percben Jeney lefutott és nehéz szögből lött labdája a Bocskai kapujába került. 2:1.

Csapatösszeállítások:

Bocskai: Fábán — Fejér dr., Moharos — Villányi, Moór, Keviczky — Markos, Vincze, Teleki, Gyurcsó, Horváth.

Vasas: Bereczky — Szemere, Rózsa — Vági, Burger, Kiss — Jeney I., Remmer, Egry, Bruncker, Stancz.

3000 néző. Bíró: Vass Ernő.

KÜLFÖLDI SPORTESEMÉNYEK

Belgrád: Jugoszlávia—Görögország 4:1 (2:0). A Balkán Kupáért vívott küzdelemben Jugoszlávia biztosan győzött. Góljaikat Tomasevic (2) Hitrec és Trnanić lölték.

Bécs: A Hohe Warte-i sporttelepen a Rapid és az Admira 20.000 néző előtt 3:3 (2:0) arányban mérköztek. Előzőleg a WAC 3:2 (2:1) arányban győzött a Nicholson fölött. Sportklub—Slovan 9:3 (6:1).

A szezonban első vereségüket szenvedték a budaiak

Nemzeti-Budai „11” 2:1 (1:1) Góllövők Bihami (2) és Ember

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Budai „11” csapatát a tavaszi szezonban eddig hagyományos szerencséje kísérte, most azonban annak ellenére szenvedett minimális gólarányú vereséget, hogy az egész mérkőzés folyamán többet támadott. A mutatott formáknak megfelelően jogosult is lett volna a budaiak győzelmére, de a Nemzeti nagyobb játéktudású csatárai végeredményben maguknak biztosították a mérkőzés két pontját.

A Nemzeti ez alkalommal nélkülözte Vadast, egyébként komplett összeállításban szerepelt és a budaiak is rendelkezésükre álló legjobb játékosokkal vették fel a küzdelmet. Kilencven percből hatvan-hetven percig a budaiakat láttuk az előtérben, de most a legjobb helyzeteket is elhibázták. Így azután nem is csodálhatjuk, ha végeredményben a rutinosabb, de kevesebbet támadó Nemzeti győzött.

A mérkőzés első félideje a sáros pályán kevés jót mutatott.

Herzog Ede, a békecévek szövetségi kapitánya meg is jegyezte, hogy békevilágban a második csapatok játszottak ilyen gyenge tempóban.

Az erőltetett játék közepette meglepetést jelentett, amikor a Nemzeti a 41-ik percben nagy túlművelés után Bihami révén megszerezte a vezetést. Ennek azonban csak rövid ideig örülhettek a fekete-fehérek, mert a 44-ik percben Ember a 16-oson belül tisztán kapta a labdát és éles, he-

lyezett labdájával szemben Gallina tehetetlen volt (1:1).

A második félidőben a budaiak folytatták erőteljes, de eredménytelen játékukat. Közben a Nemzeti támadókedve is felélénkült, de a gólok csak nem akartak bekövetkezni. Végre a 29-ik percben elődött a meccs sorsa. Opatá, aki előbb mint balszélső szerepelt, de a második félidőben már helyet cserélt Grosszal, nagyszerűen összejátszott Odryval, majd

újabb szöktetés helyett a jobbszélről hirtelen a középre vágta a labdát és Bihami védhetetlenül befejezte. (2:1).

Ez volt a győztes gól, amely a Nemzetinek újabb két pontot jelentett.

A Budai „11” ezután változtatni kívánt az eredményen, de eredményt a jól dolgozó Nemzeti védelem miatt nem ért el. Az utolsó percben a Nemzeti csatárok fölényesen játszanak és így elmulasztottak egy újabb kilövő gólhelyzetet, ez azonban már nem változtat a helyzeten: a Budai „11” meg nem érdemelt vereségén. A mérkőzés a Hungária-úti pályán folyt le.

Csapatösszeállítások:

Budai „11”: Lantos — Weber, Hungler — Kárpáti II., Polgár, Schuster — Schmidt, Stancsik, Ember, Lyka, Tárnok.

Nemzeti: Gallina — Flóra, Török — Hossó, Buza, Belcsik — Odry, Grósz, Szenes, Bihami, Ormos.

Bíró: vitéz Karsay.

FEJTSE MEG GYORSAN: KI LÖTTE A GÓLT?

A másfélórás futballmérkőzések hullámzó játékával sok és változatos perccel tudnak nyújtani a közönségnek, de mégis legszebbek és legizgalmasabbak azok a pillanatok, amikor lendülettel végődik a labda a hálóba.

Ki lötte a gólt? — hangzik ilyenkor a kérdés, amit sokszor bizony csak a fényképező-kamara objektívje tud megmondani. A sportfelvételek néha még így is rejtélyesek, mert a lerögzített ké-

péken is gondolkodni kell a góllövő játékos személyén.

Keresse meg e képen ön, hogy ki lötte a gólt, jelölje meg egy kereszttel és küldje be pontos címmel elátva a Reggeli Ujság sportszerkesztőségének (V., Lipót-körút 5.)

A helyesen megfejtők között a következő jutalmakat sorsoljuk ki:

I. díj 50 pengő, II. díj 20 pengő, III. díj Gedő Lipót karrikatúrája a nyertesről.

Végre győztek a kispestiek

Kispest—Pécs-Baranya 3:0 (1:0)
Góllövők: Purzeld (11-esből), Lukács és Paczolay

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A bajnokság utolsó helyén álló Kispest tegnap az utolsóelőtti Pécs-Baranya csapatát látta vendégül a kispesti pályán és azt meglepetésre 1:0-ás félidő után 3:0 arányban legyőzte. A győzelem megérdemelt volt és nagyobb arányú is lehetett volna, ha a Pécs-Baranya kapusa, Biri nem védett volna olyan kitűnően. A sáros pályán Kispest jobban bírta az iramot és szünet után teljesen ellenfele fölé kerekedett. A Pécs-Baranyában csak a közvetlen védelem elégtelt ki.

Kérdés után Kispest mindjárt támadólag lépett fel. Biri az 5. percben Csendes közelről leadott labdáját kornerre védte. A kornereből Kormos kapura fejezt, de Biri megint kitűnően mentett, majd a 15. percben Steiner közeli lövését a földön elnyulva is kivédte. Sorozatos támadások után csak a 41. percben esett a mérkőzés első gólja.

A pécsi védelem Steinerrel a 16-os vonalon belül elbukta, a bíró 11-est ítél és ezt Purzeld belötte (1:0).

Szünet után Kispest támadásai még jobban megélénkültek. Pécs-Baranya mindjobban visszasesik, úgyhogy a kispestiek nyomászó fölénybe kerülnek. A 13-ik percben Kautzky közlőből a kapu mellé lö. Kispest a 23-ik percben biztosította be számára a győzelmét.

Csendes beadása Lukácshoz került, aki gólt fejejt. 2:0 a Kispest javára.

A 33-ik percben Csendes élesen kapura lö, közben Steiner rátámadt Biri-re, mire Réder meg rugta. A bíró mindkét játékost kiállította. A 35-ik percben Somogyi legázolta Purzeldet, mire a bírót is kiállította. A 40-ik percben Paczolay lövése Iványi lábán célt tévesztve került a pécsi kapujába. Biri már hiába vetette magát a labda után. A mérkőzés Kispest támadásával ért véget.

Csapatösszeállítások:

Kispest: Dénes — Rozgonyi, Császár — Raix, Purzeld, Keresztes — Paczolay, Lukács, Kormos, Csendes, Steiner.

Pécs-Baranya: Biri — Iványi, Rédei — Palkó, Somogyi, Foór — Kovács, Temesi, Kautzky, Halas, Magyar.

A Sparta is kikapott Prágában

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A cseh futballbajnokságban a Viktoria—Ziskov nagy meglepetésre 2:1 (1:1) arányban legyőzte a Spartát. Egyéb eredmények: Bohemians—Teplitz 3:2 (1:1), Slavia—Nachold 6:2 (3:2), Kladno—Meteor 6:1 (3:1). A bajnokságban a Slavia vezet 16 ponttal. Második a Bohemians és harmadik a Sparta.

Vétó a patikában

Párizsban öngóllal veszett a német válogatott futballcsapat

50.000 néző a colombesi Stadionban, köztük 15.000 német.

Párizs, március 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A francia fővárosban óriási érdeklődéssel nyílt a háboru kitérője és befejezése óta első ízben eldöntésre kerülő francia—német válogatott mérkőzés iránt. A francia külügyminisztérium azzal kedveskedett a német futballistáknak, hogy a mérkőzés kezdete előtt nemcsak a francia, hanem a német himnusz is eljátszatta. A mérkőzés egyébként teljesen magán viselte a francia—német közeledés, sőt a barátság jeleit is.

A németek mintegy 15.000 főnyi nézőtáborát menesztettek Párizsba. Berlinből, Hamburgból, Aachenből, Düsseldorfból, valamint Délnémetországból nagyon sok különvonat indult. A mérkőzés végeredményben csalódást jelentett a németeknek, mert az igen kitűnően játszó franciák váratlanul legyőzték őket. A párizsi labdarúgók az utóbbi években már több figyelemreméltó eredményt értek el. (Két-három évvel ezelőtt Párizsban a 13:1-es budapesti eredmény után 3:0 arányban verték meg a magyar válogatott csapatot) és a németek elleni játékkal is bizonyoságot szolgáltatottak egyre fejlődő játékkultúrájukról.

A franciák az ugynevezett „hajrástílus” játszóttak, tehát éppen azt, ami eddig a németeknek is erősségük volt. A németek viszont gyengébben játszottak, de így is csak öngóllal vesztek.

A colombesi Stadionban 50.000 főnyi nézőközönség előtt a franciák kezdték a játékot, igaz kupastílusban. A franciák olyan nagy erővel támadtak, hogy a széteső német csatársor mellett a német védelem már az első negyedórán megintott és

akkor is esett a mérkőzés egyetlen gólja, amelyet a fedezetjátékos Münzerberger segített a németek hálójába.

Tipikus öngól volt. A németek nélkülöztek Herget irányítását és így a kiegyenlítést sem tudták megszerezni. A második félidőben a játék mindinkább eldurvult, úgyhogy Ludwig Hoffmann, a németek tankját kivitték a pályáról. Helyére Bergmayer állt be, aki helyett viszont Völker játszott. A csere nem sikerült, a heves iram is alábbhagyott és az utolsó negyedóra szintelen játékkal telt el. A franciák kitűnő örömmel fogadták honfitársaik győzelmét.

Halál futballozás közben

Bécs, március 15.

— A Reggeli Ujság bécsi tudósítójától. —

Bécsben tegnap délután futballozás közben halálos baleset történt. A bécsi Elektromosok és a Meidlinger Sportklub mecsén Wilhelm Tasser a játék hevében összeütközött Josef Klemencicel, az Elektromosok kapusával. Klemencic a földön fekvő maradt, majd az öltözőbe szállították, a mentők koponyacsonttörést állapítottak meg és a fiatal futballista a kórházba való szállítása közben a mentőkocsiban meghalt. A vizsgálat megindult.

Ma este állítják össze a válogatott csapatot. Vasárnap Prágóban kerül eldöntésre a legújabb cseh—magyar válogatott mérkőzés, amelyre a szövetségi kapitány ma este állítja össze a magyar csapatot. A szövetségi kapitány kétségkívül nehéz helyzetben van, mert a formák még nem alakultak ki, egy kis ügyességgel azonban olyan csapat szerepeltethető, amely megelégedésünkre képviselheti Prágóban a magyar színt. Az eddigiek szerint Amsel, Mandl, Borsányi, Ströck, Auer, Turay, esetleg P. Szabó helye látszik biztosítottnak. A többi helyekre több esélyes pályázó van. Sárosi is be lehetne állítani a magyar csapatba, egyrészt azért, mert kivülé nincs jó formában levő középfedezetünk, másrészt, mert Meisl Hugó sem jött zavarba, ha a 17 éves Holzmant szerepeltetni kellett. Sárosi valószínűleg nem hozna szégyent Máriássy Lajosra.

A soroksáriak kitűnő szereplése a mezei futóbajnokságban

A MASz pestvidéki kerülete Soroksáron vasárnap rendezte az 1931. évi kerületi mezei futóbajnokságot.

A szeniorok versenyt a kitűnő formában lévő Hevele játszva nyerte.

A juniorok is erősen küzdöttek egymással. Kőszegi csak egytized másodperccel tudott Eisrich felett győzelmet aratni.

Részletes eredmények: Szeniorok (táv 7200 m, 33 induló). Bajnok: Hevele (SAC) 26 perc 32 mp. 2. és 3. holtversenyben Belházi (VAC) és Rigler (BIC) 27 perc 35.2 mp. 4. Vértés (DAC).

Csapatversenyben: 1. a SAC csapata 46 ponttal, 2. BIC 58 pont, 3. DAC 59 pont.

Juniorok (táv 3000 m, 29 induló). Bajnok: Kőszegi (DAC) 11 p. 10.6 mp. 2. Eisrich (SAC) 11 p. 10.7 mp. 3. Hevele II. (SAC).

Csapatversenyben: 1. a SAC csapata 23 ponttal, 2. a DAC 28 p. 3. RAFC 70 pont.

A Thomka-versenyt az ESC nyerte

A Budapesti Egyetemi Atlétikai Club ma délután az egyetemisták lágyúnyosi pályáján és környékén 6000 m-es távon rendezte a tavaszi idény egyik legkiemelkedőbb mezei futóversenyét, a Tomka Áron-emlékversenyt, amelynek győztese az ESC csapata 29 ponttal (Eper 1, Hegedűs 4, Cégény 7, Belházy 8, Osuszth 9), 2. Törökvs 78 ponttal, 3. BBTE 96 ponttal, 4. MAFC 103 ponttal, 5. BEAC 120 ponttal, 6. Vasas 136 ponttal, 7. Közg. EAC 175 ponttal, 8. Beszkárt 183 ponttal.

Gerevich nyerte a Hősök kardvívóversenyét

A Magyar Athletikai Club vasárnap rendezte a Műgyetem aulájában nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának védnöksége alatt a világhírbőrből hős halált halt bajtársai és vívói emlékére kiírt X. Országos Hősök Emlékversenyének első részét, a kardvívóversenyét.

- 3. Széchy László Tisza István VC 6 győzelemmel (25 kapott tussal).
4. Kovács Pál BBTE, 5 győzelemmel.
5. Erdélyi Jenő MTK 4 győzelemmel.
6. vitéz dr. Uhlaryk Jenő Wesselényi VC 3 győzelemmel.
7. Dr. Tóth Péter MAC 2 győzelemmel, 33 kapott tussal.
8. Maszlay Lajos főhadnagy Tiszi VC 2 győzelemmel, 34 kapott tussal.
9. Hámory Gaszton Tiszi VC 1 győzelemmel.

A magyar testnevelés örökemlékü apostolának: Matolay Eleknek fényes ünnepségek keretében leleplezett szobra.

A szegedi munkások tornász bajnoksága

Vasárnap délután rendezte a MOTESZ déli körülete a szenior tornász csapatbajnoki versenyt lovon, korláton, nyújtón és gyűrűn. A versenyen három szegedi csapat, a Szegedi Munkás, KEAC és a Szegedi Torna Egylet vett részt.

- Részletes eredmények:
Lovon: Bajnok: Szegedi Munkás Egylet A) csapata 49.73 ponttal, 2. KEAC 37.86, 3. Szegedi Munkás B) 31.40.
Korlát: Bajnok: KEAC 51.53 ponttal, 2. Szegedi Munkás A) 49.10, 3. SZTE 46.30.
Nyújtó: Bajnok: SZTE 48.16 ponttal, 2. Szegedi Munkás 47.23, 3. KEAC 43.06.
Gyűrű: Bajnok: Szegedi Munkás 49.77 ponttal, 2. KEAC 47.27, 3. SZTE 32.11.

Jól sikerült a BTC disztornája

A BTC előkelő közönség jelenlétében, zsúfolt ház mellett rendezte vasárnap délelőtt disztornáját az Uránia mozgóképszínházban. Az olasz bajnokok távolmaradása semmit sem ártozott az ünnepély sportbéli színvonalának, mert a BTC világbajnokai: Pelle István és Peter Miklós, valamint országos bajnokcsapata, továbbá a hőlygyek győngyörű mutatványai percenként tapsra ragadták a nézőket.

A megnyitő beszédet Vermes Nándor dr., a BTC társelnöke mondotta, majd megkezdődött a hőlygyek szabad- és világitó buzogánygyakorlata és világbajnokaink szertornázása, melyeket szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel fogadott a közönség.

Szapáry grófnő tátrai győzelme

A rendkívül téli időjárás meghosszabbította a szezont. Az itteni nemzetközi síkversenyen a 18 km-es távversenyt a prágai Stehlik nyerte 1:12:16 mp.-es idővel. A hölygyek 5 km-es versenyét Szapáry Marianne nyerte (MagyarSI Club) 31:20 mp.-es idővel. 2. Smerkovszka (Prága) 31:34 mp. 3. Szapáry Gabriella (Magyar SI Club) 31:41 mp.

FŐSZERKESZTŐ: BÉKESSY IMRE.
Kiadótulajdonos a Reggeli Ujság Lapkiadó-vállalat Részvénytársaság
Felelős szerkesztő és kiadó: BÉKEFFY GEZA

Az első reggeli póstavcl megkapja lakásán a REGGELI UJSAG-ot, ha előfizet egy negyedévre 2.80 pengőért

Külföldi eredmények

- Milánó: Ambrosiana—Gymnastica Escrima La Plata. 3:3.
Milánó: Genova—Modena 5:3, Pro Vercelli—Alessandria 6:2, Livorno—Napoli 1:2, Casale—Lazio 0:2, AS Roma—Juventus 5:0, Torino—Bologna 1:1, Legnano—Brescia 2:2, Triestino—Pro Patria 0:0.
Brüsszel: FC Brügge—CS Brügge 2:1, Standard Lüttich—Berchen Sport 1:4, Beersot AC—FC Antwerpen 1:1, Tubantia AC—Racing Malines 1:1, FC Malines—RC Montegnée 8:1, Lierse SK—Union St. Gilloise 1:4, Daring Brüsszel—SC Anderlecht 2:1.
Zürich: FC Lugano—FC Chiasso 2:0, Urania Genf—Etoile Chaux de Fonds 5:1.

SIITZ, aki a nagy meccsen adós maradt a töle megszokott játékkal

Leventék boxbajnoksága

- Budapest levente ökölvívó bajnoki küzdelmeinek döntőjét vasárnap este tartották a Sportarénában nagyszámu közönség előtt.
Részletes eredmények:
Légsúly: Bajnok: Kalikin.
Bantamsúly: Bajnok: Gera.
Pehelysúly: Bajnok: Erős.
Könnyűsúly: Bajnok: Enekes (VI), 2. Lovas (VII), 3. Papp (VI), 4. Márton (VII).
Weltersúly: Bajnok: Szabó (VI), 2. Szabados (VII), 3. Fritsch (VI), 4. Mészáros (X).
Középsúly: Bajnok: Kerekes (IV), 2. Tóth (VII), 3. Munich (III), 4. Magyar (VI).
Kisnehézsúly: Bajnok: Zsida (X), 2. Gyurkó (X), 3. Orsolyák (VII), 4. Rosenberg (VIII).
Bajnok: Kőrösi.

LÓSPORT

Meglepetések a vasárnapi ügetőversenyen

Sok elázott vasárnap után, szép időben, de még mindig sáros talajon futották le a márciusi miling harmadik napjának futamait. A nap hőse az eddig teljesen formán kívül levő Maszár Ferenc volt, aki három versenyben — köztük a főszámban Medeával — győzött. A Handicap-et két részre osztották. Mindkettőt a fogadásokban elhanyagolt ló nyerte meg. Mikulás II. és Sárgarigó ugyanis aulszajderek voltak. Rendkívül érdekes, sőt izgalmas volt a Márciusi-díj. Ebben a versenyben jóllehet csak három ló: Tamerlan, Meridian és Charlston állt a starthoz, mégis változatos volt. Meridian — a futam reás favoritja — indítás után teljesen reménytelenül hátul kullogott. Valóságos csoda volt, hogy mégis sikerült Meridian-nak a legerősebb küzdelem után a versenyt megnyerni. Az utolsó számban a Gizella-istálló Ipsé-je aratott rendkívül népszerű győzelmet. Az eredmény a következő:

- I. 1. Nevidian (Maszár F. 2 és fél reá), 2. Mima (Maszár I., 8), 3. Delila (Fityó, 2 és fél). F. m.: Any. Tot.: 10:10, olasz: 37.
II. 1. rész. 1. Mikulás II. (Dózsa, 2) 2. Pergő (Maszár F., 1 és negyed), 3. Dante (Kovács II., 3). F. m.: Malvína, Diana, Mimos, Ormuzd, Nótás. Tot.: 10:50, 12, 12, 12, olasz: 50.
II. 2. rész. 1. Sárgarigó (Maszár F., 8) 2. Ke-ringő (Haas, 4), 3. Juhar (Kallinka, 2). F. m.: Lady of Pamuk, Pogány, Krampusz, Othello, Patyolat II. Tot.: 10:30, 25, 20, 16, olasz: 54.
III. 1. Meridian (Zvillinger, 2 reá), 2. Charlston (Maszár F., 1 és fél), 3. Tamorlan (Maszár I., 6). Tot.: 10:14, olasz: 18.
IV. 1. Epos II. (Maszár I., 1 és fél reá), 2. Avanti D. (Kallinka, 5), 3. Kedves (Haas, 3) F. m.: Cyklon, Orkán. Tot.: 10:14, 10, 16, olasz: 35.
V. 1. Medea (Maszár F., 3), 2. Eion (Marschall, 3), Naplopó (Kovács II., 10). F. m.: Colocaid, Dárda, Mályvácska. Tot.: 10:61, 26, 22, olasz: 35.
VI. 1. Ipsé (Feiser, 6), 2. Tőhőtöm (Maszár I., 1 és fél), 3. Fényes (Fischer, 2). F. m.: Sátán, Bu-felejtő, Gyöngyszem, Pista. Tot.: 10:90, 14, 12, 11, olasz: 52.

A März-handicap vasárnap került elődöntésre a Kricau-ban. A bécsi ügetőverseny első napjának érdekes előfogatási versenyében a klasszist képviselő Semmering győzött. Második lett Eperest és harmadiknak Dreiviertel érkezett be. Tot. 10:47, 18, 94, 18.

TÖRJE A FEJÉT! ÉRDEMES!

Megfejtések posztra adandók legkésőbbben esütörtökön. Cím: Reggeli Ujság szerkesztősége, V., Lipót-körút 8. A levél vagy levelezőlap címlapjára feltűnően ráírandó: Törje a fejét és melléklendő a Törje a fejét lenti szelvénye. A helyes megfejtők között a következő 22 jutalmat osztjuk ki: 1. díj: 20 pengő, 2. díj: 10 pengő, 3. díj: 5 pengő, 4-5. díj: 1-1 drb. negyed sorsjegy a XXVI. osztálysorsjátékhoz. 6. díj: egy nagy fénykép Foto Klára műveiből. 7-8. díj: egy-egy üveg Morrison-féle kölnivíz. 9-10. díj: egy doboz egynegyed kg. Dreher-Maul csokoládé. 11-12. díj: két darab finom arcápoló szappan. 13-14. díj: egy-egy csomag Pillavin-fenyőfűrdőtableta. 15-22. díj: egy-egy értékes könyv. A jutalmakra már egy helyes megfejtéssel is lehet pályázni.

Table with 12 columns and 12 rows for the word search puzzle. Includes a list of words to find and a grid of letters.

- FÜGGŐLEGES:
1. Történelmi nevezetességű folyóvíz.
2. Weekendfelszerelés.
3. Amerikai folyó.
4. Kicsodák.
5. A Vasgyáros írója (h betűje nélkül).
6. Kéményspró szerzősége.
7. A nagyhatalmak egyesülése.
8. Idegen összetételekben kettőt jelent.
9. Óra.
10. Takarítás.
11. K...s.
12. Zord.
13. Ékezet.
14. Elesen.
15. Tétrész.
16. Gyógyítóerejű nővény.
17. Évszázadban test az ember.
18. Allatt lakás.
19. Legtöbbszörre állami intézmény.
20. Fűrdőtrikó ritkán takarja el.
21. Vízitündér.
22. Lakihegyen található.
23. Bolond.
24. Amerikai tábornok volt.
25. Arab nevekben gyakran előforduló szócska.
26. A 25. függőleges le az.
27. E-vél földműves használat.

Betűrejtvények

1. (Schillinger Oszkár, Bp.)

Fiatal medve 77 év

2. (Schillinger Oszkár, Bp.)

1/3 Rp. s

Lépcsőrejtvény

Table with 6 rows and 6 columns for the staircase word search puzzle.

A vízszintes sorokban levő szavak jelentése (a a lépcsőig, b a lépcsőtől, c az egész sor):
1a) Folyó Oroszországban, 1b) névmás, 1c) kedves.
2a) Vallás, 2b) ige és nem, 2c) operacim.
3a) Német női név, 3b) ügyvéd keres rajta, 3c) eltakarít synonymája.
4a) gőz, benzín hajtja, 4b) a biblia más neve, 4c) leginkább női foglalkozás.
5a) igeikötő, 5b) ha Istent... 5c) nyugtáz.
6a) mássalhangzó, 6b) férfinév, 6c) híres zongoraművész.
Az első függőleges sor felülről lefelé olvasva, egy magyar város nevét adja.

Névjegy-rejtvény

Melles Ria

Melyik francia városban lakik e névjegy tulajdonosa? (A név összes betűinek helyes átcsoportosítása után lehet kitalálni.)

Szótagok

A — ab — bert — di — e — ges — tn — lon — lot — le — ler — sa — schl — to — te — van — vos.

- 1. A «Wilhelm Tell»-t írta.
2. 1919—25 német köztársasági elnök.
3. A Vogézek francia neve.
4. Angol bírtok.
5. A Földközi-tenger keleti partmelléke.
6. Velencei iskolájú olasz festő, csodás repülő anyaga (oltárképrészlet) a Szépművészeti Múzeumban látható.
7. Dávid lázadó fia.

A szótagokból összeállítható tulajdonnevek kezdőbetűi győngyörű spanyol város (Aleazar) nevét adják.

Megfejtések

- az 1931 március 9-iki számból:
Keresztrejtvény:
Vízszintes: 1. Szilvavalkóvár, 2. Zabola, 3. Reális, 4. Eriya, 5. LN, 6. Ra, 7. Ma, 8. Ra, 9. Ad, 10. Tiedé, 11. Sibir valda, 12. Nr, 13. Evancélium, 14. Corso, 15. Iza, 16. Ro, 17. Szűzse, 18. Zsán, 19. Est, 20. Imám, 21. Ut-lapu, 22. At, 23. Onthonos, 24. Samu, 25. Rót, 26. Kanoe, 27. Kis, 28. Tá, 29. Sakkmat, 30. Függőleges: 1. Szerencse, 2. Vándor-lizmus, 3. Irgalmasok.
Kiegészítő rejtvény: 1. Lasker, 2. Eladás, 3. Haladó, 4. Anzalg, 5. Romola = Lehár.
Belsőker: Tank, Rigó, Olló, Utas, Báró, Alom, Daru, Orom, Uszák, Rétes = Troubadour.
Számrejtvény: 315.
Pótlórejtvény: Lengyel Menyhért: A kínai lány.

JUTALMAK:

- 1. díjat, 20 pengőt nyerte: Kovács Gáspár, Újpest.
2. díjat, 10 pengőt: Krausz Juliska, Budapest.
3. díjat, 5 pengőt: Hegedűs Sándor, Nagykálló.
4-5. díjat, egy-egy darab egynegyed sorsjegyet a XXVI. sorsjátékhoz: Lehoczky Istvánné, Miskolc, Friedrich Gyula, Budapest.
6. díjat, egy nagy fényképet: Foto Klára

Katona Erzsébet, Budapest.
7-8. díjat, egy-egy üveg Morrison-kölnivíz: Szántó Klára, Budapest, Tarina Margit, Budapest.
9-10. díjat, egy-egy doboz Dreher-Maul csokoládé: Reissmann Istvánné, Újpest, Bucek Józsefné, Kapuvár.
11-12. díjat, két-két darab finom szappant: Eörf Gyűreghő Józsefné, Újpest, Kovács József villanyzerelő, Budapest.
13-14. díjat, egy-egy csomag Pillavin fenyőfűrdőtablettát: Verbó Zsóka, Kispeszt, dr. Lechner Zsuzsa orvos, Budapest.
15-22. díjat, egy-egy értékes könyvet: Generich Zoltán mérnök, Budapest, Romonik Attila, Komárom, Keresztes Gyula, Budapest, Szirmai Reginald, Cegléd, Jakobovits István, Budapest, Bartók István, Eger, Bott Krisztina, Budapest, Földes Böske, Nyíregyháza.

REGGELI UJSÁG
március 16. Törje a fejét! szelvénye

Mit üzennek az ellenzéki vezetők a súlyos közterhek alatt görnyedő polgárságnak?

A tudós rabbi felelete:

Samuka hat hélig súlyos betegen fekszik. Amikor végre meggyógyul és fölkel az ágyból, Krausz rémülten látja, hogy a gyerek háta egészen hajlott.

Krausz rögtön fogja csemétjét és felviszi egy specialista-hoz. Amikor a specialista hozzáfog, hogy megvizsgálja Samukát, Krausz nyugodtan rászól a gyerekre.

— Samukám, drágám, tartsd magad egyenesen, hadd lássa a doktor bácsi, hogy milyen görbe vagy.

Állami divatszalon

Az egyik közüzem, az Országos Ruházati Intézet estélyi toalettet is csinál. Minthogy a közüzemekért végső fokon a kormány felelős, nem csodálkoznánk, ha néhány hét múlva illeszmit olvasnánk az interpellációs könyvből.

Van-e az összkormány tudomása arról, hogy Kondor Sámucné estélyi ruhája a slusszban szűk, a hónalj alatt ráncolódik és a dekoltázs úgy el van szabva, hogy kilátszik a kombiné?

Hajlandó-e az összkormány odahatni, hogy az Országos Ruházati Intézet az általa elkövetett eme hibákat díjmentesen rendbehozza, továbbá gondoskodni arról, hogy a fenti közüzemből kikerült estélyi ruhák a jövőben megfelelő legyen a dekoltázs?

A pénzügyminiszter optimista...

Nekünk lyukas a cipőnk, a pénzügyminiszter ur optimista.

Nekünk elárverezik a mérlegünket, a pénzügyminiszter ur kedvező jeleket lát.

Mi öt hónapja nem ettünk húst, a pénzügyminiszter ur tele van reménységgel.

A pénzügyminiszter ur optimista, mi nem vagyunk azok. Mert mik azok a kedvező jelek?

Párizsban összeült a gabonkonferencia, megkötötték a francia-olasz flottaegyezményt, Gandhi kibékült Angliával.

A Kanári-szigeteken fűtyülnek a rigók. Hát nem, ezek nem. Ellenben: ha majd a Kondor huszonnégy órára öt pengőt kér kölcsön és két hét múlva egy pengőt visszaad belőle, akkor majd lehet állítani, hogy már mutatkoznak kedvező jelek.

(Gömöri)

A Nevető Hétfő távirója

Hatóságok,

Budapest.

Berlinben megbüntették a Chaplin-imitátorokat, nálunk a Napoleon- és a Mussolini-imitátorok szabadon grasszálnak.

Tudós rabbi.

Kuna P. András első pesti észlelete

Amikor képviselőnek választották Kuna P.-t és felkerült Pestre, mindjárt az első nap végigjárta a pesti utcákat. A tapasztalatairól másnap aztán beszámolt Sokorópátkáinak:

— Vékonybélű emberek ezek a pestiek, ebédre gyümölcsöt esznek.

— Aztán honnan tudod ezt, komám?

— A bótokban láttam kiürva, azt mondja, hogy: déligyümölcs.

A népjóléti miniszter áprilisi fizetése

Ujságíróküldöttség járt Ernst Sándornál. A küldöttség arra kérte Ernsztet, hogy vállalja a nyugdíjintézetük védnökségét.

Ernst kész örömmel elfogadta a tisztséget és áprilisi havi fizetését nyomban följárólta a nyugdíjintézet javára.

A küldöttség ezután a miniszterelnököt kereste fel:

— Nagyméltóságod, egy tiszteletteljes kérésünk volna, tessék fizetésjavítást adni Ernsztnak.

Petrovácz Gyula és Kéthly Anna

Petrovácz is felszólalt az Iparfejlesztési Javaslat vitájában. Beszéde közben Kéthly Anna odaszólt a mellé ülő Rothensteln Móricznak:

— Szeretném egyszer a Petrováczal ondolálatni a hajamat.

— Miért pont vele?

— Remekül tud csúrní-csavarni.

Bud János nagy ember

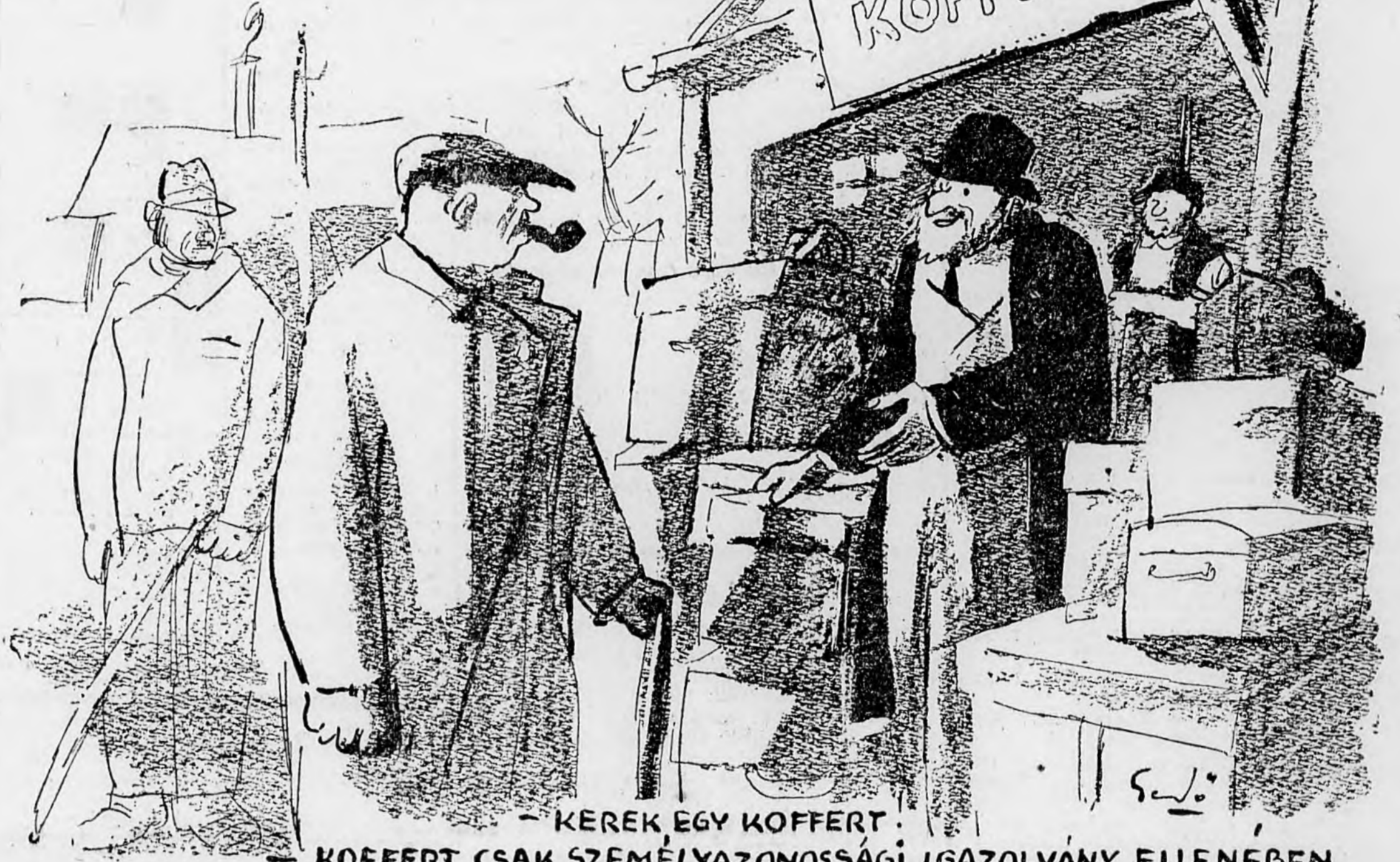
A politikus fla, aki széprást gyakorol, felkel az asztaltól és bemegy a politikus szobájába:

— Bud János nagy ember: mond papa, ezután pontot kell tenni?

— Nem flam, kérdőjelet.

BIZONYTALAN IDŐK

KOFFERE

— KEREK EGY KOFFERT!

— KOFFERT CSAK SZEMÉLYAZONOSÁGI IGAZOLVÁNY ELLENÉBEN ADUNK!

Mit fognak mondani a pékek, ha a felsőbiróság előtt valamely módon be tudják bizonyítani, hogy nem a pesti zsemlye legdrágább a világon?

A tudós rabbi felelete:

Kondor és Krausz a Budapest felé jövő vonaton utaznak. Mikor Rákosrendező elhagyja a vonat, Krausz feszegve mondja Kondornak:

— Kondorkám, baj van. En jegy nélkül szálltam fel a vonatra. A kalauzt sikerült elkerülni, de most félek, hogy a portás a Keletinél nem fog jegy nélkül kiengedni.

— Na, majd én segítek rajtad — mondja Kondor nagylelkűen, — ide figyelj. Az én jegyemre ráírom a te nevedet, te pedig ird fel magadnak a jegy számát. En aztán kimegyek előre, bedobom a jegyemet az urnába, te pedig gyere utánam és ha a portás kéri a jegyedet, mondd, hogy már az urnába dobtad.

A vonat megérkezik a Keletre és minden a megbeszélte szerint történik. A portás azonban nem áll könnyen kötélnék, mire Krausz hatalmas lármát csap. A nagy kiabálásra odajön az állomásfőnök és érdeklődik, miért van olyan lármá.

— Kérem — mondja Krausz — én bedobtam a jegyemet az urnába és a portás ur most követeli a jegyet.

— Láttá valaki, hogy bedobta? — kérdezi az állomásfőnök.

— Nem láttá senki, de én ráírtam a nevedet és véletlenül a jegy számát is megjegyeztem: 278985. Tessék utánanézni.

Az állomásfőnök kinyitja az urnát és rövid keresés után a jegy előkerül.

Az állomásfőnök meghajol:

— Rendben van, Krausz ur.

— Mi az hogy rendben van — ordít Krausz — én kérem a panaszkönyvet!

Ezren és ezren vetették fel már a kérdést: mikor hagyja el Bethlen a miniszterelnöki pozíciót? Az alábbiakban a tudós rabbi egyszerre adja meg a választ az összes érdeklődőknek

Krausz bácsi, az öreg hordár a Nyugati pályaudvar indulási oldalán álldogál. Este nyolc óra tájban egy ur, kezében bőrönddel, hozzárohan és lihegve kérdi:

— Mikor indul Bécsbe az utolsó vonat?

Krausz bácsi végignézi a lihegő uron, majd fölényesen feleli:

— Tisztelt uram, maga azt nem fogja meg érni!

Miért rejtette el vagyonának egy részét Balogh Konstantin a betevők elől?

A tudós rabbi válasza:

Kondor vizitbe megy Krauszhoz. Krausznál épp egy cipész van, aki kiabál Krauszzal:

— Mégis csak szemtelenség, rendelj egy husz pengős cipőt és még hat hónap múlva se akarja kifizetni.

Amikor a suszter elmegy, Kondor jóindulatulag mondja:

— Ugyan Krausz, miért nem adod meg a pénzt ennek a szegény embernek.

— Kérlek, már amikor rendeltem a cipőt, szent hitem volt, hogy nem fogom kifizetni. Hát most rongyos husz pengőért tagadjam meg a hitemet?!

Egy reakciós képviselő jellemzése

A Reggeli Ujság-interpelláció után így jellemezte Rassay a reakciós képviselőt, aki a Reggeli Ujság kolportázsának megvonását élénken helyeselte:

— Megint hátrafelé ment. Nem is tud, csak hátramenl. Előre is úgy megy, hogy megfordul és hátramegy.

A színházi válság hites magyarázata

A színházi válság okát a hangosfilm konkurenciájában látják legtöbben. Nem osztom a nézetüket. A színházi válság oka: a rengeteg ingyen-eladás.

Tragédiát akarok látni: elmegyek az adóhivataltba;

Dramát: megnézem az ingyenebéd kiosztást; Vigjátékot: figyelem a villamos közlekedést;

Valami kabaré számot: bemegyek egy kereskedő boltjába és ott látok magánjelenetet.

Ez a sok ingyen-eladás a színházi válság egyetlen oka, tessék elhinni.

Bethlen-anekdóta

Közeledik Bethlen tízéves jubileuma. Ebből az alkalmából rengeteg Bethlen-anekdóta fog forgalomba kerülni. Mutatványszámmak mindjárt közlünk egyet:

Fábián Béla bement Bethlen parlamenti dolgozó szobájába, hogy egy kis ügyet megtárgyaljon a miniszterelnökkel. Amikor Fábián belépett a szobába, Bethlen udvariasan felállt az íróasztal mellől, Fábián viszont udvariasan tiltakozott:

— Csak maradj, kérlek.

Bethlen odament Fábiánhoz és vállára tette a kezét:

— Látod, te is kétkulcacos politikát folytat. Bent az üléssteremben követeled, hogy mondjak le, itt meg kérsz, hogy maradjak.

Jobboldalnak is, a baloldalnak is megvan a maga külön terve az ország megmentésére. Mit szól ehhez a polgárság?

A tudós rabbi felelete:

Krausz és Kondor találkoznak a mennyországban.

— Drága Kondorkám, jó, hogy itt vagy, én borzasztóan unatkozom, játsszunk egy parti alsósti.

— Nagyon szívesen, de én csak hármashban szeretek alsózni. Keressünk egy harmadikat.

Amint Kondor kimondja ezt, elhalad mellettük két ur, fényes egyenruhában. Krausz rögtön odamegy az urakhoz:

— Pardon kérem, nevem Krausz.

— II. Lajos vagyok.

— I. Alfonz vagyok.

Árnyék borul Krausz arcára, s csüggedten legyint:

— Egyik se jó, mi egy harmadikat keresünk.

Skótok

A skót színházba megy.

— Állóhelyet akarok venni, mibe kerül?

— Hat penny.

A skót löpreng, vakarja a fejét, végre megszólal:

— És ha féllábon állok?

A skót gyárosok bált rendeztek. Az egyik gyáros partnerével az ablak közelébe került. A hölgy megcsuszott a parketten és könyökével betört az ablakot.

— Jaj! — sikoltott fel a hölgy.

A skót gyáros hanyag előkelőséggel legyintett:

— Ne törődjön vele kisasszony, a felét majd megfizetem én.

A skót házaspár arra ébred, hogy a ház lángokban áll.

— Meneküljünk! — sikolt az asszony.

— Maradjunk nyugodtan és várjuk meg a tűzoltókat.

— De az Istenért, mi értelme ennek?

— A tűzoltók levisznek a létrán és akkor nem fizetünk kapupénzt.

Földtehermentesítési akció

A földtehermentesítési akcióról diskurálnak Kondor és Krausz. Azt mondja Kondor:

— Van egy fűszeres barátom a Király-utcában, az nagyon fog örülni, hogy tehermentesítik a földet.

— Honnan tudod?

— Tegnap beszéltem vele, azt mondta: «Maga ha! a sógorom, jó fiu volt, legyen neki könnyű a föld.»